დამტკიცებულია შპს „თაობის“ დირექტორის ბრძანებით:

№ 01-04/20

თარიღი: 07 სექტემბერი 2026

შპს „თაობა“

სასკოლო კურიკულუმის

კონცეპტუალური და ადმინისტრაციული ნაწილი

ყოველწლიურად განახლებადი დოკუმენტი • I-XII კლასები

მისია

„ჩვენ გვჯერა, რომ მხოლოდ საკუთარი პიროვნების თავისუფლად განვითარება განაპირობებს მოსწავლის ბედნიერებას და წარმატებას, შესაბამისად მზად ვართ ვაქციოთ სწავლა მოსწავლისთვის საინტერესო პროცესად, გარემოში, სადაც ყველა მიღებული და დაფასებულია, სადაც მოსწავლე შეძლებს იპოვოს საკუთარი თავი.“

ბათუმი, 2026

დოკუმენტის ძირითადი მონაცემები

სტატუსი, მოქმედების არეალი და დოკუმენტური იერარქია

ველი	აღწერა
დოკუმენტი	სასკოლო კურიკულუმის კონცეპტუალური და ადმინისტრაციული ნაწილი
დაწესებულება	შპს „თაობა“, ბათუმი
მოქმედების პერიოდი	მოქმედებს განახლებული რედაქციის დამტკიცებამდე; წლიური მონაცემები ახლდება ყოველი სასწავლო წლისთვის
მოქმედების არეალი	I-XII კლასები; დაწყებითი, საბაზო და საშუალო საფეხურები
პროფესიული ავტორები	მასწავლებლები და საგნობრივი განვითარების გუნდები
ინტეგრაციისა და პროცესის კოორდინაცია	სასკოლო პროცესების განვითარების საკოორდინაციო გუნდი; სასწავლო პროცესის მენეჯერი
კოლეგიური ვალიდაცია	მასწავლებელთა ფორუმი ან პედაგოგიური საბჭო და შესაბამისი მონაწილეობითი სივრცეები
დამტკიცება	დირექტორის ბრძანება
რევიზიის პრინციპი	ყოველწლიური გადამოწმება; ცვლილება მხოლოდ მტკიცებულებით, სამართლებრივი მოთხოვნით ან არსებითი განვითარების საჭიროებით
ძირითადი ციფრული წყარო	საგნობრივი სამუშაო ფურცლები; კურიკულუმის რუკა, ცნებითი ატლასი და მონაცემთა დაფა წარმოადგენენ მათ საფუძველზე შექმნილ ერთიან ხედებს

დოკუმენტის სტატუსი. ეს ფაილი არის სასკოლო კურიკულუმის საერთო კონცეპტუალური და ადმინისტრაციული ჩარჩო. საგნობრივი კურიკულუმები, პროექტების პორტფოლიო, შეფასების ინსტრუმენტები და საათობრივი ბადე მასთან სინქრონში მოქმედი დანართებია; ისინი ამ დოკუმენტს აზუსტებენ და არ ქმნიან განსხვავებულ საგანმანათლებლო ლოგიკას.

როგორ წავიკითხოთ ეს დოკუმენტი

საკვანძო კითხვა	სკოლის პასუხი	სად იკითხება
რატომ ვასწავლით?	მისია, ხედვა, ღირებულებები და მოსწავლის განვითარების დაპირება	თავი II
რას ვასწავლით?	საგნობრივი ცნებები, მყარი გაგებები, მაკროკონცეპტები და ფუნქციური უნარები	თავები III და V
როგორ ვასწავლით?	სოციალური კონსტრუქტივიზმი, CBC, UbD, ავთენტური დავალება და თანდათანობითი მხარდაჭერა	თავი IV
როგორ უკავშირდება სხვადასხვა საგნის სწავლება ერთმანეთს?	12-წლიანი ვერტიკალი, კლასის ჰორიზონტალური სინთეზი და საერთო პროექტები	თავები III და VI
როგორ ვიგებთ, რა ისწავლა მოსწავლემ?	ერთი კრიტერიუმი - ორი ფუნქცია, ხუთდონიანი სქემა და სხვადასხვა მტკიცებულების შეჯერება	თავი VII

საკვანძო კითხვა	სკოლის პასუხი	სად იკითხება
ვინ იღებს გადაწყვეტილებას და როგორ ვითარდება სისტემა?	როლები, ხუთეტაპიანი ხარისხის ციკლი, მონიტორინგი და განახლება	თავები VIII და X

შინაარსობრივი რუკა

ნაწილი	შინაარსი
I	ზოგადი დებულებები და დოკუმენტური საფუძველი
II	სკოლის კონცეფცია და მოსწავლის განვითარების დაპირება
III	კურიკულუმის ცნებითი არქიტექტურა
IV	სასწავლო დიზაინი და განხორციელების ლოგიკა
V	საგნობრივი პროგრამის არქიტექტურა
VI	ჰორიზონტალური ინტეგრაცია და საერთო სასკოლო პროექტები
VII	შეფასების ერთიანი სისტემა
VIII	სასწავლო პროცესის ადმინისტრირება და მხარდამჭერი გარემო
IX	საათობრივი ბადის ჩარჩო
X	მმართველობა, ხარისხის ციკლი და რევიზია
დანართები	საგნობრივი დაფარვა, ერთიანი ფორმატის ცარიელი საათობრივი ბადე, მიზნებისა და ნიშნების კალენდარი, პროექტები, ტერმინები, წყაროები და ცვლილებების ჟურნალი

თავი I. ზოგადი დებულებები და დოკუმენტური საფუძველი

მუხლი 1. დოკუმენტის დანიშნულება

1.1. სასკოლო კურიკულუმი არის სკოლის მთავარი საგანმანათლებლო შეთანხმება იმის შესახებ, რას, რატომ, როდის და როგორ სწავლობს მოსწავლე I-XII კლასებში; რა გამოცდილებითა და მტკიცებულებით ვადგენთ მის წინსვლას; როგორ ინარჩუნებს თითოეული საგანი საკუთარ მეცნიერულ და კულტურულ ლოგიკას და როგორ ერთიანდება ყველა საგანი მოსწავლის განვითარების ერთ მთლიან გზად.

1.2. კონცეპტუალური და ადმინისტრაციული ნაწილი ერთდროულად ასრულებს ორ ფუნქციას: იგი ადგენს სკოლის საგანმანათლებლო იდენტობასა და საერთო პროფესიულ ენას და ამავე დროს განსაზღვრავს იმ ადმინისტრაციულ პირობებს, როლებს, გადაწყვეტილების უფლებებსა და ხარისხის ციკლს, რომლებშიც ეს იდენტობა რეალურ გაკვეთილად, შეფასებად და მოსწავლის გამოცდილებად გარდაიქმნება.

1.3. დოკუმენტი არ ანაცვლებს ეროვნულ სასწავლო გეგმას, მოქმედ კანონმდებლობას ან სკოლის შიდა პოლიტიკებს. იგი მათ მოთხოვნებს სკოლის მისიასთან აკავშირებს და ქმნის ინსტიტუციურ პასუხს კითხვაზე - როგორ სრულდება ეს მოთხოვნები სწორედ სკოლა „თაობაში“.

მუხლი 2. სასკოლო კურიკულუმის შემადგენლობა და მოქმედების არე

2.1. სასკოლო კურიკულუმი წარმოადგენს ურთიერთდაკავშირებულ დოკუმენტურ სისტემას და მოიცავს: წინამდებარე კონცეპტუალურ და ადმინისტრაციულ ნაწილს; I-XII კლასების საგნობრივ კურიკულუმებს; ცნებითი არქიტექტურის ატლასს; კურიკულუმის ერთიან რუკასა და მონაცემთა დაფას; მიმდინარე სასწავლო წლის საერთო სასკოლო პროექტების პორტფოლიოს; შეფასების ინსტრუმენტებსა და მტკიცებულებებს; საათობრივ ბადეს; სასწავლო კალენდარსა და ცვლილებებისა და ვალიდაციის ჩანაწერებს.

2.2. საგნობრივი სამუშაო ფურცელი კონკრეტული შუალედური მიზნის პირველადი პროფესიული წყაროა. კურიკულუმის რუკა, კლასის ხედები, ცნებითი ატლასი, ინტეგრაციის რუკა და მონაცემთა დაფა ამ წყაროებში შეტანილ მონაცემებზე დაყრდნობით იქმნება. შეუსაბამობის აღმოჩენისას ჯერ მოწმდება საგნობრივი წყარო, შემდეგ კი დასაბუთებული ცვლილება ერთიანად აისახება ყველა დაკავშირებულ ხედში.

> **ერთი წყაროს პრინციპი.** ერთი და იგივე მიზანი სხვადასხვა ფორმაში ხელახლა არ იწერება. მონაცემი ერთჯერადად იქმნება პასუხისმგებელ პროფესიულ სივრცეში, ხოლო დანარჩენი ხედები მისგან იქმნება. ეს ამცირებს დუბლირებას, წინააღმდეგობასა და მასწავლებლის ფორმალურ დატვირთვას.

მუხლი 3. დოკუმენტური იერარქია და შესაბამისობა

3.1. სასკოლო კურიკულუმის გარე ნორმატიული საფუძველია საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობა და ეროვნული სასწავლო გეგმა. ეროვნული ჩარჩო განსაზღვრავს ზოგადი განათლების მიზნებს, საგნობრივი ჯგუფების მიზნებს, საგნების სტანდარტებსა და შედეგებს, სწავლა-სწავლების ძირითად პრინციპებს, შეფასების სახეებსა და ადმინისტრაციულ მოთხოვნებს. სკოლა ამ მოთხოვნებს არ ცვლის და არ ასუსტებს; იგი მათ გარდაქმნის საკუთარი მისიის, ცნებითი არქიტექტურისა და რეალური სასწავლო პროცესის ენაზე.

3.2. სკოლის საკუთარი დოკუმენტები არის ამ ნორმების განხორციელების დიზაინი. ცნებითი ატლასი განსაზღვრავს საგნის გრძელვადიან ხერხემალს; საგნობრივი კურიკულუმი ეროვნული სტანდარტის შედეგს აკავშირებს კლასის შუალედურ მიზანთან, მასალასთან, მყარ გაგებასთან, კრიტერიუმთან და მტკიცებულებასთან; კურიკულუმის რუკა ამოწმებს ვერტიკალურ და ჰორიზონტალურ

თანმიმდევრობას; შეფასების კონცეფცია კი ადგენს, როგორ გარდაიქმნება მოსწავლის ნამუშევარი დასაბუთებულ პროფესიულ დასკვნად.

დონე	დოკუმენტები და მტკიცებულებები
I დონე: გარე ნორმა	საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობა; ეროვნული სასწავლო გეგმა; ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების მოქმედი სტანდარტები
II დონე: ინსტიტუციური საფუძველი	სკოლის წესდება; შინაგანაწესი; მისიის, ხედვის, ღირებულებებისა და სტრატეგიული დაგეგმვის მეთოდოლოგია
III დონე: სისტემური პოლიტიკა	ხარისხის უზრუნველყოფის პოლიტიკა; ადამიანური რესურსების მართვის პოლიტიკა; ციფრული, ინკლუზიური, საკომუნიკაციო და რესურსების გამოყენების პოლიტიკები
IV დონე: სასწავლო მეთოდოლოგია	კურიკულუმის განვითარების მეთოდოლოგია; შეფასების სისტემის კონცეფცია; მასწავლებელთა თანამშრომლობისა და მოსწავლეთა განვითარების პლატფორმების დებულებები
V დონე: წლიური დიზაინი	სასკოლო და საგნობრივი კურიკულუმები; საათობრივი ბადე; კალენდარი; პროექტების პორტფოლიო; წლიური სამოქმედო გეგმა
VI დონე: განხორციელების მტკიცებულება	შუალედური მიზნები; გაკვეთილისა და ციკლის დიზაინი; მოსწავლის ნამუშევარი; განმავითარებელი კომენტარი; ელექტრონული ჩანაწერი; რეფლექსია და სამუშაო შეხვედრის გადაწყვეტილება

3.3. ეროვნულ სტანდარტთან შესაბამისობა მოწმდება მიკვლევადობის პრინციპით. თითოეულ საგანში უნდა იკითხებოდეს ჯაჭვი: ეროვნული სტანდარტის მიზანი ან შედეგი; სკოლის საგნობრივი ცნება და საფეხურებრივი მყარი გაგება; კლასის შუალედური მიზანი; შეფასების კრიტერიუმი; მოსწავლის მტკიცებულება; მიღებული დასკვნა და შემდგომი ნაბიჯი. ამ ჯაჭვის რომელიმე რგოლის არარსებობა განიხილება კურიკულუმის ხარისხის რისკად.

3.4. საგნობრივი განვითარების გუნდი ყოველწლიური ვალიდაციისას ამოწმებს ეროვნული შედეგების დაფარვას, ასაკობრივ შესაბამისობასა და სიღრმეს. სასკოლო პროცესების განვითარების საკოორდინაციო გუნდი აერთიანებს საგნობრივ დასკვნებს, ადგენს შესაძლო ხარვეზს, დუბლირებას ან სისტემურ წინააღმდეგობას და საკითხს აბრუნებს შესაბამის პროფესიულ სივრცეში. ეროვნული ჩარჩოს ცვლილებისას განახლება აისახება არა მხოლოდ წინამდებარე ტექსტში, არამედ ცნებით ატლასში, საგნობრივ წყაროში, შეფასების წესსა და შექმნილ ციფრულ ხედებშიც.

3.5. სკოლის მიერ შექმნილი საგნები, დამატებითი პროგრამები და საერთოსასკოლო პროექტები ავსებენ ეროვნულ პროგრამას და გამოხატავენ სკოლის მისიას. ისინი არ ანაცვლებენ ეროვნული სტანდარტით განსაზღვრულ საგნობრივ შედეგებს და არ ამცირებენ მათ მისაღწევად საჭირო სასწავლო დროსა და მტკიცებულებათა ხარისხს.

3.6. დოკუმენტებს შორის განსხვავებული ჩანაწერის აღმოჩენისას გამოიყენება მოქმედი, უფრო მაღალი იერარქიისა და უფრო გვიან ვალიდირებული ნორმა. ცვლილება არ ხორციელდება უხმოდ: ფიქსირდება წყარო, დასაბუთება, გადაწყვეტილების ავტორი, თარიღი და ის დოკუმენტები ან ციფრული ხედები, რომლებზეც ცვლილება აისახა.

მუხლი 4. კურიკულუმის მმართველი პრინციპები

4.1. მისიასთან თანხვედრა - თითოეული საგანი და საერთო გამოცდილება უნდა უწყობდეს ხელს მოსწავლის მიერ საკუთარი თავის პოვნას, აზრის თავისუფლად ჩამოყალიბებასა და პასუხისმგებლიან მოქმედებას.

4.2. ცნებითი სიღრმე - თემისა და ფაქტის სწავლა ემსახურება ურთიერთობის, კანონზომიერებისა და მყარი იდეის გააზრებას, რომლის ტრანსფერიც შესაძლებელია ახალ კონტექსტში.

4.3. საგნობრივი მთლიანობა - ინტეგრაცია არ აქრობს საგნის ენას, მეთოდს ან შეფასების კრიტერიუმს; საერთო პროდუქტში თითოეული საგნის წვლილი იდენტიფიცირებადია.

4.4. განვითარების უწყვეტობა - ერთი წლის მიზანი უკავშირდება წინა გამოცდილებას და მომდევნო საფეხურს; კურიკულუმი ხედავს ერთ მოსწავლეს როგორც თორმეტწლიანი განვითარების სუბიექტს.

4.5. თანასწორობა და ფუნქციური დიფერენცირება - ცნებითი მოლოდინი საერთო რჩება, ხოლო გზა, მხარდაჭერა, მასალა და პროდუქტის ფორმა შეიძლება განსხვავდებოდეს.

4.6. მტკიცებულებაზე დაფუძნებული პროფესიული განსჯა - გადაწყვეტილება ეყრდნობა მოსწავლის ნამუშევარს, დაკვირვებას, დიალოგს, მონაცემს, უკუკავშირსა და კოლეგიურ ანალიზს.

4.7. პასუხისმგებლიანი ავტონომია: მასწავლებელს აქვს სასწავლო დიზაინის ავტორობა შეთანხმებულ საერთო ჩარჩოში. კოლეგიური ორგანოები უზრუნველყოფენ კოორდინაციას, საერთო სტანდარტის დაცვასა და მტკიცებულებებზე დაფუძნებულ შეთანხმებას, თუმცა არ ერევიან მასწავლებლის ყოველდღიურ პროფესიულ გადაწყვეტილებებში უსაფუძვლოდ.

4.8. ცოცხალი დოკუმენტი - კურიკულუმი ვითარდება განხორციელებისას მიღებული მტკიცებულებით და ყოველ წელს იწყებს ახალ ციკლს წინა გამოცდილების საფუძველზე.

თავი II. სკოლის კონცეფცია და მოსწავლის განვითარების დაპირება

მუხლი 5. მისია, ხედვა და ღირებულებები

მისია

„ჩვენ გვჯერა, რომ მხოლოდ საკუთარი პიროვნების თავისუფლად განვითარება განაპირობებს მოსწავლის ბედნიერებას და წარმატებას, შესაბამისად მზად ვართ ვაქციოთ სწავლა მოსწავლისთვის საინტერესო პროცესად, გარემოში, სადაც ყველა მიღებული და დაფასებულია, სადაც მოსწავლე შეძლებს იპოვოს საკუთარი თავი.“

5.1. მისიის საკურიკულუმო მნიშვნელობა ის არის, რომ სწავლა არ შეიძლება იყოს მოსწავლის გარედან მართვის ან ინფორმაციის მიწოდების მხოლოდ ტექნიკური პროცესი. კურიკულუმი მოსწავლეს სთავაზობს აზრის ასაგებ, არჩევანის გასაკეთებელ, საკუთარ გამოცდილებასთან დასაკავშირებელ და სხვებთან გასაზიარებელ ამოცანებს. „საკუთარი თავის პოვნა“ აქ არ ნიშნავს მიზნის გარეშე ინდივიდუალიზმს; იგი გულისხმობს საკუთარი შესაძლებლობის, ინტერესის, ღირებულების, პასუხისმგებლობისა და საზოგადოებაში მოქმედების გზის გაცნობიერებას.

ხედვა

5.2. სკოლის გამორჩეული კომპეტენცია - სასწავლო პროცესის მოსწავლე-სუბიექტის პარადიგმაზე დაფუძნება - 2030 წლისთვის სკოლა „თაობას“ უმკვიდრებს ადგილს საქართველოს საუკეთესო სკოლებს შორის. ხედვის შესრულება იზომება არა დეკლარაციით, არამედ იმით, ჩანს თუ არა მოსწავლის ავტორობა კურიკულუმის ამოცანაში, აზროვნების პროცესში, შეფასების ენაში, საერთო პროექტსა და სკოლის გადაწყვეტილებაში.

ღირებულებები როგორც დიზაინის კრიტერიუმები

ღირებულება	კურიკულუმში როგორ ჩანს
თანასწორობა	ყველა მოსწავლეს აქვს საერთო ცნებით მიზანთან მისვლის რეალური შესაძლებლობა; განსხვავებული მხარდაჭერა არ ნიშნავს დაბალ მოლოდინს.

ღირებულება	კურიკულუმში როგორ ჩანს
გუნდური მუშაობა	სწავლა და სკოლის განვითარება იქმნება დიალოგითა და თანაავტორობით; ჯგუფურ პროდუქტში ინდივიდუალური აზროვნება და პასუხისმგებლობა კვლავ ხილულია.
პროფესიონალიზმი	მასწავლებელი პასუხისმგებელია მიზნის, მტკიცებულების, სწავლების გზისა და რეფლექსიის დასაბუთებაზე; კოლეგიური შეთანხმება ეფუძნება პროფესიულ არგუმენტს.
ღიაობა	მიზანი, კრიტერიუმი, გადაწყვეტილება და ცვლილების მიზეზი ხელმისაწვდომად არის ახსნილი მოსწავლის, მშობლისა და პროფესიული საზოგადოებისათვის, მონაცემთა დაცვის ფარგლებში.

მუხლი 6. მოსწავლის განვითარების ერთიანი დაპირება

6.1. სკოლის მიერ შეთავაზებული 12-წლიანი გამოცდილება აერთიანებს კოგნიტურ, სოციო-ემოციურ, მოქალაქეობრივ, შემოქმედებით და სხეულებრივ განვითარებას. არც ერთი განზომილება არ არის დანარჩენების დანამატი: ცნებითი გააზრება მოითხოვს ნებელობასა და კომუნიკაციას; პასუხისმგებლიანი მონაწილეობა მოითხოვს ფაქტის შემოწმებასა და პერსპექტივის გააზრებას; კეთილდღეობა მოითხოვს თვითრეგულაციასა და სხეულებრივ ცოდნას.

6.2. XII კლასის დასრულებისას მოსწავლეს უნდა შეეძლოს რთული საკითხის ცნებითი სტრუქტურის დანახვა, მტკიცებულების კრიტიკული შეფასება, საკუთარი პოზიციის არგუმენტირება, განსხვავებული პერსპექტივის მოსმენა, ცოდნის ახალ სიტუაციაში გამოყენება, თანამშრომლობითი მოქმედება, საკუთარი სწავლის მართვა და გადაწყვეტილების ეთიკური და საზოგადოებრივი შედეგის გათვალისწინება. ეს შედეგი იქმნება არა ერთი საგნით ან ერთჯერადი პროექტით, არამედ ყველა საგნის ხანგრძლივი, კოორდინირებული წვლილით.

მუხლი 7. მოსწავლე როგორც სწავლის სუბიექტი

7.1. მოსწავლე განიხილება ცოდნისა და განვითარების აქტიურ სუბიექტად. იგი ახალ მნიშვნელობას ქმნის წინარე ცოდნასთან დაკავშირების, დაკვირვების, კითხვის, ცდის, დიალოგის, შეცდომის, უკუკავშირის, რევიზიისა და რეფლექსიის გზით. მასწავლებელი ქმნის ინტელექტუალურად პატიოსან და ემოციურად უსაფრთხო გარემოს, სადაც არჩევანი რეალურია, მაგრამ არჩევანს ახლავს კრიტერიუმი, მტკიცებულება და პასუხისმგებლობა.

7.2. სუბიექტურობა არ ნიშნავს, რომ მოსწავლე თავად განსაზღვრავს ყველაფერს ან ყველა პასუხი თანაბრად სწორია. სასწავლო თავისუფლება მოქმედებს საგნის ცოდნის, ფაქტის, ეთიკის, სხვათა უფლებების, უსაფრთხოებისა და სკოლის პასუხისმგებლობის საზღვრებში. სწორედ მკაფიო საზღვრები აძლევს მოსწავლეს რეალური ავტორობის საშუალებას.

მუხლი 8. განვითარების ლოგიკა საფეხურების მიხედვით

8.1. ამ მუხლით განისაზღვრება შემდეგი:

საფეხური	განვითარების დომინანტი
დაწყებითი - I-VI	საბაზო წიგნიერებები და სიმბოლური სისტემები; დაკვირვება და კონკრეტული მოდელი; ემოციისა და ქცევის ენა; წესთან, სხვასთან და გარემოსთან პასუხისმგებლიანი ურთიერთობა; ცნობისმოყვარეობიდან მართვად კვლევამდე.
საბაზო - VII-IX	დისციპლინური ენისა და მეთოდის გამოკვეთა; წყაროს, მონაცემისა და მრავალპერსპექტიულობის ანალიზი; მიზეზობრივი და სისტემური კავშირები; უფრო დამოუკიდებელი კვლევა, არჩევანი და საჯარო არგუმენტი.

საფეხური	განვითარების დომინანტი
საშუალო - X-XII	აბსტრაქცია, მოდელი და რთული ინტერპრეტაცია; მტკიცებულებათა შეპირისპირება; ტრანსფერი, დამოუკიდებელი კვლევა და პროფესიულ როლში მოქმედება; ეთიკური და მოქალაქეობრივი შედეგის შეფასება; საკუთარი განვითარების მიმართულების გაცნობიერება.

უწყვეტობის პრინციპი. საფეხურები ერთმანეთისგან იზოლირებული პროგრამები არ არის. ყოველი ახალი მოთხოვნა ეყრდნობა უკვე აგებულ ცნებით და ფუნქციურ საფუძველს, ხოლო ერთი და იგივე ცნება ბრუნდება უფრო რთულ კონტექსტში, უფრო დამოუკიდებელი მოქმედებითა და უფრო მაღალი ხარისხის მტკიცებულებით.

თავი III. კურიკულუმის ცნებითი არქიტექტურა

მუხლი 9. სოციალური კონსტრუქტივიზმი, ცნებებზე დაფუძნებული კურიკულუმი და გაგება დიზაინით (უკუდაგეგმვა)

9.1. სკოლის სწავლა-სწავლების მოდელი აერთიანებს სამ ურთიერთშემავსებელ საფუძველს. სოციალური კონსტრუქტივიზმი განმარტავს, როგორ იქმნება ცოდნა - აქტიური მოქმედებითა და სხვებთან მნიშვნელობის კონსტრუირებით. ცნებებზე დაფუძნებული კურიკულუმი (Concept-Based Curriculum - CBC) განსაზღვრავს, რა უნდა დარჩეს მოსწავლეს ფაქტისა და საკითხის მიღმა - გადატანადი ცნებითი გაგება. გაგება დიზაინით (Understanding by Design - UbD) კი ადგენს დიზაინის თანმიმდევრობას - ჯერ სასურველი გაგება და ტრანსფერი, შემდეგ მისაღები მტკიცებულება და მხოლოდ ამის შემდეგ სასწავლო გამოცდილება, მასალა და რესურსი.

9.2. ამ სამეულის ერთიანობა იცავს სკოლას სამი ტიპური შეცდომისგან: აქტივობა მიზნის გარეშე; დიდი მოცულობის მასალა მყარი გაგების გარეშე; და შეფასება, რომელიც სწავლების დასრულების შემდეგ იქმნება. კურიკულუმში ყოველი მნიშვნელოვანი არჩევანი უნდა იკითხებოდეს უკან - რომელი გაგებისთვის, რომელი მტკიცებულებისთვის და რომელი მოსწავლის განვითარებისათვის კეთდება იგი.

მუხლი 10. ცოდნის სამი განზომილება და ტრანსფერი

10.1. ამ მუხლით განისაზღვრება შემდეგი:

განზომილება	საკურიკულუმო მნიშვნელობა
ფაქტობრივი ცოდნა	ტერმინი, მოვლენა, ტექსტი, თარიღი, წესი, მონაცემი, ფორმულა, ტექნიკა - ის, რითაც მოსწავლე მუშაობს.
ცნებითი გაგება	ურთიერთობა, პრინციპი და მყარი განზოგადება - ის, რაც ხსნის, რატომ/როგორ მუშაობს ცოდნა.
ფუნქციური მოქმედება	კითხვა, ანალიზი, მოდელირება, შექმნა, თანამშრომლობა, არგუმენტირება, გადაწყვეტილება და რეფლექსია - ის, რასაც მოსწავლე ცოდნით აკეთებს.
ტრანსფერი	ცნებითი გაგებისა და მოქმედების გამოყენება ახალ, წინასწარ სრულად დაუგეგმავ კონტექსტში; მყარი ცოდნის მთავარი ნიშანი.

10.2. თემა და მასალა აუცილებელია, მაგრამ ისინი საბოლოო მიზანი არ არის. თემა არის ფართო ფუნქციური კონტექსტი, ხოლო საკითხი/მასალა - კონკრეტული ტექსტი, მოვლენა, პრობლემა, მონაცემი, ობიექტი

ან წყარო, რომელზეც მოსწავლე მუშაობს. მათი ღირებულება განისაზღვრება იმით, რამდენად ემსახურება ისინი ცნების გააზრებას, მტკიცებულების შექმნასა და ტრანსფერს.

მუხლი 11. საგნობრივი ცნებები და რვა მაკროკონცეპტი

11.1. საგნობრივი ცნება ეკუთვნის კონკრეტული დისციპლინის ენასა და აზროვნებას - მაგალითად, მათემატიკური მოდელი, ისტორიული წყარო, მუსიკალური გამომსახველობითი საშუალება ან სტრუქტურა და ფუნქცია ბიოლოგიაში. მაკროკონცეპტი არის ზესაგნობრივი ხედვის კუთხე, რომელიც სხვადასხვა საგანში საერთო ინტელექტუალურ მოძრაობას აჩენს, მაგრამ საგნობრივ ცნებას არ ცვლის.

მაკროკონცეპტი	საკვანძო ხედვა
ფორმა	როგორ არის რამე აგებული, ორგანიზებული ან გამოხატული?
ფუნქცია	რას აკეთებს, როგორ მუშაობს და რა მიზანს ემსახურება?
მიზეზ-შედეგობრიობა	რა იწვევს ცვლილებას და რა შედეგებს წარმოშობს?
ცვლილება	რა, როგორ, რა ტემპით და რა პირობებში იცვლება?
კავშირი	როგორ ურთიერთდამოკიდებულ სისტემაში ერთიანდება ელემენტები?
პერსპექტივა	როგორ ცვლის პოზიცია, გამოცდილება და კონტექსტი გაგებას?
პასუხისმგებლობა	ვისზე და რაზე მოქმედებს გადაწყვეტილება და რა ვალდებულება ახლავს მას?
რეფლექსია	როგორ ვაფასებთ აზროვნების გზას და რას ვცვლით შემდეგ ნაბიჯში?

ორგანული გააქტიურება. ერთ შუალედურ მიზანში რვავე მაკროკონცეპტის ჩასმა მოთხოვნა არ არის. შეირჩევა მხოლოდ ის მაკროკონცეპტი, რომელიც რეალურად ცვლის მოსწავლის კითხვას, დავალებას, მტკიცებულებას ან რეფლექსიას. ფორმალური მონიშვნა ინტეგრაციად არ ითვლება.

მუხლი 12. ექვსი ფუნქციური უნარი

12.1. ამ მუხლით განისაზღვრება შემდეგი:

უნარი	როგორ მოქმედებს სწავლისას
კრიტიკული აზროვნება	კითხვა, წყაროსა და არგუმენტის შემოწმება, კავშირის აღმოჩენა, ალტერნატივის შეფასება.
შემოქმედებითობა	იდეის წარმოქმნა, კომბინირება, მოდელის/პროდუქტის შექმნა, რევიზია და ახალი გადაწყვეტა.
თანამშრომლობა	საერთო მნიშვნელობისა და შედეგის შექმნა, როლის შეთანხმება, კონფლიქტის პროდუქტიულად მართვა.
კომუნიკაცია	აზრის მიზნობრივად, მკაფიოდ და აუდიტორიის შესაბამის ენასა თუ ფორმაში გამოხატვა და მოსმენა.
მოქალაქეობა/ემპათია	სხვისი პერსპექტივის გათვალისწინება, საერთო სიკეთესთან კავშირი, ღირსებისა და უფლების დაცვა.
ხასიათი/ნებელობა	მიზნის შენარჩუნება, ძალისხმევის მართვა, სირთულისას სტრატეგიის შეცვლა და პასუხისმგებლობის დასრულებამდე მიყვანა.

12.2. ფუნქციური უნარები კოგნიტური მოქმედების შინაგანი ინსტრუმენტებია. ისინი პროცესში დაკვირვებისა და განმავითარებელი უკუკავშირის საგანია, მაგრამ განმსაზღვრელი ქულით იზოლირებულად არ ფასდება. განმსაზღვრელი შეფასება ინარჩუნებს ინფორმაციულ სიწმინდეს და აღწერს ცნებითი გააზრების დონეს.

მუხლი 13. თორმეტწლიანი ვერტიკალური არქიტექტურა

13.1. ვერტიკალური არქიტექტურა არის ერთი საგნის განვითარების მიკვლევადი გზა I კლასიდან XII კლასამდე. იგი აჩვენებს არა მხოლოდ რომელი მასალა ან თემა რომელ კლასში ისწავლება, არამედ რა გრძელვადიანი ცნება ბრუნდება; რა ახალი ქვეცნებითი სიღრმე ემატება; რომელი კოგნიტური მოქმედება რთულდება; რა ხარისხის მტკიცებულება ხდება საჭირო; რამდენად მცირდება მხარდაჭერა; და როგორ იზრდება მოსწავლის უნარი, გაგება ახალ ვითარებაში დამოუკიდებლად გამოიყენოს.

13.2. ვერტიკალის ერთეული არის ცნებითი განვითარების ჯაჭვი და არა თემების მიმდევრობა. ყოველი შუალედური მიზანი პასუხობს ორ სავალდებულო კითხვას: რას აგრძელებს იგი წინა კლასიდან და რას ამზადებს მომდევნო კლასისთვის. ამ პასუხის გარეშე მიზანი შეიძლება შინაარსობრივად საინტერესო იყოს, მაგრამ თორმეტწლიანი პროგრამის ნაწილად ჯერ არ ითვლება.

საფეხური	კოგნიტური მოძრაობა	გაგებისა და მტკიცებულების ხარისხი	ავტონომია
I-II	ვამჩნევ, ვასახელებ, ვადარებ უშუალო შედეგს	უშუალო, სხეულებრივი, ვიზუალური და ზეპირი გამოცდილება; ნიშნისა და მნიშვნელობის დაკავშირება	მოდელი, ერთობლივი მოქმედება და ხშირი სიტყვიერი მხარდაჭერა
III-IV	ვაჯგუფებ, ვაკავშირებ, ვხსნი მარტივ მიზეზს, ვირჩევ და ვასწორებ	ფორმისა და ფუნქციის, მიზეზისა და შედეგის პირველი დასაბუთებული კავშირი; პირველი რევიზია	ნიმუში და ნაბიჯობრივი საყრდენი კვლავ ძლიერია, მაგრამ არჩევანი იზრდება
V-VI	ვადარებ ალტერნატივებს, ვიყენებ მოდელს, ვამოწმებ და ვასაბუთებ არჩევანს	მონაცემის, წყაროს, სისტემისა და პერსპექტივის შეჯერება; საფეხურებს შორის ხიდი	მასწავლებლის საყრდენი მიზნობრივად მცირდება; მოსწავლე უკვე იცავს გადაწყვეტილებას
VII-IX	ვიკვლევ, ვმოდელირებ, ვინტერპრეტირებ, ვაფასებ მტკიცებულებასა და შეზღუდვას	დისციპლინური მეთოდის გაცნობიერება; მრავალკავშირიანი ახსნა და ტრანსფერი	მოსწავლე ირჩევს წყაროს ან სტრატეგიას და ახსნის არჩევანის საფუძველს
X-XII	ვაკრიტიკებ მოდელსა და წყაროს, ვაერთიანებ მრავალ მტკიცებულებას, ვაფასებ ალტერნატივას და ვქმნი გადაწყვეტილებას	სისტემური, ისტორიოგრაფიული, ეთიკური და მრავალკრიტერიუმიანი აზროვნება	მაღალი ავტონომია, პასუხისმგებლობა შედეგზე და დამოუკიდებელი ტრანსფერი

13.3. პროგრესია ერთდროულად ექვს განზომილებაში მოწმდება: ცნების სიღრმე; კავშირების სირთულე; სააზროვნო ოპერაცია; მტკიცებულების სიზუსტე და მრავალფეროვნება; კონტექსტის სიახლე და ტრანსფერი; დამოუკიდებლობა და რეფლექსია. ამიტომ ერთი ცნების დაბრუნება გამეორება არ არის, თუ ამ ექვსიდან არსებითად იზრდება შესაბამისი განზომილება.

13.4. ვერტიკალური აუდიტი იცავს პროგრამას სამი რისკისგან: ყოველწლიური თავიდან დაწყება; რთული საფეხურის გამოტოვება; და ერთი და იმავე სირთულის დავალების სხვადასხვა კლასში მხოლოდ

მასალის შეცვლით გამეორება. აუდიტისას საგნობრივი გუნდი ადარებს მეზობელ კლასებს, საფეხურების საზღვრებსა და საბოლოო XII კლასის პროფილს და საჭიროებისას ცვლის მიზნის ადგილს, სიღრმეს, მასალას ან მტკიცებულების მოთხოვნას.

ვერტიკალის მთავარი შედეგი. მოსწავლე ყოველ წელს ახალ საგანს ნულიდან არ იწყებს. იგი უბრუნდება იმავე დიდ იდეებს უფრო რთული ურთიერთობით, უფრო მკაცრი მტკიცებულებით, ნაკლები გარე მხარდაჭერითა და უფრო დამოუკიდებელი გადაწყვეტილებით.

მუხლი 14. ერთი კლასის ჰორიზონტალური არქიტექტურა

14.1. ჰორიზონტალური არქიტექტურის ანალიზის ერთეულია ერთი მოსწავლის ერთი სასწავლო წელი ერთ კლასში, ყველა საგნის ერთიან ხედში. სინქრონიზაცია მოწმდება ექვს ურთიერთდაკავშირებულ შრეზე: ცნებით, დროით, შეფასებით, პროდუქტულ, პროექტულ და კეთილდღეობის შრეებზე. ამგვარი ხედვა შესაძლებელს ხდის, საგნობრივი გეგმების გვერდიგვერდ ჩამონათვალი გარდაიქმნას მოსწავლის თანმიმდევრულ და მართვად სასწავლო გამოცდილებად.

14.2. ცნებითი შრე ამოწმებს, რომ საგნებს შორის კავშირი ემყარებოდეს საერთო მაკროიდეას, კითხვას, მასალას ან სააზროვნო მოქმედებას და არა მხოლოდ მსგავს სიტყვას. დროითი შრე აწყობს მიზნების დასრულების ფანჯრებს. შეფასებითი შრე ანაწილებს მტკიცებულებათა შეგროვებისა და ქულის დაწერის მომენტებს. პროდუქტული შრე თავიდან გვაცილებს ერთდროულად რამდენიმე მოცულობითი ნამუშევრის მოთხოვნას. პროექტული შრე ადგენს რეალურ ინტეგრაციის კვანძებს, ხოლო კეთილდღეობის შრე ამოწმებს მთლიან დატვირთვას, აღდგენის დროსა და მოსწავლის მონაწილეობისთვის საჭირო პირობებს.

ფენა	საკონტროლო კითხვა	მიღებული სარგებელი
ცნებითი ფენა	რომელი დიდი იდეები და კოგნიტური მოქმედებები იკვეთება იმავე პერიოდში?	ტრანსფერი და საერთო ენა საგნობრივი სიღრმის დაკარგვის გარეშე
დროითი ფენა	ემთხვევა თუ არა მიზნების ბუნებრივი ფანჯრები და აქვთ თუ არა სრულ ციკლს რეალური კვირები?	კავშირის განხორციელებადობა და მიზნისათვის საკმარისი დრო
შეფასებითი ფენა	რამდენი შუალედური მიზანი სრულდება ერთ კვირაში და რა მტკიცებულებას ითხოვს თითოეული?	შეფასებითი გადატვირთვისა და შემთხვევითი შედეგის შემცირება
პროდუქტის ფენა	ხომ არ სთხოვს ყველა საგანი ერთდროულად პრეზენტაციას, ესეს ან დიდ პროდუქტს?	წერითი, ზეპირი, პრაქტიკული, ვიზუალური და ციფრული ფორმების ბალანსი
პროექტული ფენა	აქვს თუ არა არსებულ საგნობრივ მიზანს ბუნებრივი დამაკავშირებელი წერტილი საერთო პრობლემაში?	პროექტი ცვლის ან აერთიანებს არსებულ სამუშაოს და არ ქმნის დამატებით პარალელურ დავალებას
კეთილდღეობის ფენა	რჩება თუ არა მოსწავლეს კვლევის, შეცდომის, უკუკავშირის, რევიზიისა და დასვენების დრო?	ამბიციისა და ჯანმრთელი სასწავლო რიტმის შეთავსება

14.3. კავშირი, ინტეგრაციის შესაძლებლობა სამ დამოუკიდებელ ღერძზე აღიწერება. **პირველი ღერძია მოდელი** - რა არის საგნებისთვის საერთო: იდეა (ცნება, კონტექსტი ან საკვლევი კითხვა), მასალა (წყარო, ტექსტი, მონაცემი, საკითხი ან საერთო სამუშაო ფორმა) და პროდუქტი (ერთი შედეგი ან საჯარო მოვლენა). მოდელები ერთმანეთს არ გამორიცხავს - ერთ კვანძში რამდენიმე მათგანი ერთდროულად მუშაობს, ამიტომ კოდი ნაკრებია: I, I·M, I·P ან I·M·P. **მეორე ღერძია დრო:**

ერთდროული, როცა საგნები ერთსა და იმავე ფანჯარაში მუშაობენ და ერთად იკვრებიან; თანმიმდევრული, როცა ერთი საგანი წინ უსწრებს და მეორე მას ეყრდნობა - სწორედ თანმიმდევრობაა კვანძის ღირებულება; დროში დამოუკიდებელი, როცა სინქრონი საჭირო არ არის და კავშირი შინაარსობრივია, არა კალენდარული. **მესამე ღერძია განხორციელების სტატუსი:** აქტიური, რომელიც მიმდინარე წელს ხორციელდება, და სამომავლო, რომელიც დანახულია, გააზრებულია, აღნიშნულია და შესაძლებლობების ბანკში ინახება, ვიდრე კალენდარი და დატვირთვა მას იტევს. თუ შუალედურ მიზანს ინტეგრაციული კვანძი არ აქვს, ეს განზრახ მიღებული არქიტექტურული გადაწყვეტილებაა და არა დარჩენილი სიცარიელე. დამოუკიდებლობა სრულფასოვანი არქიტექტურული გადაწყვეტილებაა და არა დარჩენილი სიცარიელე.

14.4. ყოველწლიური მონაცემთა აუდიტი კლასებისა და საგნების ერთიან რუკაზე ამოწმებს ყველა შუალედურ მიზანს და თითოეულ კავშირს განუსაზღვრავს სამივე ღერძს: მოდელს (I, I·M, I·P ან I·M·P), დროის ტიპს (ერთდროული, თანმიმდევრული ან დროში დამოუკიდებელი) და განხორციელების სტატუსს (აქტიური ან სამომავლო); ის მიზანი, რომელსაც კვანძი არ აქვს, ცალსახად აღინიშნება. განვითარების რეზერვი ცალკე აღირიცხება და მოსწავლის მიმდინარე დატვირთვაში არ შედის. მოდელების, დროის ტიპებისა და სტატუსების რაოდენობა და განაწილება ფიქსირდება მიმდინარე სასწავლო წლის კურიკულუმის რუკასა და ანალიტიკურ ანგარიშში. ეს მაჩვენებლები ყოველწლიურად განახლებადი მტკიცებულებაა და არა ამ დოკუმენტში გასამყარებელი უცვლელი ნორმა. ამ წესით სკოლა ასაბუთებს, რომ ინტეგრაცია იქმნება შერჩევით, ხოლო დამოუკიდებელი მიზანიც გააზრებული არქიტექტურული გადაწყვეტილებაა.

14.5. კონკრეტული მაგალითია VII კლასის კვანძი მტკიცებულების საზღვარზე. ბიოლოგია უჯრედს, ფიზიკა ნაწილაკურ მოდელს, ისტორია კი არქეოლოგიურ წყაროს სწავლობს. მასალა და საგნობრივი კრიტერიუმები განსხვავებულია, მაგრამ საერთო კითხვა ერთია: როგორ ვიცით ის, რასაც პირდაპირ ვერ ვხედავთ, და სად მთავრდება დასაბუთებული დასკვნა? სწორედ ამგვარი კავშირი აძლევს მოსწავლეს შესაძლებლობას, ერთი საგნის სააზროვნო მოქმედება მეორეში გადაიტანოს ისე, რომ არც ერთი დისციპლინა არ გამარტივდეს.

14.6. ჰორიზონტალური აუდიტის შედეგი უკან უბრუნდება საგნობრივ გეგმას. საჭიროებისას იცვლება დასრულების კვირა, პროდუქტის ფორმა, პროექტში მონაწილეობის როლი ან მოქნილი მასალა, მაგრამ არ ირღვევა საგნის მყარი გაგება, კრიტერიუმი და ვერტიკალური ადგილი. ამ ორმხრივი მოძრაობით კლასი ქმნის სკოლის სურათს, ხოლო მთლიანი სკოლის სურათი ხელახლა აყალიბებს კლასის განხორციელებად გეგმას.

ჰორიზონტალური არქიტექტურის მიღწევა. სკოლას აქვს წინასწარი ხედვა არა მხოლოდ ცალკეული მასწავლებლის გეგმაზე, არამედ ერთი ბავშვის სრულ სასწავლო წელზე: რას სწავლობს, როდის ამთავრებს მიზანს, როდის იღებს ქულას, სად იყენებს ცოდნას სხვა საგანში და რა დატვირთვა გროვდება ერთდროულად.

თავი IV. სასწავლო დიზაინი და განხორციელების ლოგიკა

მუხლი 15. შუალედური მიზანი - წლიური კურიკულუმის ძირითადი ერთეული

15.1. შუალედური მიზანი არის დასრულებული ცნებითი სასწავლო ციკლი, რომელშიც მოსწავლე მნიშვნელოვან მასალაზე მუშაობით ქმნის მყარ გაგებას და ამ გაგებას ავლენს ავთენტურ მოქმედებაში. ერთი ჩანაწერი უდრის ერთ შუალედურ მიზანს; მას აქვს საკუთარი მყარი გაგება, საკვანძო შეკითხვა, მასალა, დავალება, კრიტერიუმი, ხუთდონიანი სქემა, სასწავლო გზა, მტკიცებულება და რეფლექსიის ველი.

15.2. მაღალი საათობრივი დატვირთვის საგნებში სრული ციკლი, როგორც წესი, დაახლოებით ოთხ კვირას მოიცავს და წლიურად შესაძლებელია დაახლოებით რვამდე ღრმა ციკლი; დაბალი დატვირთვის საგნებში ციკლების რაოდენობა ნაკლებია და განისაზღვრება საგნის ბუნებითა და კალენდრით. რაოდენობა ხარისხის ავტომატური მაჩვენებელი არ არის - პრიორიტეტია ცნებითი დასრულებულობა, მტკიცებულების სანდოობა და ტრანსფერი.

მუხლი 16. შედეგით დაგეგმვის ექვსი ნაბიჯი

16.1. თემის ან ფუნქციური კონტექსტის განსაზღვრა - რა ფართო ადამიანურ, კულტურულ, სამეცნიერო ან პრაქტიკულ სივრცეში შეიძენს სწავლა მნიშვნელობას?

16.2. აქტიური საგნობრივი ქვეცნებებისა და ძირითადი მასალის შერჩევა - კონკრეტულად რა ურთიერთობა უნდა დაინახოს მოსწავლემ და რაზე მუშაობით?

16.3. ერთი მყარი გაგებისა და საკვანძო კითხვის ფორმულირება - რა უნდა დარჩეს მოსწავლეს მასალის დავიწყების შემდეგ და რომელი კითხვა მართავს კვლევას?

16.4. ავთენტური შემოქმედებითი დავალების აგება - სად, ვის წინაშე და რა როლში გამოიყენებს მოსწავლე ამ გაგებას?

16.5. კრიტერიუმისა და ხუთდონიანი სქემის შექმნა - რომელი ხილული მტკიცებულება გვიჩვენებს გააზრების ხარისხს?

16.6. რესურსებისა და სასწავლო ეტაპების მობილიზება - რა გამოცდილება, მოდელირება, დიალოგი, უკუკავშირი და რევიზია მიიყვანს მოსწავლეს შედეგამდე?

16.7. ნაბიჯების თანმიმდევრობა პრინციპულია: თუ მასალა ან აქტივობა შეირჩა მყარი გაგებისა და მტკიცებულების წინ, არსებობს საფრთხე, რომ სწავლება გახდეს თემის „გავლა“. შედეგით დაგეგმვა მასალას არ ამცირებს; იგი მის ფუნქციას აზუსტებს.

მუხლი 17. ავთენტური შემოქმედებითი დავალების არქიტექტურა

17.1. ამ მუხლით განისაზღვრება შემდეგი:

ელემენტი	საკურიკულუმო მოთხოვნა
რეალური პრობლემა ან კითხვა	ამოცანა მოითხოვს აზროვნებას და არ არის მხოლოდ ნასწავლის რეპროდუქცია.
მნიშვნელოვანი როლი	მოსწავლე მოქმედებს მკვლევრის, ავტორის, ინჟინრის, კურატორის, მოქალაქის, დიზაინერის ან სხვა დასაბუთებული პროფესიული/საზოგადოებრივი როლით.
რეალური ან სიმულირებული აუდიტორია	პროდუქტის ენა, ფორმა და პასუხისმგებლობა დამოკიდებულია იმაზე, ვისთან და რატომ ხდება კომუნიკაცია.
კოგნიტური მოქმედება	დავალება მოითხოვს ანალიზს, ინტერპრეტაციას, მოდელირებას, შეფასებას, შექმნას ან დასაბუთებულ გადაწყვეტილებას.
მტკიცებულების რუკა	წინასწარ ჩანს, პროდუქტის რომელ ნაწილში და რომელი მოქმედებით გამოჩნდება თითოეული ცნების გააზრება.
პროდუქტის სპექტრი	შესაძლებელია წერილობითი, ზეპირი, ვიზუალური, ციფრული, პრაქტიკული ან კომბინირებული პროდუქტი - მიზნის უცვლელად.
თანდათანობითი მხარდაჭერა და რევიზია	მოსწავლე იღებს მოდელს, რესურსს, შუალედურ უკუკავშირსა და ხარისხის გაუმჯობესების რეალურ შესაძლებლობას.

მუხლი 18. სასწავლო პროცესის ეტაპები

18.1. შუალედური მიზნის განხორციელება არ არის დავალების გამოცხადება და ბოლოს პროდუქტის მიღება. სწავლების წარმოება არის წინასწარ დაპროექტებული, მაგრამ კლასის მტკიცებულებაზე რეაგირებადი ციკლი. ყველა საგანში დაცულია მისი ფუნქციური ეტაპები, ხოლო კონკრეტული მეთოდი, რესურსი, ტემპი და სამუშაო ფორმა მასწავლებლის პროფესიული გადაწყვეტილებაა.

ეტაპი	რა კეთდება	როდის
1. გახსნა და დიაგნოსტიკა	საკვანძო კითხვა, მიზანი, კრიტერიუმი და დავალების კონტური ეცნობა მოსწავლეს; წინარე ცოდნა და წარმოდგენები ხილული ხდება.	ციკლის დასაწყისი
2. შინაარსობრივი საფუძვლის აგება	მოსწავლე მუშაობს ძირითად ტექსტზე, მონაცემზე, წყაროზე, მოვლენაზე, მოდელზე, ექსპერიმენტზე ან ტექნიკაზე; მასწავლებელი საჭირო ცოდნას პირდაპირაც ასწავლის.	ციკლის საწყისი ნაწილი
3. აზროვნების მოდელირება	მასწავლებელი ხმამაღლა აჩვენებს საგნობრივ მოქმედებას, მაგალითად წყაროს შემოწმებას, არგუმენტის აგებას, მოდელირებას ან ინტერპრეტაციას; მოსწავლე ვარჯიშობს მხარდაჭერით.	საჭიროების შესაბამისად
4. კვლევა და შუალედური მტკიცებულება	მოსწავლე სვამს კითხვას, ადარებს, ცდის, ქმნის პირველ ვერსიას და კრიტერიუმით ამოწმებს საკუთარ აზროვნებას.	ციკლის შუა ნაწილი
5. უკუკავშირი და რევიზია	მასწავლებლის, თანატოლისა და თვითშეფასების მონაცემი გამოიყენება სტრატეგიის, ახსნის ან პროდუქტის გასაუმჯობესებლად.	საბოლოო დასკვნამდე
6. ტრანსფერი და საბოლოო მტკიცებულება	მოსწავლე გაგებას იყენებს ახალ ან შეცვლილ კონტექსტში, ასაბუთებს არჩევანს და აჩვენებს დამოუკიდებლობის ხარისხს.	ციკლის დასკვნითი ნაწილი
7. სინთეზი, შეფასება და რეფლექსია	მტკიცებულებები ერთიანდება; V-XII კლასებში შესაბამის საგანში იწერება ერთი ქულა; მოსწავლე და მასწავლებელი გეგმავს შემდგომ ნაბიჯს.	შუალედური მიზნის დასრულება

18.2. მასწავლებელი ეტაპებს ადაპტირებს კლასის საჭიროებაზე. აუცილებელია არა ერთნაირი გაკვეთილების რაოდენობა ან სცენარი, არამედ ფუნქციური მთლიანობა: მოსწავლეს უნდა ჰქონდეს საკმარისი შინაარსობრივი საფუძველი, აზროვნების მოდელი, შეცდომის უსაფრთხო სივრცე, უკუკავშირის გამოყენების დრო და საბოლოო შედეგამდე საკუთარი გზის გააზრების შესაძლებლობა.

18.3. განხორციელებისას მასწავლებელი მოქმედ ციფრულ სისტემაში ან შეთანხმებულ სამუშაო წყაროში ასახავს მიზნის ფაქტობრივ მსვლელობას, გამოყენებულ ძირითად რესურსს, მნიშვნელოვან შეფასებით ფანჯარას და საჭირო ცვლილებას. დოკუმენტირება ემსახურება მიკვლევადობასა და კოლეგიურ ანალიზს და არ უნდა იქცეს გაკვეთილისგან განცალკევებულ პარალელურ ანგარიშგებად.

მუხლი 19. ცნებითი ინვარიანტობა და ფუნქციური დიფერენცირება

19.1. სკოლა იცავს პრინციპს: ცნება საერთოა - გზა ინდივიდუალური. კლასისთვის განსაზღვრული სამიზნე გაგება და მისი არსებითი კრიტერიუმი არ იცვლება, ხოლო მოსწავლის საჭიროებიდან გამომდინარე შეიძლება შეიცვალოს მასალის მოცულობა ან სირთულის დონე, ინსტრუქციის ენა, დრო, დამხმარე ტექნოლოგია, თანამშრომლობის ფორმა, პროფესიული როლი, პროდუქტის ფორმა და თანდათანობითი მხარდაჭერის დონე.

19.2. სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლისათვის ინდივიდუალური სასწავლო გეგმა იმავე ცნებით არქიტექტურას უკავშირდება. ადაპტაცია წინასწარ იგეგმება შესაბამისი ჯგუფის მიერ, დაცულია კონფიდენციალურობა და მოსწავლის შეფასება ეყრდნობა ინდივიდუალურ გეგმაში გაწერილ, თუმცა ცნებითი ფოკუსის შემნარჩუნებელ მტკიცებულებას.

მუხლი 20. მასწავლებლის ავტონომია და კოლეგიური გადაწყვეტილება

20.1. ამ მუხლით განისაზღვრება შემდეგი:

გადაწყვეტილების დონე	უფლებამოსილება
მასწავლებელი	არჩევს კონკრეტულ პირობას, რესურსს, მაგალითს, სწავლების სტრატეგიას, თანდათანობით მხარდაჭერას, ტემპს და ყოველდღიურ უკუკავშირს; აგროვებს მტკიცებულებას და ახორციელებს პროფესიულ რეფლექსიას.
საგნობრივი განვითარების გუნდი	ათანხმებს საგნობრივ ვერტიკალს, მყარ გაგებას, საკვანძო კითხვას, კრიტერიუმს, ხუთდონიან სქემას, კალიბრაციის მაგალითებს და საგნობრივი კურიკულუმის მნიშვნელოვან ცვლილებას.
მასწავლებელთა ფორუმი	ამოწმებს სასკოლო თანმიმდევრულობას, ჰორიზონტალურ დატვირთვასა და საერთო პროექტების არქიტექტურას; განიხილავს სისტემურ მიგნებებს და ვალიდაციას უწევს კურიკულუმის პროექტს.
საკოორდინაციო გუნდი	ხელს უწყობს პროცესს, აერთიანებს მონაცემსა და პერსპექტივებს, ამოწმებს დოკუმენტურ თანმიმდევრულობას და მხარს უჭერს განახლებას; არ ანაცვლებს საგნობრივ ავტორობას.
დირექტორი	უზრუნველყოფს სამართლებრივ, სტრატეგიულ, რესურსულ და საბოლოო ინსტიტუციურ შესაბამისობას; კურიკულუმს და მის ადმინისტრაციულ დანართებს ამტკიცებს ბრძანებით.

მუხლი 21. წინა პრაქტიკის შენარჩუნება და განახლება

21.1. კურიკულუმის ყოველწლიური განახლება არ იწყება ნულიდან. წინა წლებში მასწავლებლების მიერ შექმნილი ძლიერი ტექსტები, ამოცანები, ექსპერიმენტები, საველე გამოცდილებები, პროექტები, დისკუსიის კითხვები, შეფასების მაგალითები და მოსწავლეთა ნამუშევრები შენარჩუნებულია როგორც პროფესიული კაპიტალი. განახლებული არქიტექტურა მათ ფუნქციას ხილულს ხდის: კონკრეტულად რომელ ცნებას ემსახურება მასალა, რა მყარ გაგებას აშენებს, სად გამოჩნდება მტკიცებულება და როგორ გადადის მოსწავლის ცოდნა ახალ კონტექსტში.

21.2. პრაქტიკა უცვლელად რჩება, როდესაც მტკიცებულება მის ეფექტურობას ადასტურებს; ზუსტდება, როდესაც იდეა ღირებულია, მაგრამ მიზანი, კრიტერიუმი ან მხარდაჭერის გზა ბუნდოვანია; იცვლება ან ჩანაცვლდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც აღარ ემსახურება შეთანხმებულ ცნებით შედეგს, ქმნის ხელოვნურ დატვირთვას, არ არის ხელმისაწვდომი ან მოსწავლის ნამუშევარი სისტემურად ვერ ადასტურებს მოსალოდნელ გააზრებას. ამრიგად, ყოველწლიური განახლება გამოცდილების ზრდაა და არა პროფესიული მეხსიერების წაშლა.

თავი V. საგნობრივი პროგრამის არქიტექტურა

მუხლი 22. საგნების შერჩევისა და განაწილების პრინციპი

22.1. სკოლის საგნობრივი პროგრამა აერთიანებს ეროვნული სასწავლო გეგმით განსაზღვრულ საგნებსა და სკოლის მიერ შექმნილ პროგრამებს. საგანი პროგრამაში შედის არა ფორმალური ჩამონათვალის

შესავსებად, არამედ იმიტომ, რომ მას აქვს მოსწავლის განვითარების შეუცვლელი ფუნქცია, საკუთარი კვლევის ობიექტი, ენა, მტკიცებულება და აზროვნების მეთოდი. საგნობრივი მრავალფეროვნება უზრუნველყოფს, რომ მოსწავლემ სამყარო დაინახოს ტექსტის, რიცხვის, წყაროს, სივრცის, ექსპერიმენტის, ენის, ტექნოლოგიის, ხმის, გამოსახულების, სხეულისა და ეთიკური მოქმედების განსხვავებული პერსპექტივით.

22.2. საგნების ჩამონათვალი, მათი კლასობრივი დაფარვა და კონკრეტული შუალედური მიზნები ყოველწლიურად განისაზღვრება საკურიკულუმო სამუშაო ბაზაში და მისგან შექმნილ კურიკულუმის რუკაში; ცნებითი არქიტექტურის ატლასი აჩვენებს საგნის ძირითად ცნებებსა და საფეხურებრივ ლოგიკას. საგნის სტატუსი, კონკრეტული საათი და სემესტრული განაწილება იურიდიულ ძალას იძენს დირექტორის მიერ დამტკიცებულ მიმდინარე საათობრივ ბადეში. საგნების რაოდენობა ყოველწლიური მონაცემია და ამ დოკუმენტის უცვლელ ნორმას არ წარმოადგენს.

საგანი ≠ თემა. საგნის არსი განისაზღვრება იმ კითხვებით, მტკიცებულებითა და აზროვნების მეთოდით, რომელსაც იგი მოსწავლეს აძლევს. ერთი საერთო თემა ვერ ჩაანაცვლებს ისტორიულ წყაროს, მათემატიკურ მოდელს, სამეცნიერო ექსპერიმენტს ან მხატვრულ ინტერპრეტაციას; სწორედ ამ განსხვავების შენარჩუნება ქმნის ხარისხიან ინტეგრაციას.

მუხლი 23. ქართული ენისა და ლიტერატურის გუნდი

23.1. გუნდის საერთო განვითარების ღერძია - ენა, ტექსტი და კონტექსტი. გუნდი უზრუნველყოფს საგნების შიგნით ვერტიკალურ თანმიმდევრობას, ერთმანეთთან ორგანულ კავშირებს, კრიტერიუმების კალიბრაციასა და პროფესიული პრაქტიკის გაზიარებას. საერთო გუნდი არ აქრობს თითოეული საგნის განსხვავებულ დანიშნულებას.

ქართული ენა და ლიტერატურა | I-XII კლასები

23.2. **საგნის არსი და მიზანი.** სახელმწიფო ენა ქმნის მოსწავლის აზროვნების, თვითგამოხატვის, სოციალური მონაწილეობისა და კულტურულ მეხსიერებასთან კავშირის მთავარ საშუალებას. ტექსტი განიხილება არა მხოლოდ ინფორმაციის მატარებლად, არამედ მნიშვნელობის შექმნის სისტემად, რომლის ფორმა, ენა, ავტორის არჩევანი და კონტექსტი გავლენას ახდენს მკითხველზე.

23.3. **ცნებითი ღერძი.** ტექსტი; სიტყვა-წინადადება-ტექსტი; პრაქტიკული გრამატიკა; ფონოლოგიური და კოდირება-დეკოდირების უნარები; კონტექსტი; ინტერტექსტი; ჟანრი; ენის სტრუქტურა; კომუნიკაცია; კომპოზიცია; გამომსახველობითი ენა.

23.4. **განვითარების ლოგიკა.** დაწყებით საფეხურზე მოსწავლე ზეპირი მეტყველებიდან, ბგერითი ცნობიერებიდან და კოდირება-დეკოდირებიდან გადადის გამართულ კითხვაზე, წერასა და ტექსტის აგებაზე; საბაზო საფეხურზე ტექსტს სწავლობს ჟანრის, კონტექსტის, ინტერტექსტისა და კომუნიკაციური მიზნის კავშირში; საშუალო საფეხურზე კი ქმნის და აფასებს რთულ არგუმენტირებულ და მხატვრულ ტექსტებს, ადარებს პერსპექტივებს და ახორციელებს ინტერპრეტაციის ახალ კონტექსტში გადატანას.

მსოფლიო ლიტერატურა | VII-XII კლასები

23.5. **საგნის არსი და მიზანი.** მსოფლიო ლიტერატურა აფართოებს ქართული ენისა და ლიტერატურის მიერ შექმნილ კითხვის კულტურას და მოსწავლეს აცნობს განსხვავებული ეპოქების, საზოგადოებებისა და გამოცდილებების ხმებს. საგნის მიზანია არა ნაწარმოებების ჩამონათვალის ათვისება, არამედ ტექსტისა და კონტექსტის ურთიერთობის, უნივერსალური ადამიანური კითხვებისა და კულტურული განსხვავების გააზრება.

23.6. **ცნებითი ღერძი.** ტექსტი; კონტექსტი.

23.7. **განვითარების ლოგიკა.** მოსწავლე მოძრაობს სიუჟეტისა და პერსონაჟის გააზრებიდან ისტორიულ-კულტურული კონტექსტის, ჟანრული არჩევანისა და მთარგმნელობითი და ინტერპრეტაციული პერსპექტივის შედარებამდე. მაღალი კლასის შედეგია დამოუკიდებელი შედარებითი კითხვა, არგუმენტირებული ესე, საჯარო დისკუსია და საკუთარი ინტერპრეტაციის პასუხისმგებლიანი დაცვა.

მუხლი 24. საზოგადოებრივი მეცნიერებების გუნდი

24.1. გუნდის საერთო განვითარების ღერძია - ადამიანი, დრო, სივრცე, ინსტიტუცია და პასუხისმგებლიანი მონაწილეობა. გუნდი უზრუნველყოფს საგნების შიგნით ვერტიკალურ თანმიმდევრობას, ერთმანეთთან ორგანულ კავშირებს, კრიტერიუმების კალიბრაციასა და პროფესიული პრაქტიკის გაზიარებას. საერთო გუნდი არ აქრობს თითოეული საგნის განსხვავებულ დანიშნულებას.

ზღაპართერაპია | I-IV კლასები

24.2. **საგნის არსი და მიზანი.** სკოლის მიერ შექმნილი საგანმანათლებლო პროგრამა იყენებს ზღაპარს, მეტაფორას, როლსა და დიალოგს ბავშვის მიერ ემოციის, ურთიერთობის, არჩევანისა და ზრუნვის უსაფრთხოდ გასააზრებლად. იგი არ არის კლინიკური თერაპია ან დიაგნოსტიკური მომსახურება; მისი საგანმანათლებლო არსია ამბის მეშვეობით საკუთარი და სხვისი გამოცდილების დანახვა.

24.3. **ცნებითი ღერძი.** პიროვნება; საზოგადოება; ზრუნვა.

24.4. **განვითარების ლოგიკა.** I-IV კლასებში მოსწავლე სწავლობს ემოციის დასახელებას, პერსონაჟის მოტივის ამოცნობას, ქცევის შედეგის დანახვას, განსხვავებული პერსპექტივის მოსმენას და ზრუნვის რეალურ მოქმედებად გარდაქმნას. ეს ქმნის შემდგომი მოქალაქეობრივი და ეთიკური მსჯელობის ემოციურ-ენობრივ საფუძველს.

სიბრძნე მინიატურებში | V-VI კლასები

24.5. **საგნის არსი და მიზანი.** სკოლის მიერ შექმნილი გარდამავალი პროგრამა მოკლე ნარატივებით, იგავებით, აფორიზმებითა და ცხოვრებისეული ქეისებით აძლიერებს მორალურ წარმოსახვასა და გააზრებულ არჩევანს. მინიატურის სიმჭიდროვე მოსწავლეს აიძულებს დაინახოს ქვეტექსტი, მოტივი, შედეგი და ღირებულებითი დაძაბულობა.

24.6. **ცნებითი ღერძი.** პიროვნება; საზოგადოება; ზრუნვა.

24.7. **განვითარების ლოგიკა.** მოსწავლე მარტივი მორალური დასკვნიდან გადადის დილემის განხილვაზე: ერთი ქმედება შეიძლება სხვადასხვა პერსპექტივიდან განსხვავებულად შეფასდეს. VI კლასის ბოლოს იგი ასაბუთებს პოზიციას, ითვალისწინებს სხვაზე ზემოქმედებას და აკავშირებს ზრუნვას პასუხისმგებლობასთან.

მე და საზოგადოება | III-IV კლასები

24.8. **საგნის არსი და მიზანი.** საგანი ბავშვის უშუალო გამოცდილებიდან ხსნის პიროვნებასა და საზოგადოებას შორის ურთიერთობას. ოჯახი, კლასი, წესი, ზრუნვა და ადგილობრივი გარემო ხდება ცნებითი კვლევის მასალა და არა მხოლოდ ქცევითი მითითებების ნაკრები.

24.9. **ცნებითი ღერძი.** პიროვნება; საზოგადოება; ზრუნვა; ინსტიტუტი; ცვლილება.

24.10. **განვითარების ლოგიკა.** მოსწავლე საკუთარი საჭიროებებისა და უფლებების ამოცნობიდან გადადის საერთო წესის, ინსტიტუტის, ურთიერთდამოკიდებულებისა და ცვლილებაში საკუთარი წვლილის გააზრებამდე.

ჩვენი საქართველო | V-VI კლასები

24.11. **საგნის არსი და მიზანი.** საგანი მოსწავლეს საქართველოს ერთდროულად სივრცით, ისტორიულ, სოციალურ, ეკონომიკურ და კულტურულ სისტემად ანახვებს. ადგილობრივი მაგალითი ხდება ფართო კავშირების გასააზრებელი ლაბორატორია.

24.12. **ცნებითი ღერძი.** დრო; სივრცე; ეკონომიკა; საზოგადოება; მრავალფეროვნება; სახელმწიფო.

24.13. განვითარების ლოგიკა. V-VI კლასებში მოსწავლე რუკას, წყაროს, ყოფით გამოცდილებასა და მონაცემს აერთიანებს; ხედავს, როგორ ცვლის სივრცე ადამიანთა ცხოვრებას, როგორ იქმნება სახელმწიფოებრივი და საზოგადოებრივი კავშირები და რატომ არის მრავალფეროვნება ერთდროულად მემკვიდრეობა და პასუხისმგებლობა.

ისტორია | VII-XII კლასები

24.14. საგნის არსი და მიზანი. ისტორია არის მტკიცებულებაზე დაფუძნებული მსჯელობა ადამიანთა გამოცდილების ცვლილებაზე. საგანი არ დაიყვანება ქრონოლოგიის დამახსოვრებაზე: მოსწავლე არკვევს, როგორ ვიცით წარსულის შესახებ, რატომ არსებობს განსხვავებული ინტერპრეტაცია და როგორ ურთიერთქმედებს ძალაუფლება, საზოგადოება, სივრცე და დრო.

24.15. ცნებითი ღერძი. წყარო; დრო; სივრცე; საზოგადოება; ძალაუფლება; მოვლენა/პროცესი.

24.16. განვითარების ლოგიკა. საბაზო საფეხურზე ძლიერდება წყაროს კითხვა, ქრონოლოგიური და მიზეზ-შედეგობრივი კავშირი; საშუალო საფეხურზე - წყაროთა შეპირისპირება, ისტორიოგრაფიული პერსპექტივა, მრავალმიზეზიანობა, არგუმენტირებული ისტორიული ახსნა და წარსულის პასუხისმგებლიანი საჯარო წარმოდგენა.

გეოგრაფია | VII-XII კლასები

24.17. საგნის არსი და მიზანი. გეოგრაფია იკვლევს სივრცით სისტემებს და ადამიანის-გარემოს ურთიერთობას. რუკა, მონაცემი და საველე დაკვირვება მოსწავლეს აძლევს საშუალებას დაინახოს, სად, რატომ და რა შედეგით მიმდინარეობს ბუნებრივი და საზოგადოებრივი პროცესები.

24.18. ცნებითი ღერძი. გეოგრაფიული მოვლენა/პროცესი; მოსახლეობა და ეკონომიკა; მდგრადი განვითარება.

24.19. განვითარების ლოგიკა. მოსწავლე აღწერიდან გადადის სივრცით ანალიზზე, მონაცემთა მოდელირებასა და ალტერნატიული განვითარების სცენარების შეფასებაზე; საბოლოო მიზანია ადგილობრივი და გლობალური პროცესების დაკავშირება და მდგრადი გადაწყვეტილების დასაბუთება.

მოქალაქეობა | VII-XII კლასები

24.20. საგნის არსი და მიზანი. მოქალაქეობა არის დემოკრატიული ცხოვრების პრაქტიკული და ცნებითი შესწავლა. უფლებები, ინსტიტუტები, მონაწილეობა და პასუხისმგებლობა განიხილება რეალურ პრობლემასთან, გადაწყვეტილების პროცესსა და საჯარო ინტერესთან კავშირში.

24.21. ცნებითი ღერძი. დემოკრატია; საზოგადოება; მონაწილეობა; მდგრადი განვითარება.

24.22. განვითარების ლოგიკა. საბაზო საფეხურზე მოსწავლე სწავლობს წესის, უფლების, პასუხისმგებლობისა და მონაწილეობის მექანიზმებს; საშუალო საფეხურზე აანალიზებს პოლიტიკურ და სოციალურ საკითხებს, ამოწმებს ინფორმაციას, ქმნის საზოგადოებრივ წინადადებას და მონაწილეობს დასაბუთებულ დიალოგში.

იდეები და ღირებულებები | VII-XII კლასები

24.23. საგნის არსი და მიზანი. სკოლის მიერ შექმნილი პროგრამა აერთიანებს ფილოსოფიურ, ეთიკურ და საზოგადოებრივ კითხვებს: რა განსაზღვრავს პიროვნებას, როგორ იქმნება საერთო ღირებულება და როგორ მოქმედებს ძალაუფლება აზრზე, ურთიერთობაზე და არჩევანზე.

24.24. ცნებითი ღერძი. პიროვნება; საზოგადოება; ძალაუფლება.

24.25. განვითარების ლოგიკა. მოსწავლე იწყებს ცნებების დაზუსტებითა და ცხოვრებისეული დილემების განხილვით, შემდეგ ადარებს იდეებს, რწმენებსა და მსოფლმხედველობებს, ამოიცნობს არგუმენტის საფუძვლებს და XII კლასში დამოუკიდებლად აყალიბებს ეთიკურად პასუხისმგებლიან პოზიციას პლურალურ საზოგადოებაში.

მუხლი 25. საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების გუნდი

25.1. გუნდის საერთო განვითარების ღერძია - ცოცხალი და არაცოცხალი სამყარო - დაკვირვებიდან მოდელამდე და პასუხისმგებლიან გამოყენებამდე. გუნდი უზრუნველყოფს საგნების შიგნით ვერტიკალურ თანმიმდევრობას, ერთმანეთთან ორგანულ კავშირებს, კრიტერიუმების კალიბრაციასა და პროფესიული პრაქტიკის გაზიარებას. საერთო გუნდი არ აქრობს თითოეული საგნის განსხვავებულ დანიშნულებას.

ბუნებისმეტყველება | I-VI კლასები

25.2. **საგნის არსი და მიზანი.** ბუნებისმეტყველება ბავშვის ცნობისმოყვარეობას გარდაქმნის კვლევის პირველ კულტურად. დაკვირვება, გაზომვა, შედარება, კლასიფიკაცია, მარტივი მოდელი და მტკიცებულებაზე საუბარი აერთიანებს სიცოცხლის, ფიზიკური სამყაროსა და გარემოს გამოცდილებას.

25.3. **ცნებითი ღერძი.** სხეული; მოვლენა/პროცესი; სივრცე/გეოგრაფიული ობიექტი; საარსებო გარემო; მდგრადობა.

25.4. **განვითარების ლოგიკა.** I-VI კლასებში მოსწავლე ყოველდღიური მოვლენების აღწერიდან გადადის კანონზომიერების ძიებაზე, მონაცემის ორგანიზებაზე და მარტივი ახსნის შექმნაზე. VI კლასის ბოლოს მას აქვს საერთო სამეცნიერო ენა და კვლევითი ჩვევა, რომლითაც VII კლასიდან ცალკე დისციპლინებში შევა.

ბიოლოგია | VII-XII კლასები

25.5. **საგნის არსი და მიზანი.** ბიოლოგია სიცოცხლეს განიხილავს ურთიერთდაკავშირებულ დონეებად - უჯრედიდან ორგანიზმსა და ეკოსისტემამდე. საგნის არსია სტრუქტურისა და ფუნქციის, მემკვიდრეობის, ცვლილების, მრავალფეროვნებისა და ჯანმრთელობის მტკიცებულებაზე დაფუძნებული გააზრება.

25.6. **ცნებითი ღერძი.** სტრუქტურა და ფუნქცია; სიცოცხლის თვისება; ბიომრავალფეროვნება; ჯანმრთელობა და დაავადება.

25.7. **განვითარების ლოგიკა.** მოსწავლე სისტემის ნაწილების ამოცნობიდან გადადის მექანიზმის ახსნაზე, მონაცემთა ინტერპრეტაციასა და ბიოლოგიური გადაწყვეტილების ეთიკურ შეფასებაზე; მაღალი კლასის დონეზე აკავშირებს ინდივიდუალურ ჯანმრთელობას, ეკოსისტემასა და საზოგადოებრივ პასუხისმგებლობას.

ფიზიკა | VII-XII კლასები

25.8. **საგნის არსი და მიზანი.** ფიზიკა ქმნის რაოდენობრივ და მოდელურ ენას მატერიის, მოძრაობის, ურთიერთქმედებისა და ენერგიის ასახსნელად. ექსპერიმენტი, გაზომვა და მათემატიკური მოდელი ამოწმებს არა მხოლოდ პასუხს, არამედ ახსნის სანდოობას.

25.9. **ცნებითი ღერძი.** მატერია; ენერგია; ძალა; ფიზიკური პროცესი.

25.10. **განვითარების ლოგიკა.** მოსწავლე ყოველდღიური მოვლენის ხარისხობრივი აღწერიდან გადადის ცვლადების გამოყოფაზე, კანონზომიერების მათემატიკურ გამოსახვაზე, მოდელის საზღვრების გააზრებასა და ახალ სიტუაციაში პროგნოზირებაზე.

ქიმია | VII-XII კლასები

25.11. **საგნის არსი და მიზანი.** ქიმია ხსნის, როგორ განსაზღვრავს ნივთიერების მიკროსკოპული აგებულება მის თვისებებს და როგორ გარდაიქმნება ნივთიერება პროცესში. საგანი აკავშირებს მოდელს, ექსპერიმენტს, უსაფრთხოებასა და რესურსის პასუხისმგებლიან გამოყენებას.

25.12. **ცნებითი ღერძი.** შედგენილობა, აგებულება და თვისება; ქიმიური პროცესები; მდგრადი წარმოება და მოხმარება.

25.13. **განვითარების ლოგიკა.** მოსწავლე ნივთიერებების ამოცნობიდან და უსაფრთხო ექსპერიმენტიდან გადადის ნაწილაკურ მოდელზე, რეაქციის რაოდენობრივ გააზრებაზე, მტკიცებულების შეფასებასა და წარმოება-მოხმარების მდგრადი არჩევანის დასაბუთებაზე.

მუხლი 26. უცხოური ენების გუნდი

26.1. გუნდის საერთო განვითარების ღერძია - კომუნიკაცია, ენობრივი რესურსი და კულტურათაშორისი დიალოგი. გუნდი უზრუნველყოფს საგნების შიგნით ვერტიკალურ თანმიმდევრობას, ერთმანეთთან ორგანულ კავშირებს, კრიტერიუმების კალიბრაციასა და პროფესიული პრაქტიკის გაზიარებას. საერთო გუნდი არ აქრობს თითოეული საგნის განსხვავებულ დანიშნულებას.

ინგლისური ენა | I-XII კლასები

26.2. **საგნის არსი და მიზანი.** ინგლისური ენა არის მნიშვნელობის შექმნისა და საერთაშორისო კომუნიკაციის სისტემა. სიტყვა და გრამატიკა ისწავლება როგორც მიზნის მისაღწევი რესურსი - გაგებისთვის, ურთიერთქმედებისთვის, ტექსტის შესაქმნელად და კულტურათაშორისი განსხვავების გასააზრებლად.

26.3. **ცნებითი ღერძი.** ტექსტი; ენობრივი რესურსები; კულტურათაშორისი დიალოგი.

26.4. **განვითარების ლოგიკა.** მოსწავლე მოძრაობს ყოველდღიური ზეპირი და ვიზუალურად მხარდაჭერილი კომუნიკაციიდან მრავალჟანრულ კითხვაზე, წერაზე, მოსმენასა და საუბარზე; საბოლოოდ დამოუკიდებლად არჩევს ენობრივ სტრატეგიას, აანალიზებს ტექსტსა და პოზიციას და მონაწილეობს აკადემიურ/საჯარო დიალოგში. CEFR გამოიყენება პროგრესის საკალიბრაციოდ და არა კურიკულუმის ერთადერთ ორგანიზატორად.

რუსული ენა | V-XII კლასები

26.5. **საგნის არსი და მიზანი.** რუსული ენა მოსწავლეს აძლევს მეორე უცხოურ ენობრივ და კულტურულ პერსპექტივას. პროგრამა ითვალისწინებს V კლასში დაწყების სპეციფიკას - ანბანს, ბგერა-მართლწერის კავშირს, მახვილსა და ფორმათა სისტემას - და მათ თავიდანვე კომუნიკაციურ ამოცანაში იყენებს.

26.6. **ცნებითი ღერძი.** ტექსტი; ენობრივი რესურსები; კულტურათაშორისი დიალოგი.

26.7. **განვითარების ლოგიკა.** საწყისი კოდირება-დეკოდირებისა და ყოველდღიური კომუნიკაციის შემდეგ მოსწავლე გადადის ტექსტის მიზნისა და ჟანრის გააზრებაზე, ენობრივი არჩევანის ახსნაზე და კულტურათაშორის შედარებაზე; მაღალი კლასის შედეგია დამოუკიდებელი ტექსტური მოქმედება და განსხვავებულ აუდიტორიასთან გააზრებული კომუნიკაცია.

მუხლი 27. მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების გუნდი

27.1. გუნდის საერთო განვითარების ღერძია - მოდელი, კანონზომიერება, გადაწყვეტილება და ციფრული ქმედითობა. გუნდი უზრუნველყოფს საგნების შიგნით ვერტიკალურ თანმიმდევრობას, ერთმანეთთან ორგანულ კავშირებს, კრიტერიუმების კალიბრაციასა და პროფესიული პრაქტიკის გაზიარებას. საერთო გუნდი არ აქრობს თითოეული საგნის განსხვავებულ დანიშნულებას.

მათემატიკა | I-XII კლასები

27.2. **საგნის არსი და მიზანი.** მათემატიკა არის რაოდენობრივი, სივრცითი და სტრუქტურული ურთიერთობების დანახვისა და დასაბუთების ენა. გამოთვლა მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტია, მაგრამ საგნის გრძელვადიანი მიზანია მოდელის შექმნა, კანონზომიერების აღმოჩენა, ლოგიკური არგუმენტი და შედეგის ინტერპრეტაცია.

27.3. **ცნებითი ღერძი.** მათემატიკური მოდელი; კანონზომიერება; ლოგიკა.

27.4. **განვითარების ლოგიკა.** დაწყებით საფეხურზე მოსწავლე მოქმედებს საგნობრივ, ვიზუალურ და სიმბოლურ წარმოდგენებს შორის; საბაზო საფეხურზე აყალიბებს ალგებრულ, გეომეტრიულ, სტატისტიკურ და ალბათურ კავშირებს; საშუალო საფეხურზე ქმნის და აფასებს აბსტრაქტულ

მოდელებს, ამტკიცებს დებულებას და იყენებს მათემატიკას უცნობი რეალური პრობლემის გადასაჭრელად.

კომპიუტერული ტექნოლოგიები | II-VI (აქტიური); VII-IX (განვითარების რეზერვი) კლასები

27.5. **საგნის არსი და მიზანი.** კომპიუტერული ტექნოლოგიები ავითარებს მოსწავლეს როგორც ციფრულ მოქმედ სუბიექტს: იგი არა მხოლოდ მოიხმარს პროგრამას, არამედ ესმის ინფორმაციის წარმოდგენა, ალგორითმი, სისტემა, მონაცემი, უსაფრთხოება და ტექნოლოგიური არჩევანის შედეგი.

27.6. **ცნებითი ღერძი.** კოდირება; ციფრული ინფორმაცია; კომპიუტერული სისტემა.

27.7. **განვითარების ლოგიკა.** II-VI კლასებში მოსწავლე ინტუიციური ალგორითმიდან და უსაფრთხო ციფრული ქცევიდან გადადის პროგრამირების, მონაცემის ორგანიზებისა და სისტემის ურთიერთქმედების საწყის მოდელებამდე. VII-IX კლასების ჩანაწერები ატლასსა და სამუშაო ბაზაში ინახება როგორც შემდგომი განვითარების რეზერვი და მიმდინარე სასწავლო წლის აქტიურ საათობრივ ბადეში არ შედის.

ჭადრაკი | I-IV კლასები

27.8. **საგნის არსი და მიზანი.** ჭადრაკი არის შეზღუდულ სისტემაში გადაწყვეტილების შედეგის, ალტერნატივისა და გეგმის კვლევა. წესები ქმნის სივრცეს, სადაც ბავშვი სწავლობს წინასწარ ხედვას, შეცდომის გაანალიზებასა და მოწინააღმდეგის პერსპექტივის გათვალისწინებას.

27.9. **ცნებითი ღერძი.** პოზიცია; გადაწყვეტილება/გეგმა; თამაში/რეფლექსია.

27.10. **განვითარების ლოგიკა.** მოსწავლე ფიგურის ფუნქციისა და მარტივი პოზიციის ამოცნობიდან გადადის მოკლე გეგმის შედგენაზე, შესაძლო პასუხების შედარებასა და დასრულებული პარტიის რეფლექსიაზე. შედეგის მიღმა ფასობს აზროვნების გზა და პასუხისმგებლობა საკუთარ არჩევანზე.

მუხლი 28. სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის გუნდი

28.1. გუნდის საერთო განვითარების ღერძია - სხეული, ხმა, გამოსახულება და შემოქმედებითი თვითგამოხატვა. გუნდი უზრუნველყოფს საგნების შიგნით ვერტიკალურ თანმიმდევრობას, ერთმანეთთან ორგანულ კავშირებს, კრიტერიუმების კალიბრაციასა და პროფესიული პრაქტიკის გაზიარებას. საერთო გუნდი არ აქრობს თითოეული საგნის განსხვავებულ დანიშნულებას.

სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნება | I-IX კლასები

28.2. **საგნის არსი და მიზანი.** ხელოვნება მოსწავლეს აძლევს ვიზუალური აზროვნების, მატერიასთან მუშაობის და კულტურული ინტერპრეტაციის ენას. პროდუქტი არ ფასდება მხოლოდ სილამაზით: არსებითია, რამდენად გააზრებულად იყენებს ავტორი ფორმას, მასალას, ტექნიკასა და კონტექსტს აზრის გადასაცემად.

28.3. **ცნებითი ღერძი.** ვიზუალური ენა; ტექნიკა; დარგი; ჟანრი; ნამუშევარი; ეპოქა/კულტურა/სტილი; ფორმა და დანიშნულება.

28.4. **განვითარების ლოგიკა.** I-VI კლასებში მოსწავლე ექსპერიმენტირებს ვიზუალურ ელემენტებთან და მასალასთან; VII-IX კლასებში აკავშირებს ნამუშევარს ეპოქასთან, კულტურასთან, სტილთან და ფუნქციასთან, აანალიზებს ავტორის არჩევანს და ქმნის მიზნობრივ ნამუშევარს რეალური აუდიტორიისთვის.

მუსიკა | I-IX კლასები

28.5. **საგნის არსი და მიზანი.** მუსიკა არის დროში ორგანიზებული ბგერითი აზროვნება, რომელიც აერთიანებს მოსმენას, შესრულებას, შექმნასა და ინტერპრეტაციას. ემოციური რეაქცია მნიშვნელოვანია, მაგრამ სასწავლო შედეგი ჩნდება მაშინ, როდესაც მოსწავლე ამჩნევს, როგორ ქმნის რიტმი, მელოდია, ტემბრი, ფორმა და კულტურული კონტექსტი მნიშვნელობას.

28.6. **ცნებითი ღერძი.** მუსიკა; მუსიკალური შინაარსი; გამომსახველობითი საშუალებები; მუსიკალური ეპოქა.

28.7. **განვითარების ლოგიკა.** დაწყებით საფეხურზე მოსწავლე ბგერით ნიმუშს სხეულით, ხმითა და მარტივი ნიშნებით ითვისებს; VII-IX კლასებში ადარებს მუსიკალურ ენებსა და ეპოქებს, ასაბუთებს ინტერპრეტაციას და მუსიკას სხვა საგანში აზროვნების ინსტრუმენტადაც იყენებს, თუ კავშირი ცნებითად დასაბუთებულია.

ფიზიკური აღზრდა და სპორტი | I-XII კლასები

28.8. **საგნის არსი და მიზანი.** სპორტი სხეულებრივ ცოდნას, ჯანმრთელობას, უსაფრთხოებასა და სოციალურ მოქმედებას ერთიან სისტემად განიხილავს. შედეგი არ არის მხოლოდ შეჯიბრის მოგება ან ტექნიკის გამეორება; მოსწავლე უნდა ხსნიდეს მოძრაობის მიზანს, მართავდეს დატვირთვას, თანამშრომლობდეს და ზრუნავდეს საკუთარ და სხვის უსაფრთხოებაზე.

28.9. **ცნებითი ღერძი.** მოძრაობითი კომპეტენცია; ფიზიკური თვისებები; ჯანსაღი და უსაფრთხო აქტიური ცხოვრება; თვითრეგულაცია და სოციალური ურთიერთქმედება.

28.10. **განვითარების ლოგიკა.** დაწყებით საფეხურზე ყალიბდება საბაზო მოძრაობითი რეპერტუარი და უსაფრთხო ქცევა; საბაზო საფეხურზე - ტექნიკურ-ტაქტიკური არჩევანი, გუნდური როლი და დატვირთვის თვითკონტროლი; საშუალო საფეხურზე - ინდივიდუალური კეთილდღეობის გეგმა, პასუხისმგებლიანი მონაწილეობა და ცხოვრების მანძილზე აქტიურობის ჩვევა.

მუხლი 29. სკოლის მიერ შექმნილი პროგრამების განსაკუთრებული ფუნქცია

29.1. „ზღაპართერაპია“, „სიბრძნე მინიატურებში“, „მსოფლიო ლიტერატურა“, „იდეები და ღირებულებები“ სკოლის საგანმანათლებლო იდენტობას ქმნიან და ავითარებენ. ისინი ავსებენ ეროვნული საგნობრივი ჩარჩოს შესაძლებლობებს იქ, სადაც სკოლის მისია უფრო მკაფიო სოციოემოციურ, ეთიკურ, შედარებით-კულტურულ განვითარებას მოითხოვს. თითოეულ პროგრამას აქვს გრძელვადიანი შედეგი, საკუთარი ცნებითი არქიტექტურა, შეფასების ლოგიკა და მოსწავლის ასაკობრივ საჭიროებაზე დაფუძნებული ადგილი სასკოლო პროგრამაში.

29.2. ამ პროგრამების შინაარსი არ არის შემთხვევითი „დამატება“. მათი არსებობა და განაწილება ყოველწლიურად მოწმდება მოსწავლის საჭიროების, პროგრამის ეფექტის, სხვა საგნებთან არადუბლირების, საათობრივი რესურსისა და პროფესიული შესაძლებლობის მიხედვით. XI-XII კლასებში არჩევითი შეთავაზების ან დამატებითი სტატუსის კონკრეტული ფორმა აისახება დამტკიცებულ საათობრივ ბადესა და მოსწავლის არჩევანის დოკუმენტაციაში.

მუხლი 30. სემესტრული განაწილება და განვითარების რეზერვი

30.1. სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნება და მუსიკა VII-IX კლასებში შეიძლება განხორციელდეს სემესტრული კონცენტრაციის პრინციპით, რათა შემცირებული ფრაგმენტაციის პირობებში თითოეულ საგანს ჰქონდეს დასრულებული ცნებითი ციკლებისათვის საჭირო დრო. კონკრეტული კლასისა და სემესტრის განაწილება ყოველწლიურად, სასწავლო წლის დაწყებამდე, განისაზღვრება დამტკიცებულ საათობრივ ბადეში; ამ მუხლში იგი უცვლელ თანმიმდევრობად არ ფიქსირდება.

30.2. კომპიუტერული ტექნოლოგიების VII-IX კლასების მიზნები ცნებით ატლასსა და სამუშაო ბაზაში შენარჩუნებულია როგორც შემდგომი განვითარების რეზერვი. ისინი არ მიიჩნევა მიმდინარე სასწავლო წლის აქტიურ შეთავაზებად და არ შედის აქტიურ საათობრივ ბადეში, ვიდრე არ იქნება მიღებული ცალკე რესურსული და ადმინისტრაციული გადაწყვეტილება.

თავი VI. ჰორიზონტალური ინტეგრაცია და საერთო სასკოლო პროექტები

მუხლი 31. ინტეგრაციის პრინციპი და მოდელები

31.1. საერთო სასკოლო პროექტი ქმნის სივრცეს, სადაც მოსწავლე ერთი რეალური პრობლემის გასაგებად და გადასაჭრელად სხვადასხვა საგნის ცოდნას იყენებს. პროექტი არ არის სასწავლო წლისგან განცალკევებული ღონისძიება: საგნობრივი შუალედური მიზანი პროექტთან ერთიანდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც საერთო პრობლემასთან ბუნებრივად კავშირდება მისი დავალების პირობა, საკითხი/მასალა, რესურსი, საკვანძო კითხვა, პროფესიული როლი, პროდუქტი ან კრიტერიუმის რეალიზების კონტექსტი. ინტეგრაცია აღიწერება იმით, რა არის საგნებისთვის საერთო: არსებობს სამი მოდელი - იდეა, მასალა და პროდუქტი - და ისინი ერთმანეთს არ გამორიცხავს. ერთ კვანძში რამდენიმე მოდელი ერთდროულად მუშაობს, ამიტომ კოდი ერთ სტატუსს კი არ ირჩევს, არამედ ნაკრებს აჩვენებს. დრო და განხორციელების სტატუსი მოდელისგან დამოუკიდებელი ღერძებია და ცალკე იწერება.

კოდი	მოდელი	განმარტება
I	საერთო იდეა	საგნებს საერთო აქვს ცნება, კონტექსტი ან საკვლევი კითხვა. მასალა და პროდუქტი თითოეულ საგანს თავისი რჩება. საკმარისია საკვანძო კითხვისა და ტერმინების შეთანხმება; დროში სინქრონი სავალდებულო არ არის.
M	საერთო მასალა	საგნები ერთსა და იმავე წყაროს, ტექსტს, მონაცემს ან საკითხს ამუშავებენ - თითოეული თავისი ცნებისთვის. საერთო მასალად ითვლება საერთო სამუშაო ფორმა ან ოქმიც, როცა საგნები ერთი და იმავე სტრუქტურით მუშაობენ.
P	საერთო პროდუქტი	იქმნება ერთი საერთო პროდუქტი ან საჯარო მოვლენა, რომელზეც საგნები ერთად გამოდიან. საჭიროა დროში სინქრონი და ერთი წარდგენის კვირა; შეფასება მაინც ინდივიდუალურია და საგნობრივი მტკიცებულება იდენტიფიცირებადი რჩება.
კომბინაცია	I · I·M · I·P · I·M·P	მოდელები ერთდროულად მუშაობს და კოდი სწორედ ამ ნაკრებს აჩვენებს. რაც მეტი ელემენტია საერთო, მით მეტ კოორდინაციას ითხოვს კვანძი: I - შეთანხმებულ საკვანძო კითხვას, I·M - მასალის წინასწარ შეთანხმებას, I·P და I·M·P — საერთო წარდგენის კვირას.
-----	ინტეგრაციული კვანძი არ აქვს	საგანი ან შუალედური მიზანი კვანძში არ ერთვება და დამოუკიდებლად მუშავდება. ეს სრულფასოვანი და დასაშვები არქიტექტურული გადაწყვეტილებაა: ინტეგრაცია აღმოჩენილია, არა დაძალებული.

31.2. პროექტში საგნის ჩართულობის როლი წინასწარ განისაზღვრება როგორც წამყვანი, პარტნიორი, მხარდამჭერი ან არამონაწილე. არც ერთი საგანი არ ერთვება ფორმალური თანაბრობისთვის. პროექტული დატვირთვა კლასის ჰორიზონტალურ რუკაზე მოწმდება, რათა ერთ პერიოდში არ დაგროვდეს მრავალი დიდი პროდუქტი და მოსწავლეს დარჩეს კვლევის, უკუკავშირისა და რევიზიის დრო.

მუხლი 32. საერთო სასკოლო პროექტების ყოველწლიური პორტფოლიო

32.1. ამ მუხლით განისაზღვრება შემდეგი:

კოდი	პროექტი / პერიოდი	ცენტრალური კითხვა	საჯარო პროდუქტი	ცნებითი ღერძი	ეთიკური საზღვარი
P1	ღირსება, საჭიროება და თანადგომა ტრიმესტრი I	რა ხდის დახმარებას ღირსების დამცველად?	გამოფენა-გაყიდვა, ეთიკური დახმარება და ეფექტის ანგარიში	მიზეზ-შედეგობრიობა; პერსპექტივა; პასუხისმგებლობა	მოსწავლე არ არჩევს და არ ასახელებს ბენეფიციარ ოჯახებს; საჭიროება განისაზღვრება ადმინისტრაციისა და სანდო სოციალური პარტნიორის მიერ კონფიდენციალურად.
P2	ბათუმი 2040 - ქალაქი, ზღვა, ადამიანი მთელი წელი, ორ ტალღად	როგორ შეიძლება ბათუმი განვითარდეს ისე, რომ ქალაქის, ზღვისა და ადამიანის კეთილდღეობა ერთმანეთს არ ეწინააღმდეგებოდეს?	მონაცემთა ატლასი, სამი სცენარი, რეკომენდაციები და საჯარო მოსმენა	კავშირი; ცვლილება; პასუხისმგებლობა	მონაცემი, წყარო, გაურკვევლობა და პროგნოზის საზღვრები ღიად უნდა ჩანდეს; სასურველი მომავალი ფაქტად არ ფორმდება.
P3	ხელოვნური ინტელექტი, სიმართლე და საზოგადოება ტრიმესტრი II	როგორ შევინარჩუნოთ ადამიანური პასუხისმგებლობა ხელოვნური ინტელექტის გამოყენებისას?	გადამოწმების პროტოკოლი, ხელოვნური ინტელექტის ქარტია და საჯარო ქეის-ლაბორატორია	ფუნქცია; პერსპექტივა; პასუხისმგებლობა; რეფლექსია	დაცულია პირადი მონაცემები და აკადემიური კეთილსინდისიერება; ხელოვნური ინტელექტის პასუხი არის შესამოწმებელი ჰიპოთეზა და არა საბოლოო ავტორიტეტი.
P5	იდენტობა, მეხსიერება და სამოქალაქო თანაცხოვრება ტრიმესტრი III	როგორ ვაქციოთ განსხვავებული მეხსიერება საერთო სამოქალაქო დიალოგის რესურსად?	ციფრული ზეპირი ისტორიის არქივი და სამოქალაქო ფორუმი	პერსპექტივა; კავშირი; ცვლილება; პასუხისმგებლობა	სავალდებულოა ინფორმირებული თანხმობა, საავტორო უფლების დაცვა, კონტექსტის შენარჩუნება და ჯგუფის ან იდენტობის სტერეოტიპად არ ქცევა.
P6	სხეული, ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა მთელი წელი	როგორ მივიღოთ მტკიცებულებაზე დაფუძნებული და რეალისტური გადაწყვეტილებები საკუთარ კეთილდღეობაზე?	კეთილდღეობის კამპანია და პრაქტიკული გზამკვლევი	ფუნქცია; მიზეზ-შედეგობრიობა; პასუხისმგებლობა; რეფლექსია	ინდივიდუალური თვითმონიტორინგის მონაცემი ანონიმურია; ფსიქიკური ჯანმრთელობის თემა გამოიყენება მხარდაჭერისთვის და არა თანატოლის დიაგნოსტირებისთვის.

კოდების თანმიმდევრობა. პორტფოლიოში მოქმედი პროექტებია P1, P2, P3, P5 და P6. კოდი P4 შეგნებულად არ გადაირქმევა და არ გადანომრება, რათა სამუშაო ბაზებში, ოქმებსა და ისტორიულ ვერსიებში პროექტების იდენტობა და კვალდაკვალობა შენარჩუნდეს.

მუხლი 33. პროექტის სამი დონე და საგნობრივი ანგარიშვალდებულება

33.1. ამ მუხლით განისაზღვრება შემდეგი:

დონე	რას უზრუნველყოფს
I - სასკოლო საერთო დონე	საერთო პრობლემა, მაკროკონცეპტები, ღირებულებითი კითხვა, საჯარო აუდიტორია, ეთიკური ჩარჩო და ერთიანი სინთეზი.
II - საგნობრივი დონე	თითოეული საგნის ცნება, მყარი გაგება, კვლევისა და შექმნის მეთოდი, კრიტერიუმი და ინდივიდუალური მტკიცებულება.
III - ტრანსდისციპლინური სინთეზი	სხვადასხვა საგნის დასკვნების დაკავშირება, წინააღმდეგობის დანახვა, ალტერნატივის შექმნა და საერთო მოქმედების შედეგის შეფასება.

33.2. საერთო ან ჯგუფური პროდუქტი არ ნიშნავს საერთო ქულას. თითოეული მასწავლებელი აფასებს მოსწავლის ინდივიდუალურ მტკიცებულებას საკუთარი საგნის კრიტერიუმით - მაგალითად, კვლევის ჩანაწერს, მოდელს, წყაროს ანალიზს, ზეპირ დაცვას, რეფლექსიას ან პროდუქტის იდენტიფიცირებად ნაწილს. პროექტის საერთო ხარისხის შეფასება შეიძლება იყოს კოლექტიური რეფლექსიის საგანი, მაგრამ იგი არ ანაცვლებს საგნობრივ შეფასებას.

მუხლი 34. პროფესიული როლები, კარიერული ორიენტაცია და საჯაროობა

34.1. პროექტში პროფესიული როლი ავთენტურობის ინსტრუმენტია და არა დეკორატიული სახელწოდება. მკვლევარი ადგენს კითხვასა და მტკიცებულების წესს; არქივისტი ზრუნავს წყაროს წარმომავლობასა და თანხმობაზე; ინჟინერი/დიზაინერი ქმნის და ამოწმებს გადაწყვეტას; ჟურნალისტი ამოწმებს ინფორმაციას; კურატორი აწყობს ნარატივს; მოქალაქე/პოლიტიკის ავტორი აფასებს დაინტერესებულ მხარეებსა და შედეგებს. როლი გამოიყენება მხოლოდ მაშინ, როდესაც იგი რეალურად ცვლის მოსწავლის მოქმედებას, პასუხისმგებლობასა და აუდიტორიასთან კომუნიკაციას.

34.2. საჯარო პრეზენტაცია სასწავლო პროცესის დასასრული კი არა, პასუხისმგებლიანი ცოდნის გამოყენების ფაზაა. წარმოდგენილი უნდა იყოს არა მხოლოდ დასრულებული პროდუქტი, არამედ აზროვნების გზა, გამოყენებული წყაროები, გაურკვევლობა, შეცდომა, მიღებული უკუკავშირი, რევიზია და მოსწავლის მიერ გააზრებული ეფექტი. კონფიდენციალურობის, პერსონალური მონაცემების, საავტორო უფლებისა და ღირსების მოთხოვნები პროექტის ხარისხის ნაწილია.

თავი VII. შეფასების ერთიანი სისტემა

Assessment as Learning: შეფასება როგორც სწავლისა და განვითარების ნაწილი

მუხლი 35. შეფასების დანიშნულება და ერთიანი პედაგოგიკური ლოგიკა

35.1. სკოლაში შეფასების მთავარი დანიშნულება არის სწავლა-სწავლების ხარისხის მართვა. შეფასება ადგენს, როგორ ვითარდება მოსწავლის ცნებითი გააზრება; სად არის მისი ძლიერი მხარე და შეფერხება; რა მხარდაჭერა სჭირდება; და რას გვეუბნება მიღებული მტკიცებულება თავად კურიკულუმის, დავალების, რესურსისა და სწავლების მეთოდის ხარისხზე.

35.2. შეფასება სასწავლო პროცესისგან განცალკევებული ღონისძიება არ არის. მიზანი, კრიტერიუმი, დავალება, სასწავლო გამოცდილება, უკუკავშირი, რევიზია და საბოლოო პროფესიული დასკვნა ერთსა და იმავე ცნებით ლოგიკას მიჰყვება. რასაც სკოლა მიზნად აცხადებს, იმასვე ასწავლის; რასაც ასწავლის, იმის ხილულ მტკიცებულებას ითხოვს; და მხოლოდ ამ მტკიცებულების მიხედვით აკეთებს დასკვნას.

35.3. ეროვნული სასწავლო გეგმის შესაბამისად სკოლა იყენებს განმავითარებელ და განმსაზღვრელ შეფასებას. განმავითარებელი შეფასება მოქმედებს I-XII კლასებში. განმსაზღვრელი, დიფერენცირებული შეფასება და ნიშანი გამოიყენება V-XII კლასებში იმ საგნებში, რომელთა შეფასებაც სკოლის სასწავლო გეგმით ქულით წარმოებს. I-IV კლასებში აკადემიური წინსვლა აღიწერება განმავითარებელი შეფასებით. არადიფერენცირებულ საგნებში გამოიყენება ჩათვლა, სკოლის შესაბამისი წესის მიხედვით.

35.4. სკოლის ძირითადი პრინციპია ერთი კრიტერიუმი, ორი ფუნქცია. იგივე ცნებითი კრიტერიუმი პროცესში მუშაობს როგორც სარკე, რათა მოსწავლემ დაინახოს სად არის და რა უნდა გააუმჯობესოს; შუალედური მიზნის ბოლოს კი როგორც საზომი, რათა მასწავლებელმა მრავალი მტკიცებულების შეჯერებით დაადგინოს მიღწეული გააზრების დონე. ამგვარად განმავითარებელი და განმსაზღვრელი შეფასება ერთი უწყვეტი პროცესის ორი რეჟიმია.

მუხლი 36. განმსაზღვრელი შეფასების ეროვნული მოდელები და სკოლის არჩევანი

36.1. ეროვნული სასწავლო გეგმა განმსაზღვრელი შეფასების ორგანიზებისთვის ორ მოდელს გამოყოფს. მოდელები განსხვავდება არა ათქულიანი სკალით, არამედ იმით, რა ერთეულში იწერება ნიშანი და როგორ იქმნება სემესტრული შედეგი.

ეროვნული მოდელი	ორგანიზების წესი	ძირითადი განსხვავება
მოდელი 1	ნიშანი იწერება მიმდინარე საკლასო, საშინაო და შემაჯამებელი დავალების კომპონენტებში; სემესტრული ქულა ამ სამი კომპონენტის შედეგების საშუალო არითმეტიკულს ეყრდნობა.	ქულა მრავალ ყოველდღიურ აქტივობასა და სამ ფორმალურ კომპონენტზე ნაწილდება.
მოდელი 2	ნიშანი იწერება მხოლოდ შემაჯამებელ შეფასებით ერთეულებში; მათ ოპტიმალურ რაოდენობას სკოლა განსაზღვრავს.	სამ კომპონენტზე ცალკე მსჯელობა აღარ არის აქტუალური; საკვანძოა წინასწარ განსაზღვრული შემაჯამებელი ერთეული, კრიტერიუმი და მტკიცებულება.

36.2. სკოლა ირჩევს მოდელ 2-ს და მას ცნებაზე დაფუძნებული სწავლებისა და შედეგით დაგეგმვის საკუთარ არქიტექტურაში ზუსტად განსაზღვრავს: ერთი შემაჯამებელი შეფასებითი ერთეული არის ერთი დასრულებული შუალედური მიზანი. შესაბამისად, ქულების რაოდენობა არ უდრის საკლასო, საშინაო და შემაჯამებელი დავალებების რაოდენობას; იგი უდრის მოცემულ სემესტრში დასრულებული, ქულით შესაფასებელი შუალედური მიზნების რაოდენობას.

36.3. სიტყვა შემაჯამებელი აქ არ ნიშნავს ერთჯერად შემაჯამებელ წერას. იგი ნიშნავს დასრულებული ცნებითი ციკლის შესახებ დასკვნას. ბოლო ნამუშევარი ან წარდგენა მტკიცებულების მხოლოდ ერთ-ერთი წყაროა; ნიშანი იქმნება მთელი ციკლის განმავლობაში დაგროვილი და კრიტერიუმთან შეჯერებული მრავალფეროვანი მტკიცებულებით.

36.4. მოდელ 2-ის არჩევანი არ ამცირებს შეფასების სიხშირეს. პირიქით, განმავითარებელი დაკვირვება, დიალოგი, მცირე სავარჯიშო, თვითშემოწმება, მონახაზი და უკუკავშირი ხშირია; იშვიათდება

მხოლოდ ამ პროცესული მოქმედებების ნიშანში ნაადრევად გადაყვანა. სკოლა არჩევს ხშირ უკუკავშირს და მიზნის დასრულებისას დასაბუთებულ ქულას.

მუხლი 37. ქულის ერთეული, რაოდენობა და შეფასების კალენდარი

37.1. ქულის ერთადერთი საკურიკულუმო ერთეული არის დასრულებული შუალედური მიზანი. ერთი შუალედური მიზანი ქმნის ერთ განმსაზღვრელ ქულას, თუ მოცემული კლასი და საგანი დიფერენცირებულ შეფასებას ექვემდებარება. ერთი გაკვეთილი, ყოველდღიური დავალება, საშინაო სამუშაო, აქტიურობა ან შუალედური ვერსია ცალკე განმსაზღვრელ ქულად არ გარდაიქმნება.

37.2. თითოეული კლასისა და საგნისთვის შუალედური მიზნების რაოდენობა, სემესტრული განაწილება და დასრულების სავარაუდო კვირა წინასწარ განისაზღვრება ერთიან ელექტრონულ სამუშაო ბაზაში, საგნობრივ კურიკულუმსა და კლასის ჰორიზონტალურ რუკაში. ეს ჩანაწერი ერთდროულად არის სასწავლო მიზნებისა და განმსაზღვრელი ქულების კალენდარი, რადგან ქულის დაწერის მომენტი მიზნის დასრულების მომენტს ემთხვევა.

37.3. სასწავლო წლის დაწყებამდე საგნობრივი განვითარების გუნდი ამოწმებს, რომ მიზნების რაოდენობა რეალისტურია, თითოეულ მიზანს აქვს კვლევის, უკუკავშირისა და რევიზიისთვის საკმარისი დრო და ერთ კვირაში კლასს არ უგროვდება დაუძლეველი შეფასებითი დატვირთვა. შემდეგ კალენდარი ვალიდირდება სასკოლო დონეზე და გასაგები ფორმით ეცნობა მოსწავლესა და მშობელს.

37.4. კალენდარში ცვლილება დასაშვებია ავადმყოფობის, ფორსმაჟორის, მოსწავლეთა რეალური ტემპის ან სხვა დასაბუთებული საჭიროების გამო. ცვლილებას მასწავლებელი წინასწარ უთანხმებს სასწავლო პროცესის მენეჯერს, ასახავს წყაროს ფურცელსა და ელექტრონულ სისტემაში და დროულად აცნობებს მოსწავლესა და მშობელს. მიზნის დასრულების ახალი თარიღი ავტომატურად ხდება ქულის ახალი სავარაუდო თარიღი.

37.5. თუ მიზანი სემესტრის საზღვარს უახლოვდება, იგი მიეკუთვნება იმ სემესტრს, რომელშიც კალენდრით სრულდება და განმსაზღვრელი დასკვნა ფორმდება. მიზნის ხელოვნურად დაჩქარება მხოლოდ სემესტრში ქულის ჩასაწერად დაუშვებელია; საჭიროების შემთხვევაში კალენდარი ფორმალურად კორექტირდება.

მუხლი 38. შეფასების კრიტერიუმის შექმნის თანმიმდევრობა

38.1. კრიტერიუმი შეფასების ბოლოს არ იქმნება. იგი იქმნება შუალედური მიზნის დიზაინისას, მას შემდეგ, რაც განსაზღვრულია საგნობრივი ცნება და ქვეცნება, მყარი გაგება, საკვანძო კითხვა და კონკრეტული მასალა ან საკითხი. სწორედ ამ თანმიმდევრობით ხდება შესაძლებელი, რომ კრიტერიუმი ზომავდეს მიზანს და არა შემთხვევით დავალებას.

ნაბიჯი	რა კეთდება	რატომ არის აუცილებელი
1. ცნებითი ფოკუსი	განისაზღვრება რომელი სამიზნე ცნება და რომელი ქვეცნებითი რაკურსი აქტიურდება ამ მიზანში.	კრიტერიუმი ინარჩუნებს კავშირს საგნის გრძელვადიან ვერტიკალთან.
2. მასალა და პრობლემა	ზუსტდება ტექსტი, მოვლენა, მონაცემი, ექსპერიმენტი, მოდელი, ნიმუში ან რეალური სიტუაცია, რომელშიც გაგება უნდა გამოჩნდეს.	კრიტერიუმი აღარ არის ზოგადი და ბუნდოვანი.
3. კოგნიტური ოპერაცია	ირჩევა მაქსიმუმ ორი არსებითი მოქმედება, მაგალითად ახსნა, ანალიზი, მოდელირება, ინტერპრეტაცია, შეფასება ან დასაბუთება.	მოთხოვნა შეესაბამება საგნის ბუნებასა და მოსწავლის ასაკს.

ნაბიჯი	რა კეთდება	რატომ არის აუცილებელი
4. ხილული მტკიცებულება	იწერება რას იტყვის, გააკეთებს ან შექმნის მოსწავლე ისე, რომ მისი აზროვნების ხარისხი მართლაც გამოჩნდეს.	შესაძლებელი ხდება დაკვირვება და დასაბუთებული პროფესიული დასკვნა.
5. საკვანძო კავშირი	კრიტერიუმი აჩვენებს რა ურთიერთობა უნდა ახსნას მოსწავლემ და რომელ საკვანძო კითხვას პასუხობს.	შეფასება სცდება ფაქტის გახსენებას და ზომავს ცნებით გააზრებას.
6. ხუთი დონე და წონა	თითოეული კრიტერიუმისთვის წინასწარ იწერება ხუთი თვისებრივი დონე და ენიჭება მაქსიმალური ქულობრივი წონა.	მოსწავლემ თავიდანვე იცის ხარისხის ნიშნები და ქულის ტექნიკური ლოგიკა.

38.2. კრიტერიუმის აგების საოპერაციო ლოგიკა აერთიანებს მოსწავლეს, მაღალი დონის კოგნიტურ მოქმედებას, კონკრეტულ მასალას ან საკითხს, ცნებისა და ქვეცნების რაკურსს და იმ საკვანძო ურთიერთობას, რომლის გააზრებაც მიზანია. ეს არ არის შაბლონური წინადადება; იგი ვალიდურობის შემოწმების გზაა, რომელიც აჩვენებს, ნამდვილად ზომავს თუ არა კრიტერიუმი დაგეგმილ გააზრებას.

38.3. შუალედურ მიზანში თითოეულ აქტიურ ცნებას, როგორც წესი, აქვს საკუთარი კრიტერიუმი. ერთი ცნება შეიძლება ერთზე მეტი კრიტერიუმით გაიხსნას, თუ განსხვავებული ქვეცნებითი რაკურსები დამოუკიდებელ მტკიცებულებას მოითხოვს. დამხმარე ცნება ფასდება მხოლოდ მაშინ, როცა მისი დამოუკიდებელი გააზრება მიზნისთვის რეალურად აუცილებელია.

38.4. კრიტერიუმი არ ზომავს მორჩილებას, დასწრებას, დავალების დროულ ჩაბარებას, ხელწერის სილამაზეს, პროდუქტის დეკორატიულობას, აქტიურობის სიხშირეს, ძალისხმევას ან ჯგუფში პოპულარობას. ეს ნიშნები შეიძლება მნიშვნელოვანი განმავითარებელი უკუკავშირის საგანი იყოს, მაგრამ მათმა ქულაში შერევამ აკადემიური შედეგის მნიშვნელობა დააზიანოს.

მუხლი 39. ხუთდონიანი თვისებრივი სქემა და ქულის გამოთვლა

39.1. ხუთდონიანი სქემა აღწერს გაგების ხარისხს და არა შესრულებული ტექნიკური ნაბიჯების რაოდენობას. იგი საერთოა თავისი ლოგიკით ყველა საგნისთვის, ხოლო შინაარსობრივი აღწერა თითოეული კრიტერიუმის ცნებას, მასალასა და ასაკობრივ ენას ერგება.

თვისებრივი დონე	კოეფიციენტი	ზოგადი საოპერაციო აღწერა
სიღრმისეული გააზრება	100%	დამოუკიდებლად ხსნის და ასაბუთებს საკვანძო ურთიერთობას, ამოწმებს საზღვარს ან ალტერნატივას, აყალიბებს განზოგადებას და გადააქვს გაგება ახალ კონტექსტში.
არსებითი გააზრება	85%	დამოუკიდებლად და ძირითადად ზუსტად აანალიზებს, ხსნის, აფასებს ან ასაბუთებს მოცემულ კონტექსტში; კავშირი მყარია, თუმცა ტრანსფერი ან განზოგადება სრულად ჯერ არ ჩანს.
იდეის დონეზე გააზრება	50%	ხედავს მთავარ იდეას და ცდილობს კავშირის ახსნას, მაგრამ მსჯელობა ნაწილობრივი, ზედაპირული ან არათანმიმდევრულია და მტკიცებულება არასაკმარისია.
ფრაგმენტული გააზრება	25%	ამოიცნობს ან ასახელებს ცალკეულ ელემენტს, მაგრამ მათ შორის კავშირს ვერ აყალიბებს ან არსებითად არასწორად ხსნის.
გააზრების პრობლემა	0%	მტკიცებულება არ არის, არ არის საკმარისი დასკვნისთვის ან აჩვენებს სამიზნე ურთიერთობის არსებით მცდარ წარმოდგენას.

39.2. შუალედურ მიზანში კრიტერიუმების მაქსიმალური ქულობრივი წონების ჯამი ყოველთვის შეადგენს 6 ქულას. ცენტრალურ ცნებას ენიჭება მეტი წონა, მეორადს საშუალო, ხოლო დამხმარეს ნაკლები. წონა განისაზღვრება მიზნის დიზაინისას და სასწავლო ციკლის დაწყებისთანავე ცნობილია მოსწავლისთვის.

39.3. თითოეული კრიტერიუმის მიღებული ქულა გამოითვლება ფორმულით: კრიტერიუმის მაქსიმალური წონა გამრავლებული მიღწეული დონის კოეფიციენტზე. ყველა კრიტერიუმის მიღებული ქულა ჯამდება 0-დან 6 ქულამდე, შემდეგ ემატება 4-ქულიანი საბაზისო ზღვარი. საბოლოო შედეგი გამოითვლება ფორმულით: 4 + კრიტერიუმების მიღებული ქულების ჯამი.

39.4. 4 ქულა არ არის ჯილდო დასწრებისთვის, მცდელობისთვის ან დავალების ჩაბარებისთვის. იგი არის სკოლის ტექნიკური სკალის საბაზისო, არადამაკმაყოფილებელი ზღვარი, რომელიც შეესაბამება გააზრების პრობლემას. კონკრეტულ კრიტერიუმში გააზრების პრობლემა ნიშნავს ამ კრიტერიუმის 0 კოეფიციენტს; 4 მიიღება მხოლოდ საბოლოო სინთეზში საბაზისო ზღვრის დამატებით.

ელემენტი	მაქსიმალური წონა	მიღწეული დონე	გამოთვლა
კრიტერიუმი 1: ცენტრალური ცნება	3 ქულა	85%	3 x 0.85 = 2.55
კრიტერიუმი 2: მეორადი ცნება	2 ქულა	50%	2 x 0.50 = 1.00
კრიტერიუმი 3: დამხმარე ცნება	1 ქულა	100%	1 x 1.00 = 1.00
კრიტერიუმული ჯამი	6 ქულა		4.55
საბოლოო გამოთვლა			4 + 4.55 = 8.55; საბოლოო ნიშანი: 9

39.5. დამრგვალებისას 0.5 და მეტი მრგვალდება მომდევნო მთელი რიცხვის სასარგებლოდ, ხოლო 0.5-ზე ნაკლები ქვემოთ. თვისებრივი სქემა სრულად აღწერს 5-დან 10-მდე დადებითი განვითარების გზას; 4 აღნიშნავს არასაკმარის მტკიცებულებას ან გააზრების პრობლემას. ტექნიკური გამოთვლა ვერ ჩაანაცვლებს მასწავლებლის კრიტერიუმზე დაფუძნებულ პროფესიულ განსჯას.

მუხლი 40. მტკიცებულებათა პაკეტი და პროფესიული განსჯა

40.1. განმსაზღვრელი ქულა არ ეყრდნობა ერთ იზოლირებულ წერას, ტესტს ან საბოლოო პროდუქტს. მასწავლებელი მთელი შუალედური მიზნის განმავლობაში აგროვებს დროით და ფორმით განსხვავებულ მტკიცებულებებს: დაკვირვებას; დიალოგსა და ზეპირ ახსნას; მცირე დაბალრისკიან შემოწმებას; მონახაზსა და შუალედურ ვერსიას; წერით, ვიზუალურ, ციფრულ ან პრაქტიკულ მოქმედებას; ექსპერიმენტს ან მოდელს; საბოლოო პროდუქტს; დაცვასა და მოსწავლის რეფლექსიას.

40.2. მტკიცებულებათა პაკეტი ფასდება ერთიანი კრიტერიუმით. მასწავლებელი არ ადგენს თითოეული მცირე მოქმედების საშუალო არითმეტიკულს. იგი აკვირდება, რომელი თვისებრივი დონე ყველაზე სანდოდ და სტაბილურად დასტურდება, როგორ შეიცვალა მოსწავლის გაგება უკუკავშირის შემდეგ, შეუძლია თუ არა მას დამოუკიდებელი ახსნა და ჩანს თუ არა ტრანსფერი ახალ მაგალითში.

40.3. ბოლო და უფრო დამოუკიდებელი მტკიცებულება მნიშვნელოვან ინფორმაციას იძლევა, მაგრამ წინა პროცესს ავტომატურად არ აუქმებს. თუ საბოლოო პროდუქტი შემთხვევით სუსტია, მასწავლებელი ამოწმებს სხვა წყაროებს; თუ იგი მოულოდნელად ძლიერია, ამოწმებს ავტორობასა და გაგების მდგრადობას. სხვადასხვა დროსა და ფორმაში მიღებული მტკიცებულებების შეჯერება ამცირებს ცუდი დღის, ერთი დავალების ფორმის, ენობრივი ბარიერის ან შემთხვევითი დახმარების გავლენას.

40.4. აკადემიური დასკვნა უნდა იყოს მიკვლევადი. მასწავლებელს შეუძლია მიუთითოს რომელი მტკიცებულებები გამოიყენა, როგორ დაუკავშირა ისინი კრიტერიუმის დონეს და რატომ აირჩია

კონკრეტული ნიშანი. აუცილებელი ნიმუში ინახება მოსწავლის პორტფოლიოში, დაცულ ციფრულ სივრცეში ან მოქმედ ელექტრონულ სისტემაში მონაცემთა მინიმალიზმისა და კონფიდენციალურობის დაცვით.

მუხლი 41. განმავითარებელი ციკლი და ნიშნის ჩაწერის მომენტი

41.1. შუალედური მიზნის პირველივე ეტაპზე მოსწავლე ეცნობა მყარ გაგებას, საკვანძო კითხვას, შემოქმედებითი დავალების კონტურს, კრიტერიუმებს, ხუთდონიან სქემას, კრიტერიუმების წონებსა და დასრულების სავარაუდო თარიღს. ამით შეფასების პირობები წინასწარ ცნობილია და სწავლა არ მთავრდება მოულოდნელი გამოცდით.

41.2. ციკლის განმავლობაში მასწავლებელი ხშირად აგროვებს ინფორმაციას, მაგრამ მას პირველ რიგში განმავითარებლად იყენებს: სვამს სადიაგნოსტიკო კითხვას, აჩვენებს ნიმუშს, აძლევს ზეპირ ან წერილობით უკუკავშირს, გეგმავს დამატებით ვარჯიშს, ცვლის თანდათანობითი მხარდაჭერის დონეს და მოსწავლეს ნამუშევრის გადახედვის შესაძლებლობას აძლევს. მცირე ტესტი ან სწრაფი შემოწმება შეიძლება სასარგებლო იყოს სწავლისთვის, თუმცა იგი ავტომატურად ქულად არ იწერება.

41.3. ნიშანი იწერება მხოლოდ მაშინ, როდესაც შუალედური მიზანი დასრულებულია, მოსწავლეს ჰქონდა პრაქტიკისა და უკუკავშირის რეალური შესაძლებლობა, საკმარისი და განსხვავებული მტკიცებულება დაგროვდა, მასწავლებელმა იგი კრიტერიუმებთან შეაჯერა და საბოლოო პროფესიული დასკვნა ჩამოაყალიბა. ელექტრონულ ჟურნალში იწერება ერთი შემაჯამებელი ქულა ამ შუალედური მიზნისთვის.

41.4. ერთჯერადი საბოლოო დავალება შეიძლება იყოს ციკლის მნიშვნელოვანი მტკიცებულება, მაგრამ იგი არ არის მთელი ქულის სინონიმი. ნიშნის წინ არ იკრიბება საკლასო, საშინაო და შემაჯამებელი აქტივობების საშუალო; ასევე არ ხდება თითოეული ცალკეული მტკიცებულების ხელოვნურად ქულად ქცევა. საბოლოო ნიშანი აღწერს დასრულებული მიზნის ფარგლებში მიღწეულ გააზრებას.

41.5. თუ მოსწავლემ გაცდენის გამო ვერ წარმოადგინა საკმარისი საბოლოო მტკიცებულება, მას ეძლევა მიზნის შესაბამისი ალტერნატიული ან აღდგენითი შესაძლებლობა. ჩვეულებრივ იგი ინიშნება ციკლის დასრულებიდან ერთი კვირის ფარგლებში; ხანგრძლივი ან დასაბუთებული გაცდენისას სკოლა ადგენს ინდივიდუალურ გონივრულ ვადას. ქულა არ იწერება მანამ, სანამ დასკვნისთვის საკმარისი საფუძველი არ არსებობს ან აღდგენის შეთანხმებული ვადა არ ამოიწურება.

მუხლი 42. თვითშეფასება, ურთიერთშეფასება, ჯგუფური მუშაობა და ინკლუზიურობა

42.1. მოსწავლე შეფასების აქტიური მონაწილეა. თვითშეფასებისას იგი კრიტერიუმზე დაყრდნობით ასახელებს საკუთარ მტკიცებულებას, ხედავს განსხვავებას განზრახვასა და შედეგს შორის და გეგმავს მომდევნო ნაბიჯს. ურთიერთშეფასება ავითარებს კრიტერიუმის ენას, მოსმენასა და პასუხისმგებლიან კომენტარს, თუმცა თანატოლი აკადემიურ ნიშანს არ წერს.

42.2. ჯგუფურ შემოქმედებით დავალებაში საერთო პროდუქტი არ ნიშნავს საერთო ქულას. დიზაინში წინასწარ უნდა არსებობდეს ინდივიდუალური მტკიცებულების წერტილი, მაგალითად პირადი კვლევის ჩანაწერი, მოდელის ნაწილი, არგუმენტირებული ახსნა, ზეპირი დაცვა ან რეფლექსია. თითოეული მოსწავლის ნიშანი მის ინდივიდუალურ ცნებით გააზრებას ასახავს.

42.3. სსსმ მოსწავლისთვის შეიძლება შეიცვალოს ინსტრუქციის ფორმა, დრო, მასალის მოცულობა, ტექნიკური საშუალება, გამოხატვის ფორმა და მხარდაჭერის გზა. საერთო ცნებითი ფოკუსი ძალაში რჩება, თუ ინდივიდუალური სასწავლო გეგმა განსხვავებულ, დასაბუთებულ შედეგს არ განსაზღვრავს. ადაპტაცია ამცირებს არასაგნობრივ ბარიერს და არ ნიშნავს აკადემიური დასკვნის შემთხვევით გამარტივებას.

42.4. ქცევა, ძალისხმევა, თანამშრომლობა და ორგანიზებულობა მოსწავლის განვითარებისთვის მნიშვნელოვანია და რეგულარულ განმავითარებელ უკუკავშირს იღებს. ეს მახასიათებლები არ ერევიან

ცნებითი გააზრების ქულაში, რადგან მოსწავლემ, მშობელმა და სკოლამ ზუსტად უნდა იცოდნენ, რას ნიშნავს აკადემიური ნიშანი.

მუხლი 43. შეფასების ვერიფიკაცია და კოლეგიური მოდერაცია

43.1. შეფასების სისტემა მოწმდება ხუთი ნიშნით: ვალიდურობა, ანუ მართლაც ზომავს თუ არა კრიტერიუმი მიზნობრივ გააზრებას; გამჭვირვალობა, ანუ ცნობილია თუ არა მოლოდინი წინასწარ; სამართლიანობა, ანუ აქვს თუ არა მოსწავლეს თანაბარი შესაძლებლობა; ობიექტურობა, ანუ თავისუფალია თუ არა დასკვნა არასაგნობრივი ფაქტორების გავლენისგან; სანდოობა, ანუ დასტურდება თუ არა შედეგი საკმარისი მტკიცებულებით და თანმიმდევრული პროფესიული განსჯით.

43.2. საგნობრივი განვითარების გუნდი იყენებს ანონიმიზებული ნამუშევრების მოდერაციას. მასწავლებლები ერთსა და იმავე ნიმუშს დამოუკიდებლად აკავშირებენ კრიტერიუმის დონესთან, ადარებენ დასაბუთებას, აზუსტებენ ბუნდოვან აღწერას და თანხმდებიან კალიბრაციის მაგალითებზე. განსხვავება არ არის დასჯის საფუძველი; იგი კრიტერიუმის ან საერთო პროფესიული ენის გასაუმჯობესებელი მონაცემია.

43.3. სასტარტო ვალიდაცია ტარდება სასწავლო წლის დასაწყისში, შემდეგ კი შეფასების ანალიზი ერთიანდება ნოემბრის, დეკემბრის, მარტისა და ივნისის სამუშაო შეხვედრებში. მოწმდება კრიტერიუმი, დავალება, მასალა, სწავლების გზა, მტკიცებულება, დონეთა განაწილება და მოსწავლის უკუკავშირი. დასაბუთებული ცვლილება აისახება კურიკულუმის ყოველწლიურ განახლებაში.

43.4. შეფასების ვერიფიკაცია არის მასწავლებლის პროფესიული დახელოვნების ერთ-ერთი მთავარი სივრცე. კრიტერიუმის ერთობლივი აგება, ნამუშევრის მოდერაცია, უკუკავშირის ანალიზი და გაკვეთილზე მიღებული მტკიცებულების კვლევა ავითარებს როგორც შეფასების სიზუსტეს, ისე საგნის სწავლების ხარისხს.

მუხლი 44. სემესტრული, წლიური და საფეხურის შედეგის გამოთვლა

44.1. საგნის სემესტრული ქულა არის იმ შუალედური მიზნების განმსაზღვრელი ნიშნების საშუალო არითმეტიკული, რომლებიც დამტკიცებული კალენდრით ამ სემესტრში დასრულდა. სემესტრული ქულა მრგვალდება მთელ რიცხვამდე შეთანხმებული წესით. ყოველდღიური საკლასო და საშინაო აქტივობებისთვის ცალკე კომპონენტი და ცალკე საშუალო არ გამოითვლება.

44.2. საგნის წლიური ქულა გამოითვლება პირველი და მეორე სემესტრის ქულების საშუალო არითმეტიკულით და მრგვალდება მთელ რიცხვამდე. თუ მოქმედი ნორმით ან დასაბუთებული ინდივიდუალური შემთხვევით მოსწავლეს მხოლოდ ერთი სემესტრის ქულა აქვს, წლიური შედეგი განისაზღვრება შესაბამისი მოქმედი წესის მიხედვით.

44.3. საგნის საფეხურის ქულა არის საფეხურის განმავლობაში თითოეულ კლასში მიღებული საგნის წლიური ქულების საშუალო არითმეტიკული. საერთო საფეხურის ქულა გამოითვლება საგნების საფეხურის ქულების საშუალო არითმეტიკულით და მრგვალდება მეათედის სიზუსტით, მოქმედი ეროვნული წესის შესაბამისად.

44.4. განმსაზღვრელი ნიშნები აისახება მოქმედ ელექტრონულ ჟურნალში შესაბამისი შუალედური მიზნის სახელით ან იდენტიფიცირებადი კოდით. ჩანაწერი უნდა იძლეოდეს მიზნის, თარიღის, კრიტერიუმისა და შესაბამისი მტკიცებულების მიკვლევის შესაძლებლობას ისე, რომ პერსონალური მონაცემის ზედმეტი მოცულობა არ შეიქმნას.

მუხლი 45. გამოცდების ტიპები და ჩატარების წესი

45.1. სკოლაში შეიძლება ჩატარდეს სემესტრული, საშემოდგომო, ექსტერნატის და სადიაგნოსტიკო გამოცდა. გამოცდის კონკრეტული ფორმა შეესაბამება საგნის ბუნებას და შეიძლება მოიცავდეს წერით, ზეპირ, პრაქტიკულ, კვლევით ან შერეულ დავალებებს. იგი ამოწმებს ცნებით გააზრებასა და შესაბამის მტკიცებულებას და არ დაიყვანება მხოლოდ ფაქტების რეპროდუქციაზე.

45.2. სემესტრული გამოცდა ინიშნება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსწავლე მიიჩნევს, რომ უფრო მაღალი სემესტრული შეფასება ეკუთვნის. მშობელი ან კანონიერი წარმომადგენელი წერილობით მიმართავს დირექტორს: პირველი სემესტრის ქულისთვის მეორე სემესტრის დაწყებიდან ერთი კვირის ვადაში; მეორე სემესტრის ქულისთვის სემესტრის დასრულებიდან ერთი კვირის ვადაში. დირექტორი იღებს გადაწყვეტილებას დაშვების შესახებ; უარი დასაბუთებული უნდა იყოს.

45.3. პირველი სემესტრის სემესტრული გამოცდა ტარდება მეორე სემესტრის დაწყებიდან ორი კვირის ვადაში, ხოლო მეორე სემესტრის გამოცდა სემესტრის დასრულებიდან არაუგვიანეს ორი კვირისა. გამოცდის ქულა ემატება მოქმედ სემესტრულ ქულას, ჯამი იყოფა ორზე და მიღებული შედეგი მრგვალდება მთელ რიცხვამდე. გამოცდის დავალებები ფარავს სემესტრის შესაბამის შუალედურ მიზნებსა და ცნებით კრიტერიუმებს.

45.4. საშემოდგომო გამოცდა ინიშნება, თუ მოსწავლეს რომელიმე საგანში 5.0-ზე დაბალი წლიური შეფასება აქვს. იგი ტარდება მომდევნო სასწავლო წლის დაწყებამდე ორი კვირით ადრე. გამოცდამდე სკოლა სთავაზობს მოსწავლეს არანაკლებ ხუთ მიზნობრივ კონსულტაციას სკოლის სივრცეში ან ონლაინ; კონსულტაციაზე გამოიყენება განმავითარებელი უკუკავშირი და მუშაობა იმ ცნებით შეფერხებებზე, რომლებიც წლის მტკიცებულებამ გამოავლინა.

45.5. საშემოდგომო გამოცდა ტარდება სკოლის სივრცეში და მისი სამუშაო დრო, როგორც წესი, 90 წუთია, თუ საგნის ბუნება ან მოსწავლის დასაბუთებული საჭიროება ადაპტაციას არ მოითხოვს. საშემოდგომო გამოცდის ქულა ხდება საგნის წლიური ქულა.

45.6. ექსტერნატის გამოცდის ჩატარება და შედეგის აღიარება რეგულირდება მოქმედი კანონმდებლობით. სკოლა უზრუნველყოფს მოსწავლისა და მშობლის წინასწარ ინფორმირებას პროცედურის, საჭირო დოკუმენტებისა და ვადების შესახებ.

45.7. სადიაგნოსტიკო გამოცდა შეიძლება დაიგეგმოს საგნობრივი განვითარების გუნდისა და ხარისხის უზრუნველყოფის შესაბამისი პროფესიული შეთანხმებით. მისი მიზანია ცნებითი განვითარების სურათის დადგენა და სწავლების განახლება; ნიშანი არ იწერება. დავალების ძირითადი კონტექსტი ან მოსამზადებელი რესურსი მოსწავლეს, როგორც წესი, ეცნობება 7-10 დღით ადრე; სამუშაო შეიძლება გაგრძელდეს 90-120 წუთი. შედეგი გაანალიზდება ხუთდონიანი სქემით, კონკრეტული მოსწავლის სტიგმატიზაციის გარეშე.

მუხლი 46. კლასისა და საფეხურის დაძლევა, გაცდენა და რემედიაცია

46.1. კლასი დაძლეულად ითვლება, თუ მოსწავლის თითოეული საგნის წლიური ქულა არის 5.0 ან მეტი და არადიფერენცირებული შეფასების შემთხვევაში მიღებულია ჩათვლა. საფეხური დაძლეულად ითვლება, თუ თითოეული საგნის საფეხურის ქულა არის 5.0 ან მეტი და შესაბამის არადიფერენცირებულ საგნებში მიღებულია ჩათვლა.

46.2. თუ რომელიმე საგნის წლიური ქულა 5.0-ზე ნაკლებია, სკოლა საშემოდგომო გამოცდამდე მოსწავლეს სთავაზობს მის საჭიროებაზე შექმნილ რემედიაციის პროგრამას. პროგრამა ეფუძნება წლის მტკიცებულებაში გამოვლენილ კონკრეტულ ცნებით შეფერხებას, მოიცავს მიზნობრივ რესურსს, პრაქტიკას, უკუკავშირსა და პროგრესის შემოწმებას და არ არის უბრალოდ იმავე დავალების განმეორება.

46.3. გამონაკლის შემთხვევაში სსსმ მოსწავლეს შეიძლება არ ჰქონდეს სემესტრული შეფასება ერთ ან რამდენიმე საგანში, შესაბამისი პროფესიული დასკვნისა და მოქმედი წესის საფუძველზე. ერთი სემესტრის ქულა შეიძლება გახდეს წლიური ქულა, ხოლო ქულის არარსებობა თავისთავად არ შეიძლება გახდეს მომდევნო კლასში გადასვლის ხელისშემშლელი, თუ მოქმედი ნორმა სხვაგვარად არ ადგენს.

46.4. თუ საბაზო ან საშუალო საფეხურზე მოსწავლემ კონკრეტულ საგანში წლისთვის განსაზღვრული საათების 30 პროცენტი ან მეტი გააცდინა, მისი შეფასება ხდება ექსტერნატის გამოცდის საფუძველზე, გარდა მოქმედი კანონმდებლობითა და სკოლის წესით დაშვებული დასაბუთებული გამონაკლისისა.

გაცდენა აღირიცხება ელექტრონულ ჟურნალში და მშობელს დროულად ეცნობება ზღვართან მიახლოების შესახებ.

შეფასების უცვლელი საზღვარი. ქულა აღწერს ცნებით გააზრებას. დასწრება, ქცევა და ვალდებულების შესრულება იმართება შესაბამისი წესებით, მაგრამ აკადემიური ნიშნის ხელოვნურად გაზრდის ან შემცირების საშუალებად არ გამოიყენება.

თავი VIII. სასწავლო პროცესის ადმინისტრირება და მხარდამჭერი გარემო

მუხლი 47. სასწავლო წლისა და დღის ორგანიზება

47.1. სასწავლო წლის დაწყებისა და დასრულების თარიღები, სემესტრები, არდადეგები, უქმე დღეები, შესაძლო აღდგენის დღეები და გაკვეთილების ყოველდღიური განრიგი განისაზღვრება მოქმედი ნორმებისა და დირექტორის შესაბამისი აქტის საფუძველზე. სასწავლო პროცესის მენეჯერი უზრუნველყოფს, რომ კალენდარი თავსებადი იყოს შუალედური მიზნების ბუნებრივ ციკლებთან, შეფასების ფანჯრებთან, საერთო პროექტებთან, ექსკურსიებთან/საველე სწავლებასთან და მოსწავლის კეთილდღეობასთან.

კალენდარული ველი	მიმდინარე სასწავლო წლის ჩანაწერი
სასწავლო წლის დასაწყისი	_____
I სემესტრის პერიოდი	_____
ზამთრის არდადეგები	_____
II სემესტრის პერიოდი	_____
სასწავლო წლის დასრულება	_____
დამატებითი და აღდგენის დღეები	_____
გაკვეთილის ხანგრძლივობა და დასვენებები	განისაზღვრება დამტკიცებული ყოველდღიური განრიგით

მუხლი 48. საფეხურები, სწავლების ენა და კლასის ორგანიზება

48.1. სკოლა ახორციელებს ზოგადი განათლების დაწყებით (I-VI), საბაზო (VII-IX) და საშუალო (X-XII) საფეხურებს. სწავლების ძირითადი ენაა ქართული, ხოლო უცხოური ენები ისწავლება მათი საგნობრივი პროგრამების ფარგლებში. სპეციალური პროგრამის, ინდივიდუალური მხარდაჭერის ან რესურსის შემთხვევაში გამოიყენება მოსწავლისათვის ხელმისაწვდომი დამატებითი ენობრივი/ვიზუალური საშუალება ისე, რომ საერთო ცნებითი მიზანი შენარჩუნდეს.

48.2. კლასში მოსწავლეთა მაქსიმალური რაოდენობა განისაზღვრება 18 მოსწავლით, თუ მოქმედი კანონმდებლობა ან სკოლის შესაბამისი გადაწყვეტილება კონკრეტულ შემთხვევაში განსხვავებულ წესს არ მოითხოვს. კლას-კომპლექტის, ჯგუფის გაყოფის, სემესტრული კონცენტრაციის ან ინდივიდუალური განრიგის შექმნა დასაშვებია საგნის უსაფრთხოების, ხელმისაწვდომობის, რესურსის და სასწავლო მიზნის გათვალისწინებით და ფორმდება შესაბამისი აქტით.

მუხლი 49. საგანმანათლებლო რესურსი და ბიბლიოთეკა

49.1. რესურსად გამოიყენება გრიფირებული სახელმძღვანელო, დამატებითი ბეჭდური და ელექტრონული მასალა, პირველწყარო, მონაცემთა ბაზა, ხელოვნების ნიმუში, რუკა, მოდელი, ლაბორატორიული და სპორტული ინვენტარი, ციფრული ინსტრუმენტი, სკოლისა და ქალაქის სივრცე, ბუნებრივი გარემო და მოწვეული ექსპერტის გამოცდილება. რესურსის არჩევის კრიტერიუმებია მიზანთან შესაბამისობა, სანდოობა, ასაკობრივი ხელმისაწვდომობა, ინკლუზიურობა, უსაფრთხოება, ეთიკურობა და საავტორო უფლება.

49.2. ბიბლიოთეკა მოქმედებს როგორც მოძრავი კვლევითი და საკონსულტაციო სივრცე: ხელს უწყობს კითხვას, წყაროს სანდოობის შეფასებას, მედიაწიგნიერებას, თემატური ნაკრების მომზადებას და კლასში/გარე გარემოში რესურსის მიტანას. ბიბლიოთეკის მენეჯერი საგნობრივ გუნდებთან თანამშრომლობს შუალედური მიზნებისა და საერთო პროექტების რესურსული მხარდაჭერისთვის.

მუხლი 50. ციფრული გარემო, ხელოვნური ინტელექტი და მონაცემები

50.1. ციფრული ტექნოლოგია გამოიყენება შექმნის, მოდელირების, კვლევის, თანამშრომლობის, უკუკავშირის, ხელმისაწვდომობისა და დოკუმენტირებისათვის. მისი გამოყენება მიზანშეწონილია მხოლოდ მაშინ, როდესაც ზრდის სწავლას ან ამცირებს არასაჭირო ფორმალურ დატვირთვას. მოსწავლისა და თანამშრომლის პერსონალური მონაცემი მუშავდება მიზნობრივად, მინიმალური მოცულობით და ფუნქციური წვდომის პრინციპით.

50.2. ხელოვნური ინტელექტი შეიძლება დაეხმაროს იდეის განვითარებას, ტექსტისა და მონაცემის ანალიზს, დიფერენცირებული რესურსის შექმნასა და სისტემური ტენდენციის აღმოჩენას, თუმცა მისი პასუხი ყოველთვის ადამიანური გადამოწმების საგანია. გამოყენებისას მოსწავლე და მასწავლებელი უთითებენ მის ფუნქციას, ამოწმებენ წყაროსა და ფაქტს, იცავენ აკადემიურ კეთილსინდისიერებას და საბოლოო გადაწყვეტილებაზე ადამიანურ პასუხისმგებლობას ინარჩუნებენ. არც ერთი საგანმანათლებლო ან ადმინისტრაციული გადაწყვეტილება არ მიიღება მხოლოდ ხელოვნური ინტელექტის პასუხზე დაყრდნობით.

მუხლი 51. ინკლუზიური, უსაფრთხო და კეთილდღეობაზე ორიენტირებული გარემო

51.1. სკოლა უზრუნველყოფს ფიზიკურ, ინფორმაციულ, კომუნიკაციურ და სასწავლო ხელმისაწვდომობას. მოსწავლის განსხვავებულობა განიხილება ნორმად; მხარდაჭერის საჭიროება არ ზღუდავს მის მონაწილეობას საგნობრივ სწავლებაში, პროექტში, კლუბში ან სასკოლო ცხოვრებაში. რისკის შემცველი ექსპერიმენტი, სპორტული ან საველე აქტივობა წინასწარ მოითხოვს უსაფრთხოების ინსტრუქციას, პასუხისმგებელ პირებს, საჭირო თანხმობასა და რისკის მართვის გეგმას.

51.2. ემოციური და ფსიქოლოგიური მხარდაჭერა ხორციელდება პროფესიული საზღვრების დაცვით. მასწავლებელი ამჩნევს და შესაბამის არხში გადასცემს საჭიროებას, მაგრამ არ ასრულებს დიაგნოსტიკის ფუნქციას. სსსმ სტატუსი, ჯანმრთელობის ინფორმაცია, თვითმონიტორინგის მონაცემი და პირადი ისტორია კონფიდენციალურია და გამოიყენება მხოლოდ მხარდაჭერის მიზნით.

მუხლი 52. დამრიგებელი, მოსწავლეთა განვითარების პლატფორმა და კლუბები

52.1. დამრიგებელი აკავშირებს მოსწავლის აკადემიურ, სოციოემოციურ და სასკოლო გამოცდილებას: აკვირდება კლასის კლიმატს, ეხმარება მოსწავლეს მიზნისა და რეფლექსიის ფორმირებაში, კოორდინაციას უწევს მშობელთან და შესაბამის პროფესიონალებთან კომუნიკაციას და საჭიროების შემთხვევაში კლასის ხედს აწვდის საგნობრივ გუნდებს. იგი არ ანაცვლებს საგნის მასწავლებლის შეფასებით პასუხისმგებლობას.

52.2. მოსწავლეთა განვითარების პლატფორმა ქმნის მოსწავლის ხმის, თანამონაწილეობისა და ინიციატივის ინსტიტუციურ სივრცეს. მოსწავლეთა იდეა შეიძლება გახდეს კურიკულუმის კონტექსტის, პროექტის,

სივრცის ან კომუნიკაციის განახლების წყარო, თუმცა პროფესიული, სამართლებრივი და ფინანსური პასუხისმგებლობა რჩება შესაბამის უფლებამოსილ პირთან. კლუბები ავითარებენ ინტერესზე დაფუძნებულ ავტორობას, კვლევას, შემოქმედებასა და საზოგადოებრივ მოქმედებას და საჭიროებისამებრ უკავშირდება საგნობრივ კურიკულუმს, მისი ჩანაცვლების გარეშე.

მუხლი 53. მშობელთან კომუნიკაცია და საჯაროობა

53.1. მშობელი წინასწარ იღებს გასაგებ ინფორმაციას საგნის მიზანზე, ძირითად შუალედურ მიზნებზე, შეფასების კრიტერიუმზე, განმსაზღვრელი ფანჯრების სავარაუდო პერიოდზე, პროექტულ დატვირთვასა და მხარდაჭერის გზებზე. კომუნიკაცია აღწერს არა მხოლოდ ნიშანს, არამედ მოსწავლის გააზრებას, გამოყენებულ მტკიცებულებასა და მომდევნო ნაბიჯს.

53.2. სასკოლო კურიკულუმის დამტკიცებული კონცეპტუალური ნაწილი და საზოგადოებისთვის განკუთვნილი ხედები ქვეყნდება ხელმისაწვდომ ფორმატში. მოსწავლის ინდივიდუალური მონაცემი, ნამუშევარი, ფოტო/ვიდეო და სპეციალური საჭიროების ინფორმაცია საჯაროვდება მხოლოდ შესაბამისი სამართლებრივი საფუძვლითა და თანხმობით.

თავი IX. საათობრივი ბადის ჩარჩო

მუხლი 54. საათობრივი ბადის დანიშნულება და შემუშავების პრინციპები

54.1. საათობრივი ბადე არის კურიკულუმის მიზნების რეალიზებისთვის საჭირო დროითი და რესურსული ჩარჩო. იგი კლასებისა და სემესტრების მიხედვით განსაზღვრავს საგნების კვირეულ და წლიურ დატვირთვას, არჩევით და დამატებით შეთავაზებას, ჯგუფის გაყოფასა და სემესტრულ კონცენტრაციას. საათი არ ნაწილდება მხოლოდ წინა წლის ინერციით: გადაწყვეტილება ეფუძნება ეროვნულ მოთხოვნას, საგნის ცნებითი ციკლების საჭიროებას, მოსწავლის ასაკსა და კეთილდღეობას, წინა წლის განხორციელების მტკიცებულებას, საკადრო და სივრცით რესურსსა და საერთო პროექტების დატვირთვას.

54.2. წინამდებარე დოკუმენტში წარმოდგენილია შესავსები ჩარჩო. ყველა კვირეული, წლიური და ჯამური რიცხვითი ველი განზრახ ცარიელია და ივსება მხოლოდ საბოლოო სამართლებრივი, რესურსული და პროფესიული გადამოწმების შემდეგ. შევსებული ბადე ძალაში შედის დირექტორის ბრძანებით და ხდება ამ დოკუმენტის განუყოფელი დანართი.

54.3. დაცული უნდა იყოს მოქმედი ეროვნული მინიმუმები და მოსწავლის დასაშვები კვირეული დატვირთვა;

54.4. საათის მოცულობა უნდა აძლევდეს საგანს დასრულებული შუალედური მიზნის, უკუკავშირისა და რევიზიის შესაძლებლობას;

54.5. კლასის საერთო ბადე უნდა ამცირებდეს ფრაგმენტაციასა და ერთდროულ შეფასებით გადატვირთვას;

54.6. სემესტრული კონცენტრაცია გამოიყენება მხოლოდ საგნის სიღრმის გასაზრდელად და არა მისი ფაქტობრივი შემცირების დასაფარად;

54.7. დამატებითი/არჩევითი პროგრამა უნდა იყოს რესურსულად უზრუნველყოფილი და მის მიზანს, სტატუსსა და არჩევანის წესს მოსწავლე და მშობელი წინასწარ იცნობდეს;

54.8. ბადის ცვლილება სასწავლო წლის განმავლობაში ფორმდება დასაბუთებული გადაწყვეტილებით და აისახება განრიგში, ელექტრონულ სისტემასა და ყველა დაკავშირებულ დოკუმენტში.

შევსების კონტროლი. ცარიელ უჯრაში იწერება მხოლოდ რიცხვი. „-“ ნიშნავს, რომ საგანი მოცემულ კლასში მიმდინარე სასწავლო წლის აქტიურ პროგრამაში არ ისწავლება. საათების ჯამი მოწმდება როგორც ჰორიზონტალურად (კლასის დატვირთვა), ისე ვერტიკალურად (საგნის უწყვეტობა).

თავი X. მმართველობა, ხარისხის ციკლი და რევიზია

მუხლი 55. კურიკულუმი, სკოლის მართვა და პროცესების ერთიანი სისტემა

55.1. სკოლის მმართველობა ეფუძნება ჰორიზონტალურ ლიდერობას, პროფესიულ ავტორობასა და როლების მკაფიო გამიჯვნას. სკოლის ძირითადი პროცესი კურიკულუმის განვითარება და სწავლა-სწავლების განხორციელებაა. მმართველობითი და მხარდამჭერი პროცესები დამოუკიდებელ ბიუროკრატიულ ხაზებს არ წარმოადგენენ; მათი ხარისხი იმით ფასდება, თუ რამდენად ქმნიან მოსწავლის სწავლისთვის საჭირო სამართლებრივ, ადამიანურ, ფინანსურ, ციფრულ, რესურსულ, უსაფრთხო და პროფესიულ პირობებს.

პროცესის დონე	შემადგენელი მიმართულებები	კურიკულუმთან კავშირის შედეგი
ძირითადი პროცესი	კურიკულუმის დიზაინი; სწავლა-სწავლება; შეფასება; მოსწავლის მონაწილეობა და განვითარება	მოსწავლის ცნებითი, კოგნიტური, სოციალური და პიროვნული ზრდის მტკიცებულება
მმართველობითი პროცესები	სტრატეგიული დაგეგმვა; გადაწყვეტილების მიღება; ხარისხის უზრუნველყოფა; ადამიანური და ფინანსური რესურსის მართვა; დოკუმენტირება და მონაცემთა მართვა	პრიორიტეტი, პასუხისმგებელი პირი, რესურსი, რისკის მართვა, მონიტორინგი და ინსტიტუციური გადაწყვეტილება
დამხმარე პროცესები	პროფესიული დახელოვნება; ბიბლიოთეკა და ციფრული გარემო; ინკლუზიური და ფსიქოსოციალური მხარდაჭერა; კომუნიკაცია; უსაფრთხოება; ინფრასტრუქტურა და ლოგისტიკა	სწავლების ხელმისაწვდომობა, მასწავლებლის შესაძლებლობა, მოსწავლის კეთილდღეობა და კურიკულუმის განხორციელებადობა

55.2. სტრატეგიული ჯაჭვი შემდეგნაირად იკითხება: მისია და ხედვა განსაზღვრავენ გრძელვადიან ცვლილებას; სტრატეგიული გეგმა ადგენს მიმართულებებს; ყოველწლიური სამოქმედო გეგმა განსაზღვრავს ამოცანას, აქტივობას, პასუხისმგებელ პირს, რესურსს, ვადასა და ინდიკატორს; სასკოლო კურიკულუმი ამ მიმართულებებს მოსწავლის კონკრეტულ სასწავლო გამოცდილებად გარდაქმნის; განხორციელების მტკიცებულება კი ანგარიშში ბრუნდება და მომდევნო ყოველწლიურ განახლებას საფუძვლად ედება.

55.3. არც ერთი მმართველობითი გადაწყვეტილება არ უნდა დარჩეს კურიკულუმისგან მოწყვეტილი. კადრის შერჩევა უკავშირდება საგნობრივ და პედაგოგიკურ საჭიროებას; ბიუჯეტი, მიზნისთვის საჭირო რესურსს; ციფრული სისტემა, სწავლებისა და მტკიცებულების მიკვლევადობას; პროფესიული განვითარება, მოსწავლის ნამუშევარში გამოვლენილ საჭიროებას; უსაფრთხოებისა და კეთილდღეობის პროცესი კი განსაზღვრავს პირობებს, რომლებშიც კურიკულუმის სრულფასოვანი განხორციელებაა შესაძლებელი.

როლები და გადაწყვეტილების საზღვრები

როლი	საკურიკულუმო პასუხისმგებლობა
დირექტორი	ამტკიცებს კურიკულუმს და საათობრივ ბადეს; უზრუნველყოფს კანონიერებას, სტრატეგიულ შესაბამისობასა და რესურსს; იღებს საბოლოო ინსტიტუციურ გადაწყვეტილებას.
სასწავლო პროცესის მენეჯერი	კოორდინაციას უწევს აკადემიურ კალენდარს, საათობრივ ბადეს, განრიგს, დასწრებას, ელექტრონულ ჟურნალს, შეფასების ადმინისტრირებასა და შეხვედრების ლოგისტიკას.

როლი	საკურიკულუმო პასუხისმგებლობა
სასკოლო პროცესების განვითარების საკოორდინაციო გუნდი	აკავშირებს სტრატეგიას, კურიკულუმს, მონაცემს, თანამშრომლობის სივრცეებსა და მხარდამჭერ პროცესებს; ხელს უწყობს ანალიზსა და განახლებას.
მასწავლებელი	არის სასწავლო დიზაინის ავტორი, განმახორციელებელი და მოსწავლის განვითარების მკვლევარი; ქმნის/ადაპტირებს შუალედურ მიზანს, აგროვებს მტკიცებულებას, აძლევს უკუკავშირს და რეფლექსირებს.
საგნობრივი განვითარების გუნდი	ქმნის საგნობრივ ვერტიკალსა და საერთო ხარისხის ენას; აანალიზებს ნამუშევრებს, ამოწმებს კრიტერიუმს, აზიარებს პრაქტიკას და იღებს საგნობრივ გადაწყვეტილებებს თანასწორი ხმით.
მასწავლებელთა ფორუმი ან პედაგოგიური საბჭო	ვალიდაციას უწევს საერთო კურიკულუმის პროექტს, განიხილავს სასკოლო დონის მიგნებებს, ჰორიზონტალურ კავშირებსა და საერთო პროექტებს.
მოსწავლეთა განვითარების პლატფორმა	სკოლას აწვდის მოსწავლის გამოცდილებას, მონაწილეობს შესაბამის დიზაინსა და ანალიზში, ქმნის ინიციატივებს და იღებს დასაბუთებულ პასუხს.
მშობელი	არის ინფორმირებული პარტნიორი, უზიარებს სკოლას მოსწავლის გამოცდილებას, მონაწილეობს საჭირო მხარდაჭერის დაგეგმვაში და იღებს უკუკავშირს მონაცემთა დაცვის ფარგლებში.

55.4. საკოორდინაციო გუნდი აერთიანებს ინფორმაციასა და განსხვავებულ პერსპექტივებს, ხელს უწყობს გადაწყვეტილების მომზადებას და ამოწმებს დოკუმენტურ თანმიმდევრულობას, თუმცა არ ანაცვლებს მასწავლებლის საგნობრივ ავტორობას. საგნობრივი გუნდი იღებს პროფესიულ გადაწყვეტილებას საგნის შიგნით; მასწავლებელთა ფორუმი ან პედაგოგიური საბჭო განიხილავს საერთოსასკოლო თანმიმდევრობას; დირექტორი უზრუნველყოფს კანონიერებას, რესურსსა და საბოლოო ინსტიტუციურ დამტკიცებას.

მუხლი 56. პროფესიული დახელოვნება როგორც კურიკულუმის განვითარების მექანიზმი

56.1. მასწავლებლის პროფესიული განვითარება სკოლის სისტემაში არ არის კურიკულუმისგან განცალკევებული სასწავლო ღონისძიებების კრებული. მისი საწყისია მოსწავლის მტკიცებულებაში, კლასის გამოცდილებაში ან პროგრამის განხორციელებაში გამოვლენილი კონკრეტული საჭიროება; შედეგი კი უნდა დაბრუნდეს გაუმჯობესებულ მიზანში, კრიტერიუმში, დავალებაში, რესურსში, სწავლების სტრატეგიასა ან მხარდაჭერის გზაში.

56.2. პროფესიული დახელოვნების ციკლი მოიცავს საჭიროების დასახელებას, კოლეგიურ კვლევასა და ერთობლივ დაგეგმვას, ახალი მიდგომის მცირე მასშტაბით გამოცდას, გაკვეთილზე ან სასწავლო ციკლში მტკიცებულების შეგროვებას, ნამუშევრისა და შედეგის მოდერაციას, რეფლექსიას და ვალიდური მიგნების საგნობრივ ან სასკოლო პრაქტიკაში დაფიქსირებას. ერთჯერად სასწავლო ღონისძიებაზე დასწრება თავისთავად დასრულებულ შედეგად არ ითვლება.

პროფესიული სივრცე	კურიკულუმთან უშუალო კავშირი
საგნობრივი განვითარების გუნდი	ცნებითი ვერტიკალის, კრიტერიუმის, მასალის, დავალებისა და მოსწავლის ნამუშევრის ერთობლივი კვლევა
მასწავლებელთა ფორუმი	ჰორიზონტალური კავშირების, საერთო პრობლემების, დატვირთვისა და საერთოსასკოლო მიგნებების განხილვა

პროფესიული სივრცე	კურიკულუმთან უშუალო კავშირი
თანადაგეგმვა და თანასწავლება	ერთი მიზნის, გაკვეთილის ან მტკიცებულების ერთად შექმნა და გამოცდა
ურთიერთდაკვირვება და ქოუჩინგი	წინასწარ შეთანხმებულ საკვლევ კითხვაზე დაკვირვება, აღწერითი უკუკავშირი და შემდგომი მოქმედება
მოდერაცია	ერთი კრიტერიუმით ნამუშევრების შედარება, შეფასებითი ენის კალიბრაცია და სანდოობის ზრდა
მიკროწვრთნა და რესურსის ბანკი	მოკლე მიზნობრივი პროფესიული სწავლა, მიღებული ნიმუშის დოკუმენტირება და გაზიარება
ინდივიდუალური განვითარების გეგმა	მასწავლებლის საჭიროების, სკოლის პრიორიტეტის, მხარდაჭერისა და მიღწევის მტკიცებულების დაკავშირება

56.3. ადამიანური რესურსების მართვის პოლიტიკა უზრუნველყოფს, რომ თანამშრომლის შერჩევა, ადაპტაცია, სამუშაო დატვირთვა, მხარდაჭერა, პროფესიული შეფასება და კარიერული განვითარება სკოლის პედაგოგიკურ მოდელს შეესაბამებოდეს. ხარისხის უზრუნველყოფის პროცესი განვითარებას ემსახურება და არა მასწავლებლის პროფესიული ავტონომიის ფორმალურ კონტროლს.

მუხლი 57. ივნისიდან ივნისამდე ხუთეტაპიანი ხარისხის ციკლი

57.1. ამ მუხლით განისაზღვრება შემდეგი:

ეტაპი	სავარაუდო დრო	ძირითადი შედეგი
1. სინერგიული დაგეგმვა და ვალიდაცია	ივნისი-სექტემბრის დასაწყისი	წინა წლის მტკიცებულების სინთეზი; სამოქმედო გეგმა; საგნობრივი და სასკოლო კურიკულუმის დიზაინი; პროექტებისა და საათობრივი ბადის შეთანხმება; ფორუმის ვალიდაცია და დირექტორის დამტკიცება.
2. განხორციელება და პროცესის კვლევა	სექტემბერი-ივნისი	სწავლება, დაკვირვება, განმავითარებელი შეფასება, მოსწავლის ნამუშევრისა და ელექტრონული ჩანაწერის დაგროვება; მცირე ადაპტაცია პროფესიული ავტონომიის ფარგლებში.
3. ინდივიდუალური ანალიზი და თვითრეფლექსია	ყოველი შ.მ.-ის შემდეგ; სემესტრულად	მასწავლებელი და მოსწავლე აანალიზებს მიზანს, მტკიცებულებას, მხარდაჭერას, შეცდომას, ტრანსფერსა და მომდევნო ნაბიჯს.
4. კოლექტიური ანალიზი და ეფექტების გააზრება	ნოემბერი, დეკემბერი, მარტი და ივნისი	საგნობრივი გუნდები და ფორუმი ადარებს ნიმუშებს, განაწილებებს, კომენტარებს, კურიკულუმის განზრახვასა და ფაქტობრივ მსვლელობას; არჩევს სისტემურ მიგნებებს.
5. სინთეზი და ადაპტური განახლება	ივნისი-ივლისი	მიგნებები გარდაიქმნება კონკრეტულ ცვლილებად მიზანში, დავალებაში, კრიტერიუმში, რესურსში, საათში, თანამშრომლობის წესში ან პოლიტიკაში; ახალი ციკლი იწყება ამ მტკიცებულებით.

57.2. ციკლი სპირალურია: ივნისის დასკვნა განვითარებას არ ხურავს, არამედ მომდევნო დაგეგმვის სასტარტო წერტილს ქმნის. ნოემბრისა და მარტის განმავითარებელი განხილვები უსაფრთხო მცირე კორექტირებისთვის გამოიყენება; დეკემბრისა და ივნისის შეხვედრები კოლექტიური მნიშვნელობის შექმნას ემსახურება, ხოლო იანვრის ეტაპი შუალედურ ინსტიტუციურ ანგარიშვალდებულებას უზრუნველყოფს.

მუხლი 58. მონიტორინგის მტკიცებულებები და ანალიზის წესები

58.1. სკოლის დასკვნა მრავალ წყაროს ეყრდნობა: მოსწავლის ნამუშევარსა და რეფლექსიას; მასწავლებლის დაკვირვებასა და თვითანალიზს; განმავითარებელ კომენტარსა და განმსაზღვრელი შედეგების სრულ განაწილებას; ელექტრონულ ჟურნალში ასახულ ფაქტობრივ მონაცემებს; მშობლისა და მოსწავლის უკუკავშირს; სამუშაო შეხვედრის ოქმს; პროექტის პროდუქტსა და ეფექტის ანგარიშს; დასწრების, კეთილდღეობისა და რესურსის მონაცემებს.

58.2. საშუალო არითმეტიკული დამოუკიდებლად არ არის საკმარისი სისტემური დასკვნისათვის. ანალიზში ჩანს დონეთა სრული განაწილება, დომინანტი დონე, პოლარიზაცია, ჯგუფებს შორის მნიშვნელოვანი განსხვავება, კომენტარის ხარისხი და კონკრეტული ნამუშევრის მაგალითი. აღმოჩენილი ტენდენცია ფორმდება ჰიპოთეზად, განიხილება პროფესიულ სივრცეში და მხოლოდ შემდეგ გარდაიქმნება გადაწყვეტილებად.

ხელოვნური ინტელექტის ადგილი ანალიზში. ხელოვნური ინტელექტის მიერ აღმოჩენილი ნიმუში არის შესამოწმებელი ჰიპოთეზა. ყოველი ხელოვნური ინტელექტით შესრულებული ანალიზი უნდა აჩვენებდეს წყაროს, გამოყენებულ მონაცემს, შეზღუდვას, ადამიანური განხილვის შედეგს და საბოლოო გადაწყვეტილების ავტორს.

მუხლი 59. კურიკულუმის ცვლილება, ვერსიების მართვა და დამტკიცება

59.1. მასწავლებელი შუალედური მიზნის განხორციელებისას უფლებამოსილია შეცვალოს რესურსი, თანდათანობითი მხარდაჭერის დონე, მაგალითი, ტემპი და სამუშაო ფორმა, თუ მყარი გაგება, კრიტერიუმი და მნიშვნელოვანი შეფასების ფანჯარა უცვლელია. მყარ გაგებაში, კრიტერიუმში, ხუთდონიან სქემაში, საგნობრივ ვერტიკალში ან ინტეგრაციის სტატუსში არსებითი ცვლილება განიხილება შესაბამის საგნობრივ გუნდში და აისახება პირველად სამუშაო წყაროში.

59.2. სასკოლო დონის ცვლილება, მათ შორის საგნის დამატება ან ამოღება, საათობრივი ბადის არსებითი შეცვლა, ახალი საერთო პროექტის შემოღება ან შეფასების სისტემისა და პასუხისმგებლობების შეცვლა, მოითხოვს შესაბამის პროფესიულ განხილვას, მასწავლებელთა ფორუმის ან პედაგოგიური საბჭოს ვალიდაციას და დირექტორის დამტკიცებას. ყოველი ვერსია ინახავს ნომერს, თარიღს, ცვლილების მოკლე აღწერას, საფუძველსა და პასუხისმგებელ პირს.

მუხლი 60. დამტკიცება, გაცნობა და ძალაში შესვლა

60.1. კურიკულუმის პროექტი მზადდება მასწავლებლებისა და საგნობრივი განვითარების გუნდების პროფესიული მუშაობით, ერთიანდება საკოორდინაციო გუნდის მხარდაჭერით, განიხილება შესაბამის მონაწილეობით სივრცეებში და ვალიდირდება მასწავლებელთა ფორუმზე ან პედაგოგიურ საბჭოში. საბოლოო დოკუმენტი, საათობრივი ბადე და ადმინისტრაციული დანართები ძალაში შედის დირექტორის ბრძანებით.

60.2. დამტკიცების შემდეგ თანამშრომლებს ეცნობებათ მათი როლი და შესაბამისი სამუშაო წყარო; მოსწავლესა და მშობელს მათთვის გასაგები ფორმით მიეწოდებათ ინფორმაცია მიზნების, შეფასების ენის, არჩევანის, კალენდრისა და მხარდაჭერის არხების შესახებ. დოკუმენტის საჯარო ვერსია ქვეყნდება პერსონალური და დაცული ინფორმაციის გარეშე.

დანართი 1. საგნობრივი დაფარვის ჩარჩო

პორტრეტული ერთიანი ფორმატი: აქტიური შეთავაზება, სემესტრული კონცენტრაცია და განვითარების რეზერვი

ა) დაწყებითი საფეხური

საგნობრივი ჯგუფი	საგანი	კლასები	სტატუსი
ქართული ენისა და ლიტერატურის	ქართული ენა და ლიტერატურა	I, II, III, IV, V, VI	აქტიური წლიური შეთავაზება
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	ზღაპართერაპია	I, II, III, IV	აქტიური წლიური შეთავაზება
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	სიბრძნე მინიატურებში	V, VI	აქტიური წლიური შეთავაზება
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	მე და საზოგადოება	III, IV	აქტიური წლიური შეთავაზება
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	ჩვენი საქართველო	V, VI	აქტიური წლიური შეთავაზება
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ბუნებისმეტყველება	I, II, III, IV, V, VI	აქტიური წლიური შეთავაზება
უცხოური ენების	ინგლისური ენა	I, II, III, IV, V, VI	აქტიური წლიური შეთავაზება
უცხოური ენების	რუსული ენა	V, VI	აქტიური წლიური შეთავაზება
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	მათემატიკა	I, II, III, IV, V, VI	აქტიური წლიური შეთავაზება
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	კომპიუტერული ტექნოლოგიები	II, III, IV, V, VI	აქტიური წლიური შეთავაზება
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	ჭადრაკი	I, II, III, IV	აქტიური წლიური შეთავაზება
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნება	I, II, III, IV, V, VI	აქტიური წლიური შეთავაზება
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	მუსიკა	I, II, III, IV, V, VI	აქტიური წლიური შეთავაზება
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	ფიზიკური აღზრდა და სპორტი	I, II, III, IV, V, VI	აქტიური წლიური შეთავაზება

ბ) საბაზო საფეხური

საგნობრივი ჯგუფი	საგანი	კლასები	სტატუსი
ქართული ენისა და ლიტერატურის	ქართული ენა და ლიტერატურა	VII, VIII, IX	აქტიური წლიური შეთავაზება
ქართული ენისა და ლიტერატურის	მსოფლიო ლიტერატურა	VII, VIII, IX	აქტიური წლიური შეთავაზება
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	ისტორია	VII, VIII, IX	აქტიური წლიური შეთავაზება
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	გეოგრაფია	VII, VIII, IX	აქტიური წლიური შეთავაზება
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	მოქალაქეობა	VII, VIII, IX	აქტიური წლიური შეთავაზება
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	იდეები და ღირებულებები	VII, VIII, IX	აქტიური წლიური შეთავაზება
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ბიოლოგია	VII, VIII, IX	აქტიური წლიური შეთავაზება
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ფიზიკა	VII, VIII, IX	აქტიური წლიური შეთავაზება
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ქიმია	VII, VIII, IX	აქტიური წლიური შეთავაზება
უცხოური ენების	ინგლისური ენა	VII, VIII, IX	აქტიური წლიური შეთავაზება
უცხოური ენების	რუსული ენა	VII, VIII, IX	აქტიური წლიური შეთავაზება
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	მათემატიკა	VII, VIII, IX	აქტიური წლიური შეთავაზება
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	კომპიუტერული ტექნოლოგიები	VII, VIII, IX	განვითარების რეზერვი; მიმდინარე ბადეში არ შედის
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნება	VII, VIII, IX	აქტიური სემესტრული კონცენტრაცია
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	მუსიკა	VII, VIII, IX	აქტიური სემესტრული კონცენტრაცია
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	ფიზიკური აღზრდა და სპორტი	VII, VIII, IX	აქტიური წლიური შეთავაზება

გ) საშუალო საფეხური

საგნობრივი ჯგუფი	საგანი	კლასები	სტატუსი

საგნობრივი ჯგუფი	საგანი	კლასები	სტატუსი
ქართული ენისა და ლიტერატურის	ქართული ენა და ლიტერატურა	X, XI, XII	აქტიური წლიური შეთავაზება
ქართული ენისა და ლიტერატურის	მსოფლიო ლიტერატურა	X, XI, XII	აქტიური წლიური შეთავაზება
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	ისტორია	X, XI, XII	აქტიური წლიური შეთავაზება
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	გეოგრაფია	X, XI, XII	აქტიური წლიური შეთავაზება
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	მოქალაქეობა	X, XI, XII	აქტიური წლიური შეთავაზება
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	იდეები და ღირებულებები	X, XI, XII	აქტიური წლიური შეთავაზება
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ბიოლოგია	X, XI, XII	აქტიური წლიური შეთავაზება
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ფიზიკა	X, XI, XII	აქტიური წლიური შეთავაზება
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ქიმია	X, XI, XII	აქტიური წლიური შეთავაზება
უცხოური ენების	ინგლისური ენა	X, XI, XII	აქტიური წლიური შეთავაზება
უცხოური ენების	რუსული ენა	X, XI, XII	აქტიური წლიური შეთავაზება
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	მათემატიკა	X, XI, XII	აქტიური წლიური შეთავაზება
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	ფიზიკური აღზრდა და სპორტი	X, XI, XII	აქტიური წლიური შეთავაზება

წაკითხვის წესი. დაფარვის ჩარჩო აღწერს სად და რა სტატუსით არის საგანი შეთავაზებული. საათობრივი რაოდენობები აქ არ იწერება; ისინი შეივსება დანართი 2-ის ერთიანი ფორმის ცარიელ უჯრებში და ძალაში შევა დირექტორის ბრძანებით.

დანართი 2. ყოველწლიური საათობრივი ბადის შესავსები ჩარჩო

ყველა კლასისთვის გამოყენებულია ერთი პორტრეტული ფორმა; ყველა რიცხვითი უჯრა ცარიელია

I კლასი

საგნობრივი ჯგუფი	საგანი	კვირეული საათი	წლიური საათი
ქართული ენისა და ლიტერატურის	ქართული ენა და ლიტერატურა		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	ზღაპართერაპია		
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ბუნებისმეტყველება		
უცხოური ენების	ინგლისური ენა		
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	მათემატიკა		
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	ჭადრაკი		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნება		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	მუსიკა		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	ფიზიკური აღზრდა და სპორტი		
	სულ კლასის დატვირთვა		

II კლასი

საგნობრივი ჯგუფი	საგანი	კვირეული საათი	წლიური საათი
ქართული ენისა და ლიტერატურის	ქართული ენა და ლიტერატურა		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	ზღაპართერაპია		
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ბუნებისმეტყველება		
უცხოური ენების	ინგლისური ენა		
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	მათემატიკა		
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	კომპიუტერული ტექნოლოგიები		
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	ჭადრაკი		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნება		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	მუსიკა		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	ფიზიკური აღზრდა და სპორტი		
	სულ კლასის დატვირთვა		

III კლასი

საგნობრივი ჯგუფი	საგანი	კვირეული საათი	წლიური საათი
ქართული ენისა და ლიტერატურის	ქართული ენა და ლიტერატურა		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	ზღაპართერაპია		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	მე და საზოგადოება		
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ბუნებისმეტყველება		
უცხოური ენების	ინგლისური ენა		
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	მათემატიკა		
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	კომპიუტერული ტექნოლოგიები		
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	ჭადრაკი		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნება		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	მუსიკა		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	ფიზიკური აღზრდა და სპორტი		
	სულ კლასის დატვირთვა		

IV კლასი

საგნობრივი ჯგუფი	საგანი	კვირეული საათი	წლიური საათი
ქართული ენისა და ლიტერატურის	ქართული ენა და ლიტერატურა		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	ზღაპართერაპია		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	მე და საზოგადოება		
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ბუნებისმეტყველება		
უცხოური ენების	ინგლისური ენა		
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	მათემატიკა		
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	კომპიუტერული ტექნოლოგიები		
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	ჭადრაკი		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნება		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	მუსიკა		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	ფიზიკური აღზრდა და სპორტი		
	სულ კლასის დატვირთვა		

V კლასი

საგნობრივი ჯგუფი	საგანი	კვირეული საათი	წლიური საათი
ქართული ენისა და ლიტერატურის	ქართული ენა და ლიტერატურა		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	სიბრძნე მინიატურებში		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	ჩვენი საქართველო		
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ბუნებისმეტყველება		
უცხოური ენების	ინგლისური ენა		
უცხოური ენების	რუსული ენა		
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	მათემატიკა		
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	კომპიუტერული ტექნოლოგიები		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნება		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	მუსიკა		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	ფიზიკური აღზრდა და სპორტი		
	სულ კლასის დატვირთვა		

VI კლასი

საგნობრივი ჯგუფი	საგანი	კვირეული საათი	წლიური საათი
ქართული ენისა და ლიტერატურის	ქართული ენა და ლიტერატურა		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	სიბრძნე მინიატურებში		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	ჩვენი საქართველო		
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ბუნებისმეტყველება		
უცხოური ენების	ინგლისური ენა		
უცხოური ენების	რუსული ენა		
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	მათემატიკა		
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	კომპიუტერული ტექნოლოგიები		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნება		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	მუსიკა		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	ფიზიკური აღზრდა და სპორტი		
	სულ კლასის დატვირთვა		

VII კლასი

საგნობრივი ჯგუფი	საგანი	კვირეული საათი	წლიური საათი
ქართული ენისა და ლიტერატურის	ქართული ენა და ლიტერატურა		
ქართული ენისა და ლიტერატურის	მსოფლიო ლიტერატურა		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	ისტორია		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	გეოგრაფია		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	მოქალაქეობა		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	იდეები და ღირებულებები		
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ბიოლოგია		
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ფიზიკა		
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ქიმია		
უცხოური ენების	ინგლისური ენა		
უცხოური ენების	რუსული ენა		
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	მათემატიკა		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნება		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	მუსიკა		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	ფიზიკური აღზრდა და სპორტი		
	სულ კლასის დატვირთვა		

სემესტრული კონცენტრაცია. მუსიკისა და ხელოვნების სემესტრული განაწილება განისაზღვრება დამტკიცებული ბადით.

VIII კლასი

საგნობრივი ჯგუფი	საგანი	კვირეული საათი	წლიური საათი
ქართული ენისა და ლიტერატურის	ქართული ენა და ლიტერატურა		
ქართული ენისა და ლიტერატურის	მსოფლიო ლიტერატურა		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	ისტორია		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	გეოგრაფია		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	მოქალაქეობა		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	იდეები და ღირებულებები		
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ბიოლოგია		
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ფიზიკა		
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ქიმია		
უცხოური ენების	ინგლისური ენა		
უცხოური ენების	რუსული ენა		
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	მათემატიკა		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნება		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	მუსიკა		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	ფიზიკური აღზრდა და სპორტი		
	სულ კლასის დატვირთვა		

სემესტრული კონცენტრაცია. მუსიკისა და ხელოვნების სემესტრული განაწილება განისაზღვრება დამტკიცებული ბადით.

IX კლასი

საგნობრივი ჯგუფი	საგანი	კვირეული საათი	წლიური საათი
ქართული ენისა და ლიტერატურის	ქართული ენა და ლიტერატურა		
ქართული ენისა და ლიტერატურის	მსოფლიო ლიტერატურა		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	ისტორია		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	გეოგრაფია		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	მოქალაქეობა		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	იდეები და ღირებულებები		
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ბიოლოგია		
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ფიზიკა		
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ქიმია		
უცხოური ენების	ინგლისური ენა		
უცხოური ენების	რუსული ენა		
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	მათემატიკა		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნება		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	მუსიკა		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	ფიზიკური აღზრდა და სპორტი		
	სულ კლასის დატვირთვა		

სემესტრული კონცენტრაცია. მუსიკისა და ხელოვნების სემესტრული განაწილება განისაზღვრება დამტკიცებული ბადით.

X კლასი

საგნობრივი ჯგუფი	საგანი	კვირეული საათი	წლიური საათი
ქართული ენისა და ლიტერატურის	ქართული ენა და ლიტერატურა		
ქართული ენისა და ლიტერატურის	მსოფლიო ლიტერატურა		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	ისტორია		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	გეოგრაფია		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	მოქალაქეობა		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	იდეები და ღირებულებები		
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ბიოლოგია		
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ფიზიკა		
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ქიმია		
უცხოური ენების	ინგლისური ენა		
უცხოური ენების	რუსული ენა		
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	მათემატიკა		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	ფიზიკური აღზრდა და სპორტი		
	სულ კლასის დატვირთვა		

XI კლასი

საგნობრივი ჯგუფი	საგანი	კვირეული საათი	წლიური საათი
ქართული ენისა და ლიტერატურის	ქართული ენა და ლიტერატურა		
ქართული ენისა და ლიტერატურის	მსოფლიო ლიტერატურა		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	ისტორია		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	გეოგრაფია		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	მოქალაქეობა		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	იდეები და ღირებულებები		
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ბიოლოგია		
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ფიზიკა		
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ქიმია		
უცხოური ენების	ინგლისური ენა		
უცხოური ენების	რუსული ენა		
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	მათემატიკა		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	ფიზიკური აღზრდა და სპორტი		
	სულ კლასის დატვირთვა		

XII კლასი

საგნობრივი ჯგუფი	საგანი	კვირეული საათი	წლიური საათი
ქართული ენისა და ლიტერატურის	ქართული ენა და ლიტერატურა		
ქართული ენისა და ლიტერატურის	მსოფლიო ლიტერატურა		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	ისტორია		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	გეოგრაფია		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	მოქალაქეობა		
საზოგადოებრივი მეცნიერებების	იდეები და ღირებულებები		
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ბიოლოგია		
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ფიზიკა		
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების	ქიმია		
უცხოური ენების	ინგლისური ენა		
უცხოური ენების	რუსული ენა		
მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების	მათემატიკა		
სპორტისა და ესთეტიკური აღზრდის	ფიზიკური აღზრდა და სპორტი		
	სულ კლასის დატვირთვა		

საბაზო საფეხურის სემესტრული განაწილების ჩანაწერი

კლასი	I სემესტრი	II სემესტრი	შენიშვნა
VII	მუსიკა	სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნება	კვირეული/წლიური საათები ივსება ზემოთ
VIII	მუსიკა	სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნება	კვირეული/წლიური საათები ივსება ზემოთ
IX	სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნება	მუსიკა	კვირეული/წლიური საათები ივსება ზემოთ

აქტიური ბადის საზღვარი. კომპიუტერული ტექნოლოგიების VII-IX კლასების განვითარების რეზერვი საათობრივ ბადეში არ შედის და მისი მიზნები ამ წლის სასწავლო დატვირთვად არ ჩაითვლება.

ბადის დამტკიცების რეკვიზიტები

ველი	ჩანაწერი
შეადგინა/კოორდინაცია	_____
პროფესიული განხილვის თარიღი	___ / ___ / _____
ფორუმის ან პედაგოგიური საბჭოს ოქმი	№ _____
დირექტორის ბრძანება	№ _____ თარიღი: ___ / ___ / _____
ვერსია	_____

დანართი 3. შუალედური მიზნებისა და განმსაზღვრელი ნიშნების კალენდარი

სასწავლო მიზნის დასრულების ფანჯარა და ნიშნის ჩაწერის ფანჯარა ერთი და იგივეა

ამ დანართის ცოცხალი, კლასისა და საგნის მიხედვით შევსებული ვერსია იქმნება ერთიანი ელექტრონული სამუშაო ბაზიდან და კურიკულუმის რუკიდან. ერთი ჩანაწერი წარმოადგენს ერთ შუალედურ მიზანს. V-XII კლასებში, დიფერენცირებულად შესაფასებელ საგანში, ამავე ჩანაწერს შეესაბამება ერთი განმსაზღვრელი ნიშანი მიზნის დასრულებისას. I-IV კლასებში იგივე კალენდარი გამოიყენება მიზნის დასრულებისა და განმავითარებელი შეჯამებისთვის, ნიშნის გარეშე.

ქვემოთ მოცემული ერთიანი ბარათი გამოიყენება ნებისმიერი კლასისა და საგნის ჩანაწერის გამოსატანად. მონაცემი ხელახლა არ იწერება, თუ იგი უკვე არსებობს დამტკიცებულ საგნობრივ წყაროში; ბარათი არის სტანდარტული ხედის ფორმა და არა პარალელური მონაცემთა ბაზა.

ერთიანი ჩანაწერის ფორმა

ველი	ჩანაწერი
კლასი	
საგანი	
შუალედური მიზნის კოდი და სახელწოდება	
სემესტრი	
სასწავლო ციკლის სავარაუდო დასაწყისი	
მიზნის დასრულებისა და ნიშნის ჩაწერის სავარაუდო ფანჯარა	
აქტიური ცნებები და კრიტერიუმები	
მტკიცებულების დაგეგმილი ფორმები	
საბოლოო მტკიცებულების ფორმა	
ფაქტობრივი დასრულების თარიღი	
კალენდრის ცვლილების საფუძველი, თუ შეიცვალა	

კალენდრის მართვის წესები

მართვის პრინციპი	საოპერაციო წესი
ერთიანი წყარო	კლასის, საგნის, მიზნისა და დროის ზუსტი მონაცემი მოდის ერთიანი ელექტრონული სამუშაო ბაზიდან; რუკა და მშობლისთვის განკუთვნილი ხედები მისგან იქმნება.

მართვის პრინციპი	საოპერაციო წესი
წინასწარი ცნობადობა	სასწავლო წლის დასაწყისში მოსწავლესა და მშობელს ეცნობა მიზნების რაოდენობა, სემესტრული განაწილება და ნიშნების სავარაუდო ფანჯრები.
ჰორიზონტალური კონტროლი	ერთი კლასის ყველა საგნის დასრულების კვირები ერთიანად მოწმდება, რათა არ დაგროვდეს მრავალი დიდი მტკიცებულება ან საჯარო წარდგენა.
ცვლილების წესი	დასაბუთებული ცვლილება ერთჯერადად შედის პირველწყაროში, ინარჩუნებს ვერსიის კვალს და შემდეგ ახლდება ყველა შექმნილი ხედი.
ნიშნის ერთეული	ერთი დასრულებული შუალედური მიზანი უდრის ერთ განმსაზღვრელ ნიშნს; ყოველდღიური სამუშაოები ცალკე ნიშნებად არ ჯამდება.

საზოგადოებისთვის განკუთვნილი ვერსია. საჯარო ხედში ქვეყნდება საგანი, მიზნის გასაგები სახელი, კრიტერიუმის მოკლე აღწერა და დასრულების სავარაუდო ფანჯარა. შიდა კოდები და პერსონალური მტკიცებულება დაცულია.

დანართი 4. საერთო პროექტის მოკლე აღწერის ბარათი

ყველა პროექტისთვის გამოიყენება ერთი ორსვეტიანი მოკლე აღწერის ფორმა

P1 | ღირსება, საჭიროება და თანადგომა

ველი	პროექტის ჩანაწერი
სავარაუდო ფანჯარა	ტრიმესტრი I
ცენტრალური კითხვა	რა ხდის დახმარებას ღირსების დამცველად?
მთავარი პროდუქტი	გამოფენა-გაყიდვა, ეთიკური დახმარება და ეფექტის ანგარიში
მაკროკონცეპტები	მიზეზ-შედეგობრიობა; პერსპექტივა; პასუხისმგებლობა
ეთიკური და უსაფრთხოების საზღვარი	მოსწავლე არ არჩევს და არ ასახელებს ბენეფიციარ ოჯახებს; საჭიროება განისაზღვრება ადმინისტრაციისა და სანდო სოციალური პარტნიორის მიერ კონფიდენციალურად.
წამყვანი და პარტნიორი საგნები	განისაზღვრება პროექტების პორტფოლიოსა და კლასის ჰორიზონტალური რუკის მიხედვით
ინდივიდუალური მტკიცებულება	თითოეული საგანი წინასწარ უთითებს საკუთარ კრიტერიუმსა და მოსწავლის ინდივიდუალური მტკიცებულების ფორმას

P2 | ბათუმი 2040 - ქალაქი, ზღვა, ადამიანი

ველი	პროექტის ჩანაწერი
სავარაუდო ფანჯარა	მთელი წელი, ორ ტალღად
ცენტრალური კითხვა	როგორ შეიძლება ბათუმი განვითარდეს ისე, რომ ქალაქის, ზღვისა და ადამიანის კეთილდღეობა ერთმანეთს არ ეწინააღმდეგებოდეს?
მთავარი პროდუქტი	მონაცემთა ატლასი, სამი სცენარი, რეკომენდაციები და საჯარო მოსმენა
მაკროკონცეპტები	კავშირი; ცვლილება; პასუხისმგებლობა
ეთიკური და უსაფრთხოების საზღვარი	მონაცემი, წყარო, გაურკვევლობა და პროგნოზის საზღვრები ღიად უნდა ჩანდეს; სასურველი მომავალი ფაქტად არ ფორმდება.
წამყვანი და პარტნიორი საგნები	განისაზღვრება პროექტების პორტფოლიოსა და კლასის ჰორიზონტალური რუკის მიხედვით
ინდივიდუალური მტკიცებულება	თითოეული საგანი წინასწარ უთითებს საკუთარ კრიტერიუმსა და მოსწავლის ინდივიდუალური მტკიცებულების ფორმას

P3 | ხელოვნური ინტელექტი, სიმართლე და საზოგადოება

ველი	პროექტის ჩანაწერი
სავარაუდო ფანჯარა	ტრიმესტრი II
ცენტრალური კითხვა	როგორ შევინარჩუნოთ ადამიანური პასუხისმგებლობა ხელოვნური ინტელექტის გამოყენებისას?
მთავარი პროდუქტი	გადამოწმების პროტოკოლი, ხელოვნური ინტელექტის ქარტია და საჯარო ქეის-ლაბორატორია
მაკროკონცეპტები	ფუნქცია; პერსპექტივა; პასუხისმგებლობა; რეფლექსია
ეთიკური და უსაფრთხოების საზღვარი	დაცულია პირადი მონაცემები და აკადემიური კეთილსინდისიერება; ხელოვნური ინტელექტის პასუხი არის შესამოწმებელი ჰიპოთეზა და არა საბოლოო ავტორიტეტი.
წამყვანი და პარტნიორი საგნები	განისაზღვრება პროექტების პორტფოლიოსა და კლასის ჰორიზონტალური რუკის მიხედვით
ინდივიდუალური მტკიცებულება	თითოეული საგანი წინასწარ უთითებს საკუთარ კრიტერიუმსა და მოსწავლის ინდივიდუალური მტკიცებულების ფორმას

P5 | იდენტობა, მეხსიერება და სამოქალაქო თანაცხოვრება

ველი	პროექტის ჩანაწერი
სავარაუდო ფანჯარა	ტრიმესტრი III
ცენტრალური კითხვა	როგორ ვაქციოთ განსხვავებული მეხსიერება საერთო სამოქალაქო დიალოგის რესურსად?
მთავარი პროდუქტი	ციფრული ზეპირი ისტორიის არქივი და სამოქალაქო ფორუმი
მაკროკონცეპტები	პერსპექტივა; კავშირი; ცვლილება; პასუხისმგებლობა
ეთიკური და უსაფრთხოების საზღვარი	სავალდებულოა ინფორმირებული თანხმობა, საავტორო უფლების დაცვა, კონტექსტის შენარჩუნება და ჯგუფის ან იდენტობის სტერეოტიპად არ ქცევა.
წამყვანი და პარტნიორი საგნები	განისაზღვრება პროექტების პორტფოლიოსა და კლასის ჰორიზონტალური რუკის მიხედვით
ინდივიდუალური მტკიცებულება	თითოეული საგანი წინასწარ უთითებს საკუთარ კრიტერიუმსა და მოსწავლის ინდივიდუალური მტკიცებულების ფორმას

P6 | სხეული, ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა

ველი	პროექტის ჩანაწერი
სავარაუდო ფანჯარა	მთელი წელი
ცენტრალური კითხვა	როგორ მივიღოთ მტკიცებულებაზე დაფუძნებული და რეალისტური გადაწყვეტილებები საკუთარ კეთილდღეობაზე?
მთავარი პროდუქტი	კეთილდღეობის კამპანია და პრაქტიკული გზამკვლევი
მაკროკონცეპტები	ფუნქცია; მიზეზ-შედეგობრიობა; პასუხისმგებლობა; რეფლექსია
ეთიკური და უსაფრთხოების საზღვარი	ინდივიდუალური თვითმონიტორინგის მონაცემი ანონიმურია; ფსიქიკური ჯანმრთელობის თემა გამოიყენება მხარდაჭერისთვის და არა თანატოლის დიაგნოსტირებისთვის.
წამყვანი და პარტნიორი საგნები	განისაზღვრება პროექტების პორტფოლიოსა და კლასის ჰორიზონტალური რუკის მიხედვით
ინდივიდუალური მტკიცებულება	თითოეული საგანი წინასწარ უთითებს საკუთარ კრიტერიუმსა და მოსწავლის ინდივიდუალური მტკიცებულების ფორმას

დანართი 5. კურიკულუმის საერთო ენა: საკვანძო ტერმინები

ტერმინი	სკოლის შეთანხმებული მნიშვნელობა
საგნობრივი ცნება	დისციპლინის ფუნდამენტური აზროვნების ობიექტი/კატეგორია, რომლის შინაარსიც საფეხურიდან საფეხურზე ღრმავდება.
ქვეცნება	საგნობრივი ცნების კონკრეტული ასპექტი, რომელიც მოცემულ შუალედურ მიზანში რეალურად აქტიურდება.
მაკროკონცეპტი	ზესაგნობრივი ხედვის კუთხე, რომელიც ორგანულ კავშირს აჩენს საგნებს შორის და არ ცვლის საგნობრივ ცნებას.
მყარი გაგება	ერთი სრული, გადატანადი განზოგადება იმის შესახებ, რა ურთიერთობა უნდა გაიგოს მოსწავლემ ციკლის ბოლოს.
საკვანძო კითხვა	ღია კითხვა, რომელიც მართავს კვლევას და ვერ პასუხდება მხოლოდ ერთი ფაქტით ან სახელმძღვანელოს წინადადებით.
თემა	ფართო ფუნქციური შინაარსობრივი კონტექსტი; არ არის დამოუკიდებელი შეფასების ობიექტი.
საკითხი/მასალა	კონკრეტული ტექსტი, მოვლენა, მონაცემი, პრობლემა, ობიექტი ან წყარო, რომელზეც მოსწავლე მუშაობს.
ძირითადი მასალა	მასალა, რომლის გარეშე მყარი გაგების აგება და მტკიცებულების შექმნა ვერ მოხდება.
დამაკავშირებელი/მოძრავი მასალა	დამატებითი მასალა, რომელიც შეიძლება შეიცვალოს კლასის საჭიროებით ისე, რომ ცნებითი მიზანი არ დაირღვეს.
შუალედური მიზანი (შ.მ.)	წლიური კურიკულუმის დასრულებული ცნებითი ციკლი: მყარი გაგება, დავალება, კრიტერიუმი, სქემა, სასწავლო გზა და მტკიცებულება.
ავთენტური შემოქმედებითი დავალება	რეალური პრობლემის, როლის, აუდიტორიისა და პროდუქტის მქონე მოქმედება, რომელშიც მოსწავლე ცნებით გაგებას იყენებს.
კრიტერიუმი	ცნების გააზრების ხილული თვისებრივი მაჩვენებელი, რომელიც ერთდროულად მართავს უკუკავშირსა და საბოლოო პროფესიულ განსჯას.
მტკიცებულება	მოსწავლის აზროვნების ხილული კვალი - მოქმედება, მსჯელობა, ვერსია, პროდუქტი, პასუხი ან რეფლექსია.
მტკიცებულებათა შეჯერება	ერთი დასკვნისათვის სხვადასხვა ტიპის და დროის მტკიცებულების შეჯერება.
ტრანსფერი	შეძენილი გაგებისა და მოქმედების ახალ კონტექსტში დამოუკიდებლად გამოყენება.
თანდათანობითი მხარდაჭერა	დროებითი მხარდაჭერა, მოდელი ან ინსტრუმენტი, რომელიც მოსწავლის შესაძლებლობის ზრდასთან ერთად თანდათან მცირდება.
ვერტიკალური არქიტექტურა	საგნისა და მოსწავლის განვითარების თანმიმდევრობა კლასიდან კლასამდე და საფეხურიდან საფეხურამდე.
ჰორიზონტალური არქიტექტურა	ერთი კლასის ყველა საგნის, შეფასების ფანჯრის, პროდუქტისა და პროექტის კოორდინირებული წლიური ხედვა.
ცნებითი ინვარიანტობა	საერთო სამიზნე ცნების/მყარი გაგების შენარჩუნება ყველა მოსწავლისთვის.
ფუნქციური დიფერენცირება	მიზნისკენ მიმავალი გზის - მასალის, დროის, როლის, მხარდაჭერის ან პროდუქტის ფორმის - ადაპტირება.

ტერმინი	სკოლის შეთანხმებული მნიშვნელობა
ვალიდაცია	პროფესიული და ინსტიტუციური შემოწმება, რომ მიზანი, მტკიცებულება, სწავლების გზა, რესურსი და პასუხისმგებლობა ერთმანეთთან თანხვედრილია.
განახლება	განხორციელების მტკიცებულებაზე დაფუძნებული მიზნობრივი ცვლილება, რომელიც ინარჩუნებს წარმატებულ პრაქტიკას და ასწორებს გამოვლენილ სისუსტეს.

დანართი 6. დოკუმენტური საფუძვლები და სინქრონში მოქმედი წყაროები

დოკუმენტი შეიქმნა სკოლის მოქმედი შიდა რეგულაციების, მიმდინარე საკურიკულუმო ციკლის სამუშაო პროდუქტებისა და წინა წლის გამოცდილების შედარებითი დამუშავებით. ქვემოთ ჩამოთვლილი წყაროები გამოიყენება არა როგორც მექანიკურად გადასაწერი ტექსტები, არამედ როგორც ერთიანი ინსტიტუციური სისტემის ურთიერთშემავსებელი ნაწილები.

წყაროს ჯგუფი	დოკუმენტები
გარე ნორმატიული საფუძველი	საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობა; ეროვნული სასწავლო გეგმის თავი I, სწავლა-სწავლების პროცესის ორგანიზების კონცეპტუალური და ადმინისტრაციული საკითხები; თავი II, საგნობრივი ჯგუფების მიზნები, საგნების სტანდარტები და ალტერნატიული სასწავლო გეგმები; შესაბამისი მოქმედი ცვლილებები.
ინსტიტუციური საფუძველი	სკოლის წესდება; სკოლის შინაგანაწესი; სკოლის მისიის, ხედვის, ღირებულებებისა და სტრატეგიული დაგეგმვის მეთოდოლოგია; პროცესების სქემა; ორგანოგრამა; წლიური ციკლის კალენდარი.
ხარისხი და ადამიანური რესურსი	ხარისხის უზრუნველყოფის (მართვისა და განვითარების) პოლიტიკა; ადამიანური რესურსების მართვის პოლიტიკა; დირექტორის, მასწავლებლის, სასწავლო პროცესის მენეჯერისა და საკოორდინაციო გუნდის ფუნქციური აღმწერები.
სასწავლო მეთოდოლოგია	კურიკულუმის განვითარების მეთოდოლოგია; საგნობრივი კურიკულუმის ჩარჩო; მასწავლებლის პრაქტიკული გზამკვლევი; კურიკულუმის ენა - ტერმინთა განმარტება.
ცნებითი და მონაცემთა არქიტექტურა	ცნებითი არქიტექტურის ატლასი; ერთიანი ელექტრონული სამუშაო ბაზა, კურიკულუმის არქიტექტურა; კურიკულუმის რუკა; კურიკულუმის ქსელი და მონაცემთა დაფის ჩარჩო; სკოლა თაობა, კურიკულუმის არქიტექტურის ანგარიში.
შეფასება	შეფასების სისტემის კონცეფცია და მისი ხუთდონიანი თვისებრივი სქემა; შეფასების მტკიცებულებები და მოდერაციის ჩანაწერები.
თანამშრომლობა და მონაწილეობა	მასწავლებელთა თანამშრომლობის პლატფორმა; მოსწავლეთა განვითარების პლატფორმა და კლუბების დებულებები; დამრიგებლის დებულება; საკომუნიკაციო პოლიტიკა.
პროექტები	მიმდინარე სასწავლო წლის საერთო სასკოლო პროექტების პორტფოლიო; პროექტების ერთიანი ელექტრონული სამუშაო ბაზა; პროექტის შაბლონები და ჩარჩოები.
მხარდამჭერი პოლიტიკები	ინკლუზიური განათლების პოლიტიკა; ციფრული პოლიტიკა; ბიბლიოთეკის დებულება; სასკოლო რესურსით სარგებლობის წესი; სამედიცინო მომსახურებისა და პირველადი დახმარების ოპერაციული გეგმა.
წლიური მიმართულება	მიმდინარე სასწავლო წლის სამოქმედო გეგმა და შესრულების ანგარიშის ჩარჩო.

წყაროს ჯგუფი	დოკუმენტები
ისტორიული/შედარებითი წყარო	წინა სასწავლო წლის სასკოლო კურიკულუმის კონცეპტუალური და ადმინისტრაციული ნაწილი - გამოყენებულია წინა პრაქტიკის, სტრუქტურული მეხსიერებისა და გასაუმჯობესებელი ჩანაწერების გამოსავლენად; მოძველებული სახელები და ნორმები ახალ დოკუმენტში ავტომატურად არ გადმოსულა.

თანმიმდევრულობის წესი. შეუსაბამობა არაფორმალურად არ სწორდება. იგი განიხილება პასუხისმგებელ პროფესიულ სივრცეში, ფორმდება გადაწყვეტილება და ერთიანად ახლდება ყველა დაკავშირებული წყარო.

დანართი 7. დამტკიცებისა და ცვლილებების ჟურნალი

ყოველი ცვლილებისთვის გამოიყენება ერთი ორსვეტიანი ბარათი

ცვლილების ჩანაწერი 1

ველი	ჩანაწერი
ვერსია	
თარიღი	
ცვლილების მოკლე აღწერა	
საფუძველი და ოქმი	
დაკავშირებული დოკუმენტები და ციფრული ხედები	
პასუხისმგებელი პირი ან გუნდი	

ცვლილების ჩანაწერი 2

ველი	ჩანაწერი
ვერსია	
თარიღი	
ცვლილების მოკლე აღწერა	
საფუძველი და ოქმი	
დაკავშირებული დოკუმენტები და ციფრული ხედები	
პასუხისმგებელი პირი ან გუნდი	

ცვლილების ჩანაწერი 3

ველი	ჩანაწერი
ვერსია	
თარიღი	
ცვლილების მოკლე აღწერა	
საფუძველი და ოქმი	

ველი	ჩანაწერი
დაკავშირებული დოკუმენტები და ციფრული ხედები	
პასუხისმგებელი პირი ან გუნდი	

ცვლილების ჩანაწერი 4

ველი	ჩანაწერი
ვერსია	
თარიღი	
ცვლილების მოკლე აღწერა	
საფუძველი და ოქმი	
დაკავშირებული დოკუმენტები და ციფრული ხედები	
პასუხისმგებელი პირი ან გუნდი	

ცვლილების ჩანაწერი 5

ველი	ჩანაწერი
ვერსია	
თარიღი	
ცვლილების მოკლე აღწერა	
საფუძველი და ოქმი	
დაკავშირებული დოკუმენტები და ციფრული ხედები	
პასუხისმგებელი პირი ან გუნდი	

საბოლოო დამტკიცება

ეტაპი	რეკვიზიტი
მასწავლებელთა ფორუმის ან პედაგოგიური საბჭოს განხილვა	ოქმი № _____ თარიღი ___ / ___ / _____

ეტაპი	რეკვიზიტი
დირექტორის ბრძანება	№ _____ თარიღი ___ / ___ / _____
ძალაში შესვლის თარიღი	___ / ___ / _____
საჯარო ვერსიის განთავსება	_____

საბოლოო დებულება. ამ დოკუმენტით დაურეგულირებელი ან შემდგომში წარმოშობილი საკითხი წყდება მოქმედი კანონმდებლობისა და სკოლის შესაბამისი მოქმედი დოკუმენტების საფუძველზე, სკოლის მისიისა და მოსწავლის საუკეთესო ინტერესის დაცვით.